

karanlık kitaplık

RAY BRADBURY

cadılar bayramı ağacı

ithaki

RAY BRADBURY

Fantazi, korku ve bilimkurgu edebiyatına damga vuran yazarlardan biri olan Ray Bradbury, 1920'de doğdu. Uzun yaşamına *Fahrenheit 451* gibi bir distopyanın yanında sayısız öykü sığdırdı. Tüm hayatını kitaplara ve yazmaya adayan Amerikalı yazar, 5 Haziran 2012'de öldüğünde, arkasında *Mars Yılları*, *Resimli Adam* ve *Sonbahar Ülkesi* gibi başucu kitabı olmaya aday birçok unutulmaz eser bıraktı. Stephen King ve Neil Gaiman gibi ustalar ondan ilham aldı. Uygarlığa yön veren toplumsal meseleler ile modern insanın bireysel sorunlarını bir arada işleyebilmesi ve insanın ruhunu donduran öyküleri eşsiz bir sıcaklıkla kaleme alması, Bradbury'nin en önemli özelliği oldu.

Cadılar Bayramı Ağacı

Ray Bradbury
Orijinal Adı: *The Halloween Tree*

İthaki Yayınları - 1573
Karanlık Kitaplık - 24

Dizi Editörü: *Alican Saygı Ortanca*
Yayıma Hazırlayan: *Cansu Canseven*
Düzelti: *Alican Saygı Ortanca - Emre Aygün - Mustafa Güdük*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Kasım 2019, İstanbul

ISBN: 978-605-7762-35-1

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Ümit Kayalıoğlu, 2019
© İthaki, 2019
© Ray Bradbury, 1972, Yeni Edisyon © 2000

Bu eserin tüm hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Don Congdon Associates, Inc., Author's Agents ile yapılan anlaşmaya göre alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr www.ithaki.com.tr www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 40200

karanlık kitaplık

Ray Bradbury

Cadılar Bayramı Ağacı

Çeviren
Ümit Kayalıoğlu

ithaki

Yirmi yedi yıl önce bir gece yarısı
Meksika'daki Janitzio adasında bulunan
Pátzcuaro Gölü'nün yanındaki mezarlıkta tanıştığım
ve Ölüler Günü'nü anmayı tek bir yıl dahi ihmal etmeyen
MADAM MAN'HA GARREU-DOMBASLE'*'e sevgiyle.*

Bir

Burası, bir Ortabatı eyaletinin kuzeyindeki küçük bir bölümünde küçük bir nehir ve küçük bir göl kenarında kalan küçük bir şehirdi. Çevrede şehri gözlerden saklayacak kadar fazla vahşi doğa bulunmuyordu. Ama öte yandan, ortada vahşi doğayı göremeyeceğiniz, hissedemeyeceğiniz, dokunamayacağınız ve koklayamayacağınız kadar büyük bir şehir de yoktu. Şehrin her yanı ağaçlarla doluydu. Artık sonbahar geldiğinden etrafta kuru otlar ve solmuş çiçekler vardı. Şehir, üstünde yürünecek çitlerle, üzerinde kayılacak kaldırımlarla, içine düşüp karşı tarafa seslenilebilecek kadar geniş bir vadiyle doluydu. Ve şehir...

Erkek çocuklarla doluydu.

Ve Cadılar Bayramı ikindisiydi.

Ve bütün evlerin kapı ve pencereleri serin rüzgâra karşı kapalıydı.

Ve şehir soğuk güneş ışığıyla doluydu.

Fakat birden gündüz kayboldu.

Gece, her bir ağacın altından ortaya çıktı ve yayıldı.

Her evin kapısının arkasında fare ayaklarının koşuşması, boğuk çığlıklar ve ışık kırpışmaları vardı.

Bir kapının arkasında, on üç yaşındaki Tom İskilet durdu ve dinledi.

Dışarıda, her ağaca yuvalanmış olan rüzgâr, kaldırımlar boyunca görünmez adımlarla, tıpkı görünmeyen kediler gibi sinsice dolaştı.

Tom İskilet titredi, herkes bu rüzgârın, bu geceye özel bir rüzgâr olduğunu anlayabilirdi ve karanlık da özel bir anlam kazanıyordu zira bu gece Cadılar Bayramı'ydı. Her şey yumuşak siyah kadifeden veya altın sarısı ya da turuncu kadifeden kesilmiş gibi görünüyordu. Binlerce bacadan, bir cenaze resmî geçidinin sorguçlarını andıran dumanlar püskürüyordu. Mutfak pencerelerinde iki farklı balkabağı kokusu dolanıyordu: kesilen kabakların ve pişirilen pastaların.

Kapalı kapıların arkasından duyulan çığlıklar, çocukların gölgeleri pencerelerde uçuştukça daha da şiddetlendi. Yanakları yağla boyanmış yarı giyinik çocuklar; orada bir kambur, şurada orta büyüklükte bir dev. Tavan araları hâlâ yağmalanıyor, eski kilitler kırılıyor, eski mutfak eşyası sandıkları elbiseler için alt üst ediliyordu.

Tom İskilet kemiklerini taktı.

Siyah pamuklu kumaşın üstüne tutturulmuş olan beyaz omurgaya, göğüs kafesine ve diz kemiklerine bakarak sırıttı.

Ne şans! diye düşündü. Nasıl bir ismin var ama! Tom İskilet. Cadılar Bayramı için müthiş bir isim. Herkes sana *İskelet* diyor! Başka ne giyecektin yani?

Kemikler.

Gümmm. Sekiz evin ön kapısı gümbürtüyle kapandı.

Sekiz çocuk, çiçek saksılarının, parmaklıkların, kuru bitkilerin, çalıların üzerinden nefis atlayışlar yaparak, kurumaya başlamış olan kendi ön bahçelerine indiler. Aceleyle dörtnala koştururken, son kâğıdı yakalayıp son maskeyi düzeltip tuhaf mantar şapkaları veya perukları çekiştirerek, rüzgârın onları yol boyu sürüklemesinden, koşmalarına yardımcı olmasından memnuniyet duyarak bağırıyorlardı ya da küfürbaz çocuklar maskeleri düştükçe, yana eğildikçe veya burunlarını bir köpeğin

sıcak kokusunu andıran müslin kumaş kokusuyla doldurdukça küfrediyorlardı. Yahut böyle bir gecede sağ ve dışarıda olmanın muazzam coşkusuyla ciğerlerini şişiriyor, gırtlaklarının bütün gücüyle bağırıyor, bağırıyor ve... bağırıyorlardııııı.

"Buradayım: Büyücü!"

"Maymun Adam!"

"İskelet!" dedi Tom, kemiklerinin içinden neşeyle.

"Gargoyl!"

"Dilenci!"

"Bay Ölüm'ün ta kendisi!"

Gümmm! Hepsi dertlerinden sıyrılmış ve mutluluktan sarhoş bir halde sokak lambasının altında sarmaş dolaş olmuşlardı. Sallanan elektrik lambası, rüzgârda tıpkı bir katedral çanı gibi ses çıkarıyordu. Sokağın taşları sarhoş bir geminin güverte tahtaları olmuş, karanlık ve ışıkta hepsi yan yatmış ve batmıştı.

Her maskenin arkasında bir çocuk vardı.

"Bu kim?" diye Tom İskilet işaret etti.

"Söylemem. Sır!" diye Büyücü sesini değiştirerek bağırdı.

Herkes güldü.

"Bu kim?"

"Mumya!" diye sararmış çok eski şeritlerle sarılı, gecenin sokaklarında muazzam bir puro gibi sendeleyen çocuk bağırdı.

"Peki şu?"

"Vakit yok," dedi bir kumaş ve boya gizemi arkasına saklanmış olan başka bir çocuk. "Hediye ver yoksa karışmam."*

"Peki."

Çığlıklar atıp feryatlar ederek, ölüm perisi coşkusuyla kaldırımlar hariç her şeyin üzerinde yürüdüler, çalıların üstündeki

(*İng.*) Trick or treat: Cadılar Bayramı'nda kapı kapı dolaşıp şekerleme, çikolata ya da hediye toplayan çocukların ev sahiplerine söyledikleri cümle. *–çn*

havada süzüldüler ve neredeyse her defasında havlayan köpeklerin üstlerine indiler.

Fakat bu koşturmanın, gülüşmenin, bağrışmanın tam ortasında, sanki gece ile rüzgârın büyük eli ve ortada yanlış bir şey olduğu kokusu onları durdurdu, onlar da durdular.

"Altı, yedi, sekiz."

"*Olamaz*! Baştan say."

"Dört, beş, altı–"

"*Dokuz* kişi olmalıydık! Bir kişi eksik!"

Ürkek hayvanlar gibi birbirlerini kokladılar.

"Balbağı burada değil."

Nereden biliyorlardı? Hepsi maskelerin arkasında saklıydı. Ve yine de, ama yine de...

Onun yokluğunu *hissediyorlardı*.

"Balbağı! O milyar yıldır hiçbir Cadılar Bayramı'nı kaçırmamıştır. Vay canına, bu korkunç. Hepiniz buraya gelin!"

Köpekler gibi hızlıca koşup dolanarak, aniden bir dönüş yaptılar ve Arnavut kaldırımı taşlarıyla döşeli bir sokağı fırtına önüne kapılmış yapraklar gibi koşuşturarak dolandılar.

"İşte, onun evi."

Kendilerini frenlediler. Orası Balbağı'nın eviydi ama pencerelerinde yeterince balkabağı yoktu, verandada yeterince mısır demeti yoktu, çok yukarıdaki kule odanın pencerelerinden yeterince hayalet onları dikizlemiyordu.

"Hay aksi," dedi birisi, "ya Balbağı *hastalandıysa*?"

"Balbağı'sız Cadılar Bayramı olmaz."

"Cadılar Bayramı olmaz," diye inlediler.

Ve birisi Balbağı'nın evinin ön kapısına bir yaban elması fırlattı. Tıpkı bir tavşanın ağacı tekmelemesi gibi hafif bir tıklama duyuldu.

Nedensizce mahzun, nedensizce kaybolmuş bir halde beklediler. Balbağı'sız bir Cadılar Bayramı'nın, şayet, şayet, şayet ...Balbağı orada olmazsa, içinde sönmüş mum bulunan çürümüş bir balkabağı gibi olacağını düşünüyorlardı.

Hadi Balbağı, dışarı çık ve bu geceyi *kurtar*.

İki

Neden küçük bir çocuğun dönmesini endişe içinde bekliyorlardı?

Çünkü...

Joe Balbağı şimdiye kadar yaşamış olan en büyük çocuktu. Bir ağaçtan düşüp buna şakaymış gibi gülen en müthiş çocuktu. Bir yarış pistinde koşarken, önde giderken, arkadaşlarının çok gerilerde bir yerlerde olduğunu görüp tökezleyerek düşen, onların kendisine yetişmesini bekleyen, onlara katılıp bitiş kurdelasını başabaş göğüsleyen en iyi çocuktu. Bulunması zor olan bütün perili evleri araştıran, onlara bilgi vermek için gelip zemin katlarında dolaşmak, sarmaşıkların dolandığı dış cephedeki tuğlalara tırmanmak, bacalardan aşağıya bağırmak, damlardan su akıtmak, baykuş gibi ötmek, şempanze dansı yapmak ve ilkel insanlar gibi böğürmek için çocukların hepsini oralara götüren en neşeli çocuktu. Joe Balbağı'nın doğduğu gün, dünyadaki Crush ve Nehi marka portakal aromalı gazoz şişelerinin hepsi köpürerek patlamıştı ve şen arılar evde kalmış kızları sokmak için şehrin yakınlarında toplanmışlardı. Onun doğum günlerinde, göl yaz ortasında geri çekilir ve çocuklar, sıçrayan vücutlar ve kahkahalardan oluşan büyük bir dalga halinde geri gelerek sahilde kırılırdı.

Şafak vaktinde, yatakta yatarken, pencerede bir kuşun gagasının sesini duyardınız. Balbağı.

Kar suyu olmayan temiz yaz sabahı havasına başınızı uzatırdınız.

Orada, ön bahçedeki çiyin üstündeki tavşan izleri, az önce, bir sürü değil, sadece bir tavşanın yaşam sevinci ve coşkusuyla daireler ve zikzaklar çizmiş, çitlerin üstünden atlamış, bitkilerin uçlarını kesmiş, yoncaları budamış olduğunu gösterirdi. Bu tıpkı bir demiryolu istasyonundaki makaslara benzerdi. Çimen üstünde milyonlarca iz ama hayır...

Balbağı.

Ve işte, tıpkı yabani bir ayçiçeği gibi bahçede yükselirdi. Büyük, yuvarlak yüzü taze güneşle yanmış. Gözleri Mors alfabesi sinyalleriyle çakmak çakmak.

"Acele et! Neredeyse bitiyor!"

"Ne?"

"Bugün! Şimdi! Sabahın altısı! Dal içine! *Yürü* içinde!"

Ya da: "Bu *yaz*! Sen farkına varmadan, gümmm – gitmiş olacak! Çabuk!"

Ve soğanlara dönüşmek için ayçiçeklerinin içine batardı.

Balbağı, ah, sevgili Balbağı, çocukların en iyisi ve en tatlısı.

Nasıl bu kadar hızlı koştuğunu kimse bilmezdi. Tenis ayakkabıları eskiydi. İçinde koşulan ormanların yeşiliyle, bir yıl öncesinin eylül hasadındaki çetin yürüyüşlerin kahverengisiyle, kömür mavnalarının geldiği rıhtım ve plajlardaki koşular nedeniyle zift lekeleri ve dikkatsiz köpeklerin sarısıyla boyanmışlardı ve tahta çitlere tırmanmaktan kıymıklarla doluydular. Elbiseleri, kol ağızlarındaki diş ve poposundaki aşınma izleriyle Balbağı'nın köpekleri tarafından eskitilmiş ve onlara tüm gece boyunca şehrin etrafında yaptıkları gezintileri için ödünç verilmiş korkuluk elbiseleriydi.

Saçları? Saçları her yana doğru parlak kahverengi-sarı han-

çerler gibi uzanan büyük kirpi dikenleriydi. Kulakları saf şeftali tüyüydü. Elleri tozdan bir eldivenle ve teriyer köpekleri, nane ve civar bahçelerden aşırılan şeftalilerin hoş kokusuyla kaplıydı.

Balbağı. Hızların, kokuların ve kumaşların bir araya gelmesi; koşan, düşen, kalkan ve yeniden koşan çocukların bir kesiti.

Bütün bu yıllar boyunca kimse onun yerinde durduğunu görmemişti. Okulda aynı sırada bir saat oturduğunu kimse hatırlamıyordu. Okula en geç gelen ve günü bitiren zil çaldığında dışarı ilk fırlayan o olurdu.

Balbağı. Tatlı Balbağı.

Çetedeki diğer çocuklar arasında ondan daha iyi şarkı söyleyen, düdük çalan ve kızlardan nefret eden başka kim vardı?

Balbağı kolunu omzunuza atıp o günün büyük işlerini gizlice fısıldarken sizi bütün dünyadan korurdu.

Balbağı.

Tanrı sadece Balbağı'nın evden çıkışını izlemek için erken uyanırdı, tıpkı hava tahmin saatlerindeki o insanlardan biri gibi. Ve Balbağı'nın olduğu yerde hava her zaman güzeldi.

Balbağı.

Onun evinin önünde durdular.

Kapı her an sonuna kadar açılacaktı.

Balbağı bir ateş ve duman patlamasıyla dışarıya fırlayacaktı.

Ve Cadılar Bayramı GERÇEKTEN başlayacaktı.

Hadi Joe, ay, Balbağı, diye fısıldadılar, hadi!

Üç

Ön kapı açıldı.

Balbağı dışarıya adım attı.

Uçma yoktu. Gümleme yoktu. Patlama yoktu.

Dışarıya *adım attı*.

Ve arkadaşlarıyla buluşmak için yola indi.

Koşmadı. Maske takmıyordu! Maskesi yoktu!

Fakat yaşlı bir adam gibi hareket ediyordu, neredeyse.

Huzursuzluklarını ürkütüp kaçırmak için, "Balbağı," diye bağırdılar.

"Merhaba, çete," dedi Balbağı.

Yüzü solgundu. Gülümsemeye çalıştı fakat gözleri tuhaf bakıyordu. Bir eliyle sanki orada bir çıban varmış gibi yüzünün sağ tarafını tutuyordu.

Hepsi eline baktı. O da yan tarafından elini çekti.

"Eh," dedi hafif bir heves belirtisiyle. "Gitmeye hazır mıyız?"

"Evet ama *sen* hazır görünmüyorsun," dedi Tom. "Hasta mısın?"

"Cadılar Bayramı'nda mı?" dedi Balbağı. "Şaka mı yapıyorsun?"

"Elbisen nerede?"

"Siz gidin, ben size yetişirim."

"Hayır, Balbağı, seni bekleyeceğiz—"

"Gidin," dedi Balbağı yavaşça, artık yüzü ölüm solgunluğundaydı. Eli yan tarafının hemen arkasında duruyordu.

"Miden mi ağrıyor? diye sordu Tom. "Sizinkilere söyledin mi?"

"Hayır hayır, söyleyemem! Onlar–" Balbağı'nın gözlerinden yaşlar fışkırdı. "Bir şey olmadığını söyledim size. Bakın. Doğruca vadiye gidin. Eve doğru, tamam mı? Perilerin olduğu yere, anlaşıldı mı? Sizinle orada buluşurum."

"Yemin eder misin?"

"Ederim. Hele siz bir elbisemi görün."

Çocuklar çekilmeye başladılar. Yol boyunca onun dirseğine dokundular veya hafifçe göğsünü yumrukladılar ya da parmak boğumlarını yalandan bir dövüşte onun çenesinde buluşturdular. "Pekâlâ, Balbağı. Eğer sen eminsen–"

"Eminim." Elini böğründen çekti. Sanki sancısı gitmiş gibi yüzü bir an renklendi. "Yerlerinizi alın. Hazır. Gidin."

Joe Balbağı, "Gidin," deyince gittiler.

Koştular.

Bloğun yarısına kadar koştular, oradan Balbağı'nın durduğu yerden onlara el salladığını görebiliyorlardı.

"Acele et, Balbağı!"

Balbağı uzaktan, "Size yetişirim," diye bağırdı.

Gece onu yuttu.

Çocuklar koştular. Tekrar geriye baktıklarında o yok olmuştu.

Kapıları vurdular, bağırdılar, Hediye ver, yoksa karışmam, diye haykırdılar ve kahverengi kâğıttan çantaları inanılmaz tatlılarla doldu. Dişleri pembe çikletle zamklanıp yapışmış halde koştular. Kırmızı balmumu dudakları yüzlerini kamaştırırken koştular.

Fakat onları kapılarda karşılayan insanlar, kendi anne ve babalarının tıpatıp şekerleme fabrikası kopyaları gibiydi. Bu sanki evden hiç ayrılmamış olmak gibiydi. Her pencere ve her kapıdan

çok fazla iyilik fışkırıyordu. Onların istediğiyse bodrumlarda ve gümleyerek kapanan şatoların kapılarında geğiren canavarları işitmekti.

Ve böylece hâlâ geriye bakınarak Balbağı'nı ararken, şehrin sınırına ve uygarlığın karanlıklarda kaybolduğu yere ulaştılar.

Vadi.

Çeşitli gece sesleriyle, gizlenmiş mürekkep siyahı akıntısı ve deresiyle, binlerce yıl önce ateş ve bronza dönüşerek geçmiş sonbaharların kalıntılarıyla dolu vadi. Bu derin yerde çeşitli mantarlar, şapkalı mantarlar, soğuk taş kurbağaları, tatlı su kerevitleri ve örümcekler kaynıyordu. Orada, toprağın altında zehirli suların damladığı ve, Gel, Gel, Gel diyen yankıların hiç kesilmediği uzun bir tünel vardı ve buna uyup sonsuza kadar, sonsuza kadar orada kalırdınız, damlalar, sonsuza kadar, hışırtı, kaç, acele et, fısılda ve asla oraya gitme, asla gitme, gitme, gitme...

Çocuklar aşağıya bakarak karanlığın kenarında sıralandılar.

Ve sonra, kemiklerinin içinde üşümüş olan Tom İskilet, tıpkı rüzgârın yatak odasının penceresindeki perdede hışırdaması gibi, dişlerinin arasından soluğunu tısladı. İşaret etti.

"Ah, hey – işte *şurası* Balbağı'nın gitmemizi istediği yer!"

Gözden kayboldu.

Hepsi baktılar. Onun küçük şeklini yüz milyonlarca ton gecenin doldurduğu bu muazzam siyah kuyuya, bu nemli mahzene, bu çekici ve ürkütücü vadiye doğru toprak bir patikadan hızla inerken gördüler.

Bağrışarak peşinden atıldılar.

Bulundukları yer boştu.

Tatlılığıyla kendisine ıstırap çektirmesi için şehir geride bırakılmıştı.

Dört

Hepsi gülerek, her biri dirsekleri ve ayak bilekleriyle itişip kakışarak, burunlarından dumanlar çıkarıp hırlayarak hızlı bir tempoyla hep birlikte aşağıya, vadiye doğru koştular ve Tom İskilet patikayı işaret ettiğinde çarpışmamak için zamanında durdular.

"İşte," diye fısıldadı Tom. "İşte şehirde Cadılar Bayramı'nda ziyaret edilmeye layık *tek* ev orada."

"Evet," dediler hep bir ağızdan.

Çünkü bu doğruydu. Ev nadide ve güzel, yüksek ve karanlıktı. Etrafında her biri soğuk yıldızların ışığıyla titreşen binlerce penceresi olmalıydı. Tahtalardan inşa edilmek yerine, siyah mermerden kesilmiş gibi görünüyordu. Peki ya içerisi? Kaç tane odası, koridoru, üstü kapalı geçidi, tavan arası olduğunu kim tahmin edebilirdi. Kocaman ve ufak tavan araları, kimisi diğerlerinden daha yüksek, kimisi de daha fazla tozla, örümcek ağlarıyla ve kuru yapraklarla ya da toprağın yukarısına, gökyüzüne gömülmüş ama yolunu şaşırarak o kadar yukarıda kalmış ki şehirdeki hiçbir merdivenin sizi oraya ulaştıramayacağı altınla doluydu.

Ev, kuleleriyle onları çağırıyor, sımsıkı kapalı kapılarıyla onları davet ediyordu. Korsan gemileri birer toniktir. Eski kaleler de birer nimet. Ama bir ev, *perili* bir ev, hele de Cadılar Bayramı gecesinde? Sekiz küçük kalp sınırsız bir coşku ve onay fırtınasıyla çarpıyordu.

"Hadi."

Fakat zaten patikada hep birlikte ilerliyorlardı. Sonunda ufalanmakta olan bir duvarın önünde durup kafalarını yukarıya, daha yukarıya, eski evin daha da yukarısında kalan büyük mezarlığın tepesini görmek için kaldırdılar. Çünkü tam olarak böyle görünüyordu. Malikânenin yüksek dağ zirvesi, siyah kemiklere veya demir çubuklara benzeyen şeylerle ve bu devasa yerin oldukça aşağısındaki loş derinliklerde gizlenen isli ocaklarda bulunan üç düzine ateşin dumanlarıyla işaret veren yeterli sayıda bacayla çöplüğe dönmüştü. Bu kadar çok bacayla bu tepe uçsuz bucaksız bir mezarlık gibi görünüyor; her baca eski bir ateş tanrısının ya da bir buhar, duman ve ateşböceği kıvılcımı büyücüsünün gömüldüğü yeri işaret ediyordu. Onlar bakarken bile, isin bir nevi kasvetli püskürmesi dört düzine kadar bacadan soluk vererek gökyüzünü daha da kararttı ve birkaç yıldızın kaybolmasına neden oldu.

"Vay canına," dedi Tom İskilet. "Balbağı kesinlikle neden bahsettiğini biliyordu."

"Vay canına," diye hepsi aynı fikirde birleştiler.

Yabani otların kapladığı patikada yıkık dökük ön verandaya doğru ihtiyatla ilerlediler.

Sadece Tom İskilet kemikli ayağını verandanın ilk basamağına attı. Onun bu cesareti karşısında diğerlerinin soluğu kesildi. Ve artık, terleyen çocuklardan oluşan yoğun bir kitle, nihayet bir küme halinde, ayaklarının altındaki tahtaların korkunç çığlıklarına ve titreyen vücutlarına rağmen verandaya çıkmıştı. Her biri geri çekilmek, dönüvermek ve kaçmak istiyordu ama kendisini arkasındaki veya önündeki ya da yanındaki çocuk tarafından kapana kıstırılmış buluyordu. Böylece birbirine yaslanmış, koşup duran ve yüksekliği bir tabut kadar ve genişliği de onun iki

katı olan ön kapının önünde duran çocukların fena terlemesiyle, orasında burasında bulunan sahte ayakları olan, bu amibe benzeyen bir form ortraya çıkıyordu.

Uzun bir süre orada öylece durdular; ön kapıdaki o soğuk kapı kolunu çevirmek ya da tokmağa uzanmak için pek çok el devasa bir örümceğin bacakları gibi uzandı. Bu arada verandanın tahta döşemeleri çocukların ağırlığı karşısında kırılıp onları hemen altlarındaki karafatma kuyusuna yollamakla tehdit edercesine, hareketleriyle orantılı olarak bel verdi ve sallandı. Ağır ayakkabılar onlara sürtündükçe her biri la veya fa ya da do'ya ayarlı olan tahtalar kendi tekinsiz müziklerini çaldılar. Eğer zamanları olsa ve öğle vakti olsaydı, belki bir kadavra melodisi veya iskelet rigadunuyla dans edebilirlerdi zira müzik yapmak için sadece üzerinde sıçranmasını isteyen devasa bir ksilofona benzeyen bir verandaya kim karşı koyabilirdi ki?

Ama onlar bunu düşünmüyorlardı.

Siyah büyücü elbisesi altına gizlenmiş olan Hanry-Hank Smith (çünkü bu tam olarak kendisiydi) bağırdı: "Bakın!"

Hepsi kapıdaki tokmağa baktı. Ona dokunmak için uzanan Tom'un eli titredi.

"Bir Marley tokmağı!"

"Ne?"

"Hani Scrooge ve Marley var ya, *Bir Noel Şarkısı*," diye fısıldadı Tom.

Gerçekten de kapıdaki tokmağın üstündeki, son derece diş ağrısı çeken, çenesi bandajlanmış, saçları çarpık, dişleri yerinden oynamış vahşi bakışlı bir adamın suratıydı. Bir kapı çivisi kadar ölü olan Marley, Scrooge'un arkadaşı, mezarın ötesindeki topraklarda yaşayan, bu topraklarda dolaşması sonsuza kadar yasaklanmış, ta ki...

"Kapıyı çal," dedi Henry-Hank.

Tom İskilet, Marley'nin soğuk ve ürkütücü çenesini tuttu, kaldırdı ve geri bıraktı.

Çarpma sesiyle birlikte hepsi sıçradı.

Bütün ev sarsıldı. Kemikleri birbirine sürtündü. Güneşlikler bir anda yerlerinden oynadı, öyle ki pencereler de o korkunç kocaman gözlerini kırptılar.

Tom İskilet verandanın parmaklığına kedi gibi sıçrayarak yukarı baktı.

Malikânenin damında tuhaf rüzgâr gülleri dönüyordu. İki başlı horozlar aksıran rüzgârda fırıldanıyordu. Evin batı kanadındaki bir oluğun ağzı, yağmur borusunda biriken tozun ikiz hırıltısını püskürttü. Hapşırık bittikten ve rüzgâr gülleri fırıldamayı kestikten sonra sonra, evin kıvrılarak uzanan uzun yağmur borularının aşağısında, yaprak kümeleri ve örümcek ağlarının avare tutamları karanlık otların üzerine hızla savruldular.

Tom hafif hafif titreşen pencerelere bakmak için hızla döndü. Ay ışığının yansımaları bir grup huzursuz gümüş balığı gibi camda titreşti. Sonra ön kapı sarsıldı, kapı kolunun bir bükülmesi ve Marley tokmağının yüzünü buruşturmasıyla kendini sonuna kadar açtı.

Kapının birden açılmasıyla ortaya çıkan rüzgâr, çocukları neredeyse verandanın dışına fırlatıyordu. Bağrışarak birbirlerinin dirseklerine tutundular.

Sonra evin içindeki karanlık soluk aldı. Rüzgâr açık kapıdan içeriye sızıverdi. Çocukları veranda boyunca sürükleyerek çekiştirdi. Derin karanlık koridor tarafından yutulmamak için geriye yaslanmak zorunda kaldılar. Mücadele ettiler, bağrıştılar, verandanın parmaklıklarına tutundular. Sonra rüzgâr dindi.

Karanlık, karanlığın içine geçti.

Evin içinde, çok ötelerde bir yerde, biri kapıya doğru yürüyordu. Bu her kimse, baştan aşağı siyahlar giymiş olmalıydı çünkü havada süzülen soluk beyaz bir surat dışında bir şey görmüyorlardı.

Şeytani bir gülümseme geldi ve önlerindeki eşikte havada asılı kaldı.

Gülümsemenin arkasında, uzun boylu bir adam gölgelerde gizleniyordu. Artık onun gözlerini görebiliyorlardı; kömürleşmiş yuvalarında küçük yeşil ateş noktaları onlara bakıyordu.

"Şey," dedi Tom. "Şey – Hediye ver, yoksa karışmam."

"Hediye ver?" dedi karanlıktaki gülümseme. "Yoksa karışmam?"

"Evet, efendim."

Rüzgâr bir yerdeki bir bacada flüt çaldı; zaman, karanlık ve uzak yerlerle ilgili eski bir şarkıydı. Uzun boylu adam gülümsemesini tıpkı parlak bir cep çakısı gibi kapadı.

"Öyle hediye falan yok," dedi. "Sadece... *oyun!*"

Kapı *sertçe kapandı*.

Ev, toz yağmurlarıyla kükredi.

Toz, yağmur oluklarından yeniden fışkırdı. Yumaklar halinde, tıpkı kaçışan tüylü sokak kedileri gibi.

Toz, açık pencerelerden soludu. Toz, ayaklarının altındaki veranda tahtalarının arasından püskürdü.

Çocuklar hızla kapanıp kilitlenen kapıya bakakaldılar. Marley tokmağı artık kaşlarını çatmıyordu ama yüzünde şeytani bir gülümseme vardı.

"*Ne demek* istedi?" diye sordu Tom. "Hediye falan yok, sadece oyun?"

Evin yanından uzaklaşırken evin kendisinin çıkardığı seslerden hayrete düştüler. Fısıltılar, ciyaklamalar, çıtırtılar, feryatlar

ve mırıltılardan oluşan tam bir curcuna... Ve gece rüzgârı çocukların bunları duymasına imtina etmiyordu. Attıkları her adımda devasa ev yumuşak mırıltılarla arkalarından eğiliyordu.

Evin uzak köşesini dolandılar ve durdular.

Çünkü orada bir Ağaç vardı.

Ve bu öyle bir ağaçtı ki hayatları boyunca böylesine bir ağacı görmemişlerdi.

Ağaç, bu son derece tuhaf evin arkasında kalan geniş bahçenin ortasında duruyordu. Ve bu ağaç gökyüzüne doğru kırk metre kadar yükselmiş, yüksek damlardan daha yükseğe çıkmıştı, düzgündü, yuvarlaktı, muntazam dallanmıştı ve sonbahar yapraklarının zengin kırmızı, kahverengi ve sarı süslemeleriyle kaplıydı.

"Fakat," diye fısıldadı Tom. "İşte, bakın. *Bu* ağaçta ne var!"

Zira Ağaç'a her biçim ve büyüklükte, dumansı sarıdan parlak turuncuya kadar çeşitli renk ve tonda bir sürü kabak asılmıştı.

"Bir balkabağı ağacı," dedi biri.

"Hayır," diye cevap verdi Tom.

Rüzgâr yüksek dallar arasında hafifçe eserek dalların parlak renklerine çarptı.

"Bir Cadılar Bayramı Ağacı," dedi Tom.

Haklıydı da.

Beş

Ağaçtaki balkabakları sadece balkabağı değillerdi. Her birinin üzerinde oyulmuş birer yüz vardı. Her yüz farklıydı. Her göz daha yabancı bir gözdü. Her burun daha tuhaf bir burundu. Her ağızda pek de alışık olunmayan korkunç bir gülümseme vardı.

Bu ağacın tepesinde, her bir dalına asılmış bin kadar balkabağı olmalıydı. Bin gülümseme. Bin asıl surat. Ve binin iki katı kadar ters bakış, göz hareketleri ve taze oyulmuş gözlerin yan yan bakmaları.

Çocuklar bakınırken yeni bir şey oldu.

Balkabakları canlanmaya başladı.

Birer birer, Ağaç'ın altından ve en yakındaki balkabaklarından başlayarak, her birinin oyulmuş içlerinde duran mumlar alev aldı. Önce şu, sonra bu ve o ve sonra bir başkası, yukarıya ve yana doğru, şurada üç balkabağı, daha yukarıda yedi balkabağı, onların ötesinde bir düzine, yüz, beş yüz... bin tane balkabağı içlerindeki mumu yaktılar, yüzlerini aydınlattılar, bir bakıma dört köşe veya yuvarlak ya da dikkat çekecek kadar eğri gözlerindeki ateşi gösterdiler. Dişlerinin gözüktüğü ağızlarından alevler aktı. Düzgünce kesilmiş kulaklarından kıvılcımlar fışkırdı.

Ve bir yerlerden iki ses, üç ses, belki de dört ses fısıldayıp gökyüzünün, zamanın ve dünyanın uykuya daldıkları bir tür nakaratı veya eski bir deniz türküsünü söylemeye başladılar. Yağmur olukları örümcek tozu püskürttü:

"O büyük, o geniş..."

Damdaki bacadan bir ses tüttü:

"O büyük, o parlak...

O, Cadılar Bayramı gecesi boyunca gökyüzünü doldurur...

Bir yerdeki açık pencereden örümcek ağları sürüklendi.

"Görebileceğiniz en tuhaf görüntü.

Cadılar Bayramı'ndaki Canavar Ağaç'tır."

Mumlar titreştiler ve parlak bir alevle aniden yandılar. Rüzgâr balkabaklarının ağzından içeri girip çıkarak mırıldanıyor, şarkıya uyum sağlıyordu:

"Yapraklar yanıp altın sarısı ve kırmızıya döndü

Otlar kahverengi, geçmiş yıl öldü

Ama hasadı yukarı as, aaa baksana!

Cadılar Bayramı Ağacı'ndaki mum takımyıldızlarına!"

Tom şarkıya eşlik etmek isterken ağzının küçük bir fare gibi seğirdiğini hissetti:

"Mumlar yandıkça yıldızlara dönüşür

Ve soğuk rüzgârın akıntısında fare-yapraklar telaşla kaçar

Ve bir gülümseme güruhu aşağıya doğru ışır.

Cadılar Bayramı Ağacı'nın tepesine asılı asma kabaklarından

Büyücü'nün gülümsemesi ve Kedi'nin gülümsemesi,

Canavar'ın gülümsemesi, Yarasa'nın gülümsemesi.

Ücretini alan Tırpancı'nın gülümsemesi,

Hepsi Cadılar Bayramı'nda kesilmiş ve parıldıyor..."

Sanki Tom'un ağzından duman süzülüyordu:

"Cadılar Bayramı Ağacı..."

Çocukların hepsi aynı şeyi fısıldadılar:

"Cadılar Bayramı... Ağacı..."

Ve sonra sessizlik.

Ve bu sessizlik sırasında Cadılar Bayramı Ağacı'ndaki son

üçlü ve dörtlü mumlar, siyah dallar boyunca örülmüş, ince dallar ve gevrek yapraklardan aşağıya sarkan devasa takımyıldızlar gibi yandılar.

Ve şimdi, Ağaç artık muazzam ve hakiki bir Gülümsemeye dönüşmüştü.

Artık balkabaklarının sonuncuları da yanmıştı. Ağaç'ın etrafındaki hava bir pastırma-yazı-soluması sıcaklığındaydı. Ağaç onların üstüne isli bir duman ve ham balkabağı kokusu yayıyordu.

"Vay canına," dedi Tom İskilet.

"Yahu, burası ne biçim bir yer böyle?" diye sordu Büyücü Henry-Hank. "Yani, önce ev, hediye falan yok, sadece oyun diyen adam ve şimdi de–? Hayatımda hiç böyle ağaç görmedim. Sanki bir Noel ağacı gibi ama sadece biraz daha büyük ve tüm o mumlar ve balkabaklarıyla birlikte. Ne anlama geliyor? Neyi kutluyor?"

"Kutlamak!" diye bir yerlerden muazzam bir ses fısıldadı, belki bir bacanın isli bağırsaklarından gelmişti ya da belki bir evin bütün pencereleri tıpkı bir ağız gibi aynı anda açılıp bir yukarıya, bir aşağıya kayarak, "Kutlamak!" sözcüğünü karanlığa solumuşlardı. "Evet," dedi balkabaklarındaki mumları titreten devasa fısıltı. "...kutlama..."

Çocuklar etrafa sıçradılar.

Fakat ev sakindi. Pencereler kapalıydı ve ağızlarına kadar ay ışığı havuzuyla doluydu.

"Geride kalan, kız kurusudur," diye bağırdı Tom aniden.

Ve bir yaprak yığını, sönmüş bir ateş veya bir küme eski altın gibi orada serilmiş duruyordu.

Ve çocuklar koşarak bu sonbahar hazinesinin kocaman, tatlı yığınına balıklama atladılar.

Bağrışarak, itişip kakışarak, düşüp dalarak bu çıtırtılı yaprak yığının içinde neredeyse kayboldukları anda muazzam bir hava soluması, havada bir tutukluk oldu. Sanki görünmeyen bir kamçı onlara vurmuş gibi, çocuklar acı bir haykırmayla geri çekildiler.

Çünkü yaprak yığınının içinden kemikli beyaz bir el tek başına öylece yükseliyordu.

Onu takiben, sırıtan çehresi bir an için gizlenen fakat yukarı yükseldikçe ortaya çıkan beyaz bir kafatası geliyordu.

Bir zamanlar içine dalınıp saklanılacak bir çöp yığını olan meşe, karaağaç ve akçakavak yapraklarından oluşan o tatlı havuz, artık çocukların dünyada bulunmak istedikleri son yer olmuştu. Çünkü beyaz kemikli el havada uçuyordu. Ayrıca beyaz kafatası önlerinde yükselerek süzülüyordu.

Çocuklar vahşi bir yığına denk gelince yere devrilip debelenınceye, serbest kalmak, bir şekilde ilerlemek, kaçmayı denemek için çimenlerde hırpalanıncaya kadar çarpışarak, panik içinde aksırıp içlerindeki havayı boşaltarak geri çekildiler.

"İmdat!" diye bağırdılar.

"Ah, evet, imdat," dedi Kafatası.

Sonrasında, havadaki el, yani iskeletin kemik eli uzanıp beyaz kafatası halindeki o yüzü tutup katman katman soyup yok ettikçe gürlemeler halinde gelen kahkahalar çocukları daha da dondurdu.

Çocuklar maskelerinin arkasında gözlerini kırptılar. Çeneleri sarktı ama kimse onların bu halini görmedi.

Siyah elbiseler içinde iri bir adam yaprakların arasından süzülerek yükseldi, uzadı, daha da uzadı. Bir ağaç kadar büyüdü. Kendisinin elleri olan dallarını uzattı. Cadılar Bayramı Ağacı'nın karşısında dikildi, uzanan kolları ve beyaz kemikli elleri turuncu ateş küreleri ve yanan gülümsemelerle süslenmişti. Kükreyerek

gülerken gözleri sıkıca kapalıydı. Sonbahar rüzgârını dışarı vermek için ağzı sonuna kadar açıldı.

"Hediye yok, çocuklar, hayır Hediye yok! Oyun var, çocuklar. Oyun! *Oyun*!"

Çocuklar yattıkları yerde depremin gelmesini beklediler. Ve geldi. Uzun adamın gülüşü yeri kavradı ve sarstı. Bu sallantı çocukların kemiklerine işledi ve ağızlarından dışarıya çıktı. Bu sefer daha fazla kahkaha şeklinde ortaya çıktı!

Karman çorman olmuş yaprak yığınının kalıntıları arasında doğrularak şaşkınlık içinde oturdular. Sıcak havanın birbirini izleyen küçük şen fırtınalar hâinde dışarı sızdığını hissetmek için ellerini maskelerine koydular.

Sonra şaşkınlıklarını kanıtlamak istercesine adama baktılar.

"Evet, çocuklar, bu, *bu* bir Oyundu! Unuttunuz mu? Hayır, hiç *bilmediniz*!"

Ve adam, mutluluk nöbetini atlatıp ağacın gövdesini salladıktan, bin balkabağını titretip içlerindeki ateşin duman çıkarıp dans etmesine sebep olduktan sonra Ağaç'a yaslandı.

Kahkahalarıyla ısınmış olan çocuklar, kemiklerini hissetmek ve herhangi bir şeyin kırılıp kırılmadığını anlamak için ayağa kalktılar. Hiçbir şey kırılmamıştı. Cadılar Bayramı Ağacı'nın altında küçük bir küme halinde durup beklediler çünkü bunun yeni ve özel, mühim ve iyi bir şeyin başlangıcı olduğunu biliyorlardı.

"Pekâlâ," dedi Tom İskilet.

"Pekâlâ, Tom," dedi adam.

"Tom," diye bağırdı diğerleri. "Bu *sen* misin?"

İskelet maskesi altındaki Tom katılaştı.

"Ya da Bob veya Fred mi? Hayır, hayır, bu Ralph olmalı," dedi adam çabucak.

"Bunların hepsi!" diye içini çekti Tom, eliyle maskesine vurarak yerine oturtup rahatlarken.

"Evet, hepsi," dedi diğerleri.

Adam gülümseyerek başıyla onayladı. "Güzel, hadi bakalım! Artık Cadılar Bayramı hakkında şimdiye kadar bilmediğiniz bir şeyi biliyorsunuz. Oyunumu nasıl buldunuz?"

"Oyun, evet, oyun." Çocuklar bu fikirle ateşleniyorlardı. Bu, eklemlerindeki bütün iyi yapıştırıcıları almış ve kanlarına biraz günah tozu serpmişti. Bunun, gözlerine ışık verinceye ve dudaklarını gerip mutlu köpek dişlerini gösterinceye kadar onun içlerinde dolaştığını hissettiler. "Evet, elbette."

"Cadılar Bayramı'nda *siz* genellikle bunu mu yaparsınız?" diye sordu Büyücü çocuk.

"Bunu ve daha fazlasını. Ama izninizle önce kendimi tanıtayım! Adım Kefenyığını. Kabuk Klavikula Kefenyığını. Kulağınıza tanıdık geldi mi, çocuklar? Size bir şey *anlatıyor* mu?"

Anlatıyordu, çocuklar düşündüler, ah, ah, bu şeyi *anlatıyor*..!

Kefenyığınını.

"Güzel bir isim," dedi Bay Kefenyığını, isme tam bir kasvetli gece kilisesi havası vererek. "Ve güzel bir gece. Cadılar Bayramı'nın bütün derin, karanlık, vahşi ve uzun tarihi, bizi tümüyle yutmak için bekliyor!"

"Bizi yutmak mı?"

"Evet," diye bağırdı Kefenyığını, "Beyler, kendinize bir bakın. Çocuğum, sen neden bir Kafatası yüzü takıyorsun? Peki sen, çocuğum, neden tırpan taşıyorsun... ya sen, evladım, neden Büyücü kılığına girdin? Peki ya sen, sen, sen!" Kemikli parmağını her maskeye uzattı. "Bilmiyorsunuz, değil mi? Sadece bu maskeleri ve güve yeniği elbiseleri takınıyorsunuz ve dışarı fırlıyorsunuz, ama *gerçekten* bilmiyorsunuz, değil mi?"

"Şey," dedi Tom, iskelet beyazı muslin kumaşın arkasında bir fare gibiydi, "Hmmm, hayır."

"Evet," dedi Şeytan çocuk. "Bir düşününce, *ben* neden bunu giyiyorum?" Eliyle kırmızı pelerinini, sivri kauçuk boynuzlarını ve sevimli saman tırmığını gösterdi.

"Peki ya ben, bunu," dedi Hayalet, uzun beyaz mezarlık çarşaflarını sürükleyerek.

Böylece bütün çocuklar merak etmeye başladılar ve kendi elbiselerine dokunup kendi maskelerini ayarladılar.

"O zaman öğrenmek sizin için eğlenceli olmaz mı?" diye sordu, Bay Kefenyığını. "Size anlatacağım! Hayır, size *göstereceğim*. Keşke zaman olsaydı–"

"Saat daha altı buçuk. Cadılar Bayramı henüz başlamadı bile!" dedi Tom, soğuk kemiklerinin içinden.

"Doğru," dedi Kefenyığını. "Pekâlâ çocuklar, haydi *gelin*."

O yürüdü. Çocuklar koştular.

Koyu karanlık gece vadisinin kenarında durup ay ışığından uzak ve tuhaf yıldızların soluk ışığı altındaki tepelerin ve dünyanın kenarını işaret etti. Rüzgâr siyah pelerinini ve yarı gölge yapan siyah kukuletasını savurdu ve neredeyse et olmayan yüzünü yarı yarıya gösterdi.

"Orada, görüyor musunuz, çocuklar?"

"Neyi?"

"Keşfedilmemiş Diyarı. Orada. Uzağa bakın, dikkatle bakın, doya doya bakın. Geçmiş, çocuklar, Geçmiş. Evet, orası karanlık ve karabasanlarla dolu. Cadılar Bayramı'yla ilgili her şey orada yatıyor. Kemik çıkarmak için kazar mısınız, çocuklar? Buna *yüreğiniz* var mı?"

Bakışını çocukların üzerinde sabitledi.

"Cadılar Bayramı *nedir*? Nasıl başlamıştır? Nerede? Neden?

Niçin? Büyücüler, kediler, mumya tozları, hayaletler. Hepsi orada, kimsenin dönmediği o diyarda. Karanlık okyanusa dalacak mısınız, çocuklar? Karanlık gökyüzünde uçacak mısınız?"

Çocuklar güçlükle yutkundular.

Biri kekeledi: "İsterdik fakat... Balbağı. Balbağı'nı beklemek zorundayız."

"Evet, bizi sizin evinize Balbağı yolladı. *O* olmadan gidemeyiz."

Sanki o anda çağrılmış gibi, vadinin diğer ucundan bir bağırış duydular.

"Hey! *Buradayım*!" diye seslendi zayıf bir ses. Onun ufak bedenini, yanmakta olan bir balkabağıyla birlikte vadinin karşı çıkıntısı üstünde dururken gördüler.

"Bu tarafa," diye hep birlikte seslendiler. "Balbağı! Çabuk!"

"Geliyorum," dedi ses. "Kendimi pek iyi hissetmiyorum. Fakat –gelmek zorundayım– beni bekleyin!"

Alh

Onun ufak bedeninin patikadan vadinin ortasına doğru aşağıya koştuğunu gördüler.

"Ya, bekleyin, lütfen bekleyin—" ses zayıflamaya başladı. "Kendimi iyi hissetmiyorum. Koşamıyorum. Koşamıyorum, koşa—"

Herkes uçurumun kenarından elini sallayarak, "Balbağı," diye bağırdı.

Balbağı'nın bedeni küçüldü, küçüldü, küçüldü. Her yer birbirine girmiş gölgelerle doluydu. Yarasalar uçtu. Baykuşlar çığlıklar attı. Gece kuzgunları siyah yapraklar gibi ağaçlarda toplandı.

Yanmakta olan balkabağıyla birlikte koşan küçük çocuk düştü.

"Ah," diye soluğunu tuttu Kefenyığını.

Kabağın ışığı söndü.

"Ah," diye soluğunu tuttu hepsi.

"Kabağını yak, Bal, yak onu," diye bağırdı Tom.

Ufak bedenin, bir ateş yakmaya çalışırken aşağıdaki karanlık otlar arasında eşelendiğini gördüğünü sandı Tom. Fakat karanlığın o ânında, gece içeriye süzüldü. Büyük bir kanat, uçurumun üstünü kapladı. Bir sürü baykuş öttü. Bir sürü fare kaçıştı ve gölgelerde kayboldu. Bir yerlerde milyonlarca minik cinayet işlendi.

"Kabağını yak, Ball"

Balbağı'nın hüzünlü sesi, "İmdatl" diye feryat etti.

Binlerce kanat havalandı. Büyük bir canavar bir yerlerde gümleyen bir davul gibi havaya vurdu.

Bulutlar şeffaf dekorlar gibi çekilerek berrak gökyüzünü ortaya çıkardılar. Ay oradaydı, kocaman bir göz.

Göz yukarıdan baktı...

Boş bir patika.

Balbağı ortalıkta görünmüyordu.

Çok ötelerde, ufka doğru, soğuk yıldız havasında karanlık bir şey parçalara ayrılarak dans etti ve kayarak yok oldu.

Gittikçe zayıflayan bir ses, "İmdat! İmdat..." diye bağırdı.

Sonra yok oldu.

"Of," diyerek kederlendi Bay Kefenyığını. "Bu hiç iyi değil. Korkarım Bir Şey onu alıp götürdü."

Çocuklar üşümüş bir halde, "Nereye, nereye?" diye geveledi-ler.

"Keşfedilmemiş Diyar'a. Size göstermek istediğim yere. Ama şimdi–"

"Vadideki Şey'in, dişi veya erkek, her neyse, bu Şey'in –Ölüm olduğunu kastetmiyorsunuz, değil mi? Balbağı'nı kaptığı gibi– *kaçtı mı*!?"

"Ödünç aldı demek daha doğru olur, belki de onu fidye için alıkoymuştur," dedi Kefenyığını.

"Ölüm bünü yapabilir mi?"

"Bazen, evet."

"Of, vay canına." Tom gözlerinin sulandığını hissetti. "Bal bu gece yavaş koşuyordu, çok solgundu. Bal. Evden dışarı çıkma-malıydın!" diye gökyüzüne bağırdı ama orada sadece esinti, eski ruhların kalıntıları gibi süzülen bulutlar ve berrak bir rüzgâr nehri vardı.

Soğukta üşüyen çocuklar, titreyerek orada öylece durdular. Karanlık Şey'in arkadaşlarını çaldığı yere baktılar.

"Böylece," dedi Bay Kefenyığını. "Benimle gelmeniz için artık daha fazla sebep var, beyler. Eğer hızlı uçarsak belki Balbağı'nı yakalayabiliriz. Onun Cadılar Bayramı mısır-şekeri ruhunu ele geçirebiliriz. Onu geri getirebilir, onu yatağına sokup ısınıncaya kadar kızartır, soluğunu kurtarabiliriz. Ne diyorsunuz, beyler, iki gizemi aynı anda çözebilecek misiniz? Kaybolan Balbağı'nı arayıp bulmak ve Cadılar Bayramı'nı çözmek... hepsini karanlığa tek bir yolculukta yapabilir misiniz?"

Çocuklar Cadılar Bayramı gecesini ve soğuk rüzgârlarla tuhaf dumanlar arasında yalnız sokaklar boyunca dolaşan milyarlarca ruhu düşündüler.

Çocuklar neredeyse yüksük kadar ufak tefek ve yaz aylarının vazgeçilmez tatlısı olan, bir diş gibi yerinden dökülüp örümcek ağları, boynuzlar ve siyah isten oluşan bir dalganın üstünde götürülen Balbağı'nı düşündüler.

Ve neredeyse hepsi tek bir ağızdan mırıldandılar: "Evet."

Kefenyığını yerinden fırladı. Koştu. Yumruk salladı, itti, bağırıp çağırdı. "Şimdi şu patika boyunca hızlı davranın, şu yol boyunca şu yükseltiden ilerleyin! Terk edilmiş çiftlik! Çitin üstünden! Haydi – hooop!"

Çiti koşarak aştılar ve buraya otuz kırk yıl önce yapıştırılmış eski sirk posterleriyle kaplanmış, bayrakları rüzgârla parçalanmış olan ambarın önünde durdular. Buradan geçen sirkler kendileriyle ilgili, otuz santim kalınlığında çeşitli poster ve afiş bırakmıştı.

"Bir uçurtma, çocuklar. Hemen bir uçurtma yapın. Acele edin."

Yedi

Bay Kefenyığını böyle bağırdıktan hemen sonra, ambarın kenarından büyük bir parça koparıldı! Parça ellerinde çırpındı: Bir kaplanın gözü! Başka bir eski posterden koparılan başka bir parça ve... bir aslanın ağzı!

Çocuklar rüzgârda Afrika'nın kükremelerini işittiler.

Birbirlerine göz kırptılar. Koştular. Tırnaklarıyla kazıdılar. Elleriyle kopardılar. Hayvan etinden, mantarlardan, etkileyici gözlerden, yaralı böğürlerden, kan kırmızı pençelerden, kuyruklardan, seken, sıçrayan ve çığlık atanlardan uzun rulolar halinde şeritler ve parçalar elde ettiler. Ambarın yan tarafı birdenbire durmuş eski bir geçit töreniydi. Onu parçalar halinde yırttılar. Ve her bir parçanın altından bir pençe, dil veya yırtıcı bir kedi gözü çıktı. Altta her bir katmanda, orman karabasanları, kutup ayılarıyla paniğe kapılmış zebraların, aslanların öğütülen gururunun, saldıran gergedanların, gece yarısına doğru pençe atıp şafağa doğru sallanarak tırmanan gorillerin tatlı karşılaşmaları bekliyordu. Bir araya gelmiş bin hayvan, gürleyerek serbest bırakılmaya hazırlanıyordu. Şimdi yumruklarda, ellerde ve parmaklarda özgürlüklerine kavuştular; sonbahar rüzgârında ıslık çalan çocuklar hızla çimende koşturdular.

Şimdi Kefenyığını eski çit parmaklıklarının direklerini devirmiş ve kaba bir uçurtma haçı yaparak hepsini telle bağlamıştı,

sonra çocukların getirdiği avuç dolusu uçurtma kâğıdı hediyelerini kabul etmek için geri çekildi.

Ve bunları çerçevenin üstüne koydu, sonra kıvılcımlar çıkararak boynuzu andıran elleriyle onları eritti.

"Vaaay," diye çocuklar neşeyle bağrıştılar. "Ya, şuna bak!"

Böylesini hiç görmemişlerdi ya da Kefenyığını gibi bir çimdikle, bir tutuşla, parmaklarının bir bastırışıyla bir gözü bir dişle, bir dişi bir ağızla, bir ağzı bir vaşak kuyruğuyla harman edebilen bir adam tanımamışlardı. Hepsi, dalga dalga büyüyen, yakalanan, yapıştırılan ve bağlanan, büyüdükçe büyüyen ve alçalmakta olan ayın ışığında renk, ses ve düzen kazanan ormandaki vahşi bir yapboz şeklindeki bir hayvanat bahçesi gibi, güzelce bir bütün oldular. Şimdi başka bir yamyam göz. Şimdi başka bir aç gırtlak. Çılgın bir şempanze. En çılgın yırtıcı maymun. Haykıran bir kasap kuşl Çocuklar teslim ettikleri son korkunç tiplerle koştular ve uçurtma bitti. Mavi duman tüten hareketsiz boynuzsu eller tarafından eritilen eski bir et orada yatıyordu. Bay Kefenyığını başparmağından fışkıran son bir alevle bir puro yaktı ve gülümsedi. Ve bu gülümsemesindeki aydınlık Uçurtma'nın ne olduğunu gösterdi, yok edilişlerin, hayvanların Uçurtması'ydı, o kadar korkunç ve öfkeliydiler ki çığlıkları rüzgârı boğdu ve kalplere dehşet saldı.

Kefenyığını memnundu, çocuklar memnundu.

Çünkü Uçurtma bir şekilde şeye benziyordu...

"Bakın," dedi Tom şaşkınlıkla, "bu bir pterodaktil!"

"Bir *ne*?"

"Pterodaktil, şu eski uçan sürüngenlerden, bir tür kanatlı dinozor. Milyarlarca yıl önce yok olmuş ve bir daha görülmemişler," diye yanıtladı Bay Kefenyığını. "İyi dedin, çocuk. Pterodaktile benziyor ve bizi rüzgâr altında Cehennem'e veya Toprakla-

rın Sonu'na ya da hoş ses veren başka bir yere götürecek. Fakat şimdi, halat, sicim, ip, çabuk! Aşırın ve taşıyın!"

Ambar ile terk edilmiş çiftlik evi arasına gerilmiş olan eski çamaşır ipini çözmek için koştular. Bay Kefenyığını'na otuz metre ya da biraz daha uzunca olan sağlam bir ip getirdiler, o da onu dumanların en kötücülü tütünceye kadar yumruğuyla sıyırdı. Sonra onu bir şekilde kaybolmuş ve sudan dışarıya, kendi yüksek ve tuhaf plajına çıkmış bir şeytan balığı gibi çırpınan devasa Uçurtma'nın tam ortasına bağladı. Uçurtma yaşamak için rüzgârla mücadele etti. Yükselen havanın soluğuyla çırpındı, çabaladı ve çimenlerin üstüne uzandı.

Kefenyığını geride durdu, ani bir çekiş ve işte! Uçurtma havalandı!

Rüzgârın ahmak bir canavar gibi alçaklarda esmesi sebebiyle bir bu yana laçka ederek, bir öbür yana fırlayarak, birden yukarı çıkıp onları bir göz duvarı, bir diş perdesi, bir çığlık fırtınasıyla karşı karşıya bırakarak çamaşır ipinin ucunda havada asılı kaldı.

"Yükselmeyecek, düzgün gitmeyecek! Bir kuyruğa, bizim bir kuyruğa ihtiyacımız var!"

İçgüdüyle hareket ederek önce Tom daldı ve Uçurtma'yı altından yakaladı. Orada asılı kaldı. Uçurtma dengelendi. Yükselmeye başladı.

"Evet," diye bağırdı karanlık adam. "Vay, evlat, sen bir tanesin. Akıllı çocuk! Sen kuyruk olacaksın! Ve daha fazla, daha da fazla!"

Böylece Uçurtma hızlıca akan havanın soğuk nehrinde yavaşça yükselirken, kuruntuları tarafından ele geçirilmiş, duyguları tarafından mahmuzlanmış her bir çocuk sırayla ve daha da fazla kuyruk oldular. Yani Büyücü kılığı altında gizlenen Henry-Hank, Tom'un ayak bileklerini kavradı ve artık Uçurtma'nın muhteşem kuyruğu iki çocuktan oluşuyordu.

Mumya kılığına bürünmüş, uçuşan şeritlerine takılıp tökezleyen, gömü bezlerinin içinde sıcaktan pişen Ralph Bengstrom ayaklarını sürüyerek ilerledi, zıpladı ve Henry-Hank'ın ayak bileklerini kavradı.

Böylece Kuyruk'ta artık üç çocuk asılıydı.

"Bekleyin, geliyorum!" diye bağırdı Dilenci, aslında kirin ve eski püskü kıyafetlerin altında saklanan Fred Fryer'ın ta kendisiydi.

Zıpladı, yakaladı.

Uçurtma yükseldi. Kuyruğu oluşturan dört çocuk daha fazla uzunluk için bağırdılar!

Maymun Adam kılığındaki çocuğun koşup ayak bileklerini yakalaması ve onu izleyen Ölüm kılığındaki Tırpanlı çocuğun tehlikeli biçimde aynı hareketi tekrarlamasıyla bu isteklerine ulaştılar.

"O tırpana dikkat et!"

Tırpan düştü ve kaybolmuş bir gülümseme gibi çimenlerin üstünde kaldı.

Şimdi artık iki çocuk daha yorgun ayak bileklerin tutunuyordu ve Uçurtma daha yükseğe, daha da yükseğe çıkarken, bir çocuk, bir çocuk daha, başka bir çocuk daha eklendi, ta ki çığlıklar ve bağırtılar içinde sıralanan o muhteşem kuyrukta sekiz çocuk aşağıya sarkıncaya kadar böyle devam etti. Aslında George Smith olan Hayalet ve katedralin tepesinden düşen Gargoyl'dan esinlenerek kendini ona benzeten Wally Babb, kuyruktaki son iki çocuktu.

Çocuklar coşkuyla bağrıştılar. Uçurtma bir hamle yaptı – ve havalandı!

"Heyo!"

Fışşş! Uçurtma bin hayvanın fısıltısıyla mırladı.

Vınnn! Uçurtma'nın ipi rüzgârla tınladı.

Şşşt dedi tamamı.

Ve rüzgâr onları yukarıya, yıldızlara taşıdı.

Yaptığı bu zamazingoya, uçurtmasına ve çocuklara hayranlıkla bakan Kefenyığını'nı geride bırakarak.

"Bekleyin," diye bağırdı.

"Bekleme, hadi gel!" diye bağırdı çocuklar.

Kefenyığını, tırpanı almak için çimenlerde koştu. Pelerini havayla dolup kanatlara dönüşerek dalgalandı, böylece o da rahatça havalanıp hızlıca süzüldü.

Sekiz

Uçurtma uçtu.

Çocuklar şimdi zikzaklar yaparak, şimdi halkalar çizerek, şimdi şakırdayarak, şimdi süzülerek, Uçurtma'nın güzel timsah kuyruğunda aşağı doğru sarkıyorlardı.

Mutluluk içinde bağrıştılar. İçlerinde tuttukları, dışarı verdikleri dehşetle çığlıklar attılar. Ayın yörüngesi boyunca ünlem işareti halinde geçtiler. Tepelerin, çayırların ve tarlaların üstünde süzüldüler. Ayın aydınlattığı alacakaranlık derelerinde, çaylarında ve nehirlerinde yansıyan kendilerini gördüler. Eski ağaçların tepelerine sürtündüler. Onların geçişiyle titreyen rüzgâr, devletin bütün madeni paralarını, yaprakları sarsarak siyah çimenli dünyaya parlak sağanaklar yolladı. Şehrin üstünde uçtular ve düşündüler...

Hey, yukarı bakın! görün! buradayız! sizin çocuklarınız!

Sonra düşündüler: Hey aşağıya bakın, oralarda bir yerlerde annelerimiz, babalarımız, erkek kardeşlerimiz, kız kardeşlerimiz, öğretmenlerimiz var! Hey, biz buradayız! Yaaa, birisi bizi görsün! Yoksa asla *inanmayacaksınız*!

Ve son hamlesinde Uçurtma, eski evin ve Kefenyığını'yla ilk kez karşılaştıkları Cadılar Bayramı Ağacı'nın üzerinde esen rüzgâr boyunca fısıldadı, mırıldandı, tıkırdadı.

Hooop, sallan, süzül, hızlan, tısla!

Sallanan vücutlarının emiş gücü, bin tane kandilin sallanmasına, titremesine, ışıklarının çırpınarak sönmesine kendilerini

yeniden tutuşturmak arzusuyla tıslamasına sebep oldu; böylece kaşlarını çatıp öfkeyle bakan, vahşi bir ifadeyle gülümseyen bütün balkabakları, fitillerinin ucu tüten mutsuz gölgelere dönüştüler. Ağacın tamamı bir kalp atımında öldü. Sonra Uçurtma yukarıdan şarkı söyledikçe, Ağaç yeni kesilmiş bir balkabağının kaş çatışları, öfkeli bakışları, yüz buruşturmaları ve sırıtmalarıyla ışıl ışıl aydınlandı!

Evin pencereleri, o siyah aynalar, çocuklarla birlikte Uçurtma ve Bay Kefenyığını ufukta minicik oluncaya dek, Uçurtma'nın uzaklaştığını, daha uzaklaştığını gördüler.

Ve sonra Korkutucu Geçmiş'te Eski Ölülerin ve Tuhaf Yılların Keşfedilmemiş Diyarı'na doğru yelken açtılar...

Uçurtma'nın kuyruğuna asılı olan Tom, "Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

Çocuklar ardı sıra aşağıdan, daha aşağıdan bağırdılar: "Ya evet, nereye, nereye?"

"Nereye değil, ne zamana?" diye sordu Bay Kefenyığını büyük tül pelerini, ay rüzgârıyla ve zamanla dolu bir halde onların hızına ayak uydururken. "İsa'dan iki bin yıl öncesine saysanıza! Balbağı orada, bizi bekliyor! Bunun kokusunu alıyorum! Uçun!"

Sonra ay göz kırpmaya başladı. Gözünü kapadı, karanlık oldu. Sonra gitgide hızlanarak göz kırpmaya, büyüyüp küçülmeye ve tekrar büyümeye devam etti. Ve binlerce kez olana dek titreşti ve titreşirken aşağıdaki manzarayı değiştirdi ve ardından elli bin kez daha; o kadar hızlıydı ki bunu göremediler, ay söndü ve kendisini yeniden yaktı.

Artık ay göz kırpmayı kesti ve hiç kıpırdamaz oldu.

Artık arazi değişmişti.

"Bakın," diye seslendi onların tam üstünde, havada sallanan Kefenyığını.

Ve çocukların gözleriyle birlikte Sonbahar Uçurtması'nın milyonlarca kaplan-aslan-leopar-panter gözleri de aşağı baktı.

Ve güneş onlara göstererek yükseldi...

Mısır'ı. Nil Nehri'ni. Sfenks'i. Piramitleri.

"Ama," dedi Kefenyığını. "Bir şey fark ettiniz mi – farklı bir şey?"

"Aaa," derken güçlükle soluyordu Tom, "bunların hepsi *yeni*. Henüz inşa edilmişler. Bu da gerçekten Zaman'da dört bin yıl geriye gittiğimiz anlamına geliyor!"

Elbette ki altlarında yatan Mısır'ın kumu eskiydi ama taşlar yeni kesilmişti. Büyük aslan pençeleriyle çölün altın kumlarını kavramış olan Sfenks, keskin hatlarla kesilmiş ve taş dağlardaki rahminden yeni doğmuştu. Öğlen vaktinin parlak ve boş ışıltısında yatan muazzam bir yavruydu bu. Eğer güneş düşse ve pençelerinin arasına yerleşse, onu ateştopundan bir oyuncak gibi tokatlayabilirdi.

Piramitler? Çözülüp kadın-aslan Sfenks'le birlikte oynanacak başka oyunlar varken, neden tuhaf biçimli bloklar gibi duruyordu?

Uçurtma aşağıya yaklaştı ve kum tepelerinin kenarını sıyırdı, bir piramitle flört edip küçük bir uçurumda yerleşmiş bir mezarın açık ağzı tarafından emildi.

"Vay canına," diye bağırdı Kefenyığını.

Bir çırpmayla uçurtmayı öyle seyirtti ki çocuklar yaygaracı bir çan gibi sallandılar.

"Hayır, hayır," diye bağrıştılar.

Uçurtma titredi, aşağıya düştü, kum tepelerinin üç metre üstünde süzüldü ve pirelerinden kurtulmak isteyen vahşi bir köpek gibi silkindi.

Çocuklar altın kuma salimen düştüler.

Uçurtma gözler, dişler, çığlıklar, kükremeler ve fil bağırtılarından oluşan bin parçaya ayrıldı. Mısır'ın mezar-ağzı onları ve gülmekte olan Kefenyığını'nı içine emdi.

"Bay Kefenyığını, bekleyin!"

Sıçrayarak doğrulan çocuklar, karanlık mezar girişine doğru bağırarak koşturdular. Sonra bakışlarını yukarı kaldırarak nerede olduklarını gördüler.

Tepede muazzam taş tanrıların heyüla gibi durduğu Krallar Vadisi. Tanrıların gözlerinden tuhaf gözyaşları gibi akan kumlar; kum ve pudra haline gelmiş kayalardan oluşan yaşlar.

Çocuklar gölgelere eğildiler. Kurumuş bir nehir yatağı gibi uzanan koridorlar kumaş şeritlerle sarılmış ölülerin yattığı derin mahzenlere uzanıyordu. Toz çeşmeleri bir kilometre aşağıdaki tuhaf avlularda yankılanıyor ve sürekli akıyordu. Çocuklar dikkat kesilip dinlediler. Mezar biber, tarçın ve toza dönüşmüş deve pisliğinden oluşan iğrenç bir soluk karışımı üfledi. Bir yerlerde bir mumya rüya gördü, uykusunda öksürdü, bir sargısını çözdü, tozlu dilini oynattı ve sonrasında bir bin yıl daha şekerleme yapmak için öbür tarafına döndü...

"Bay Kefenyığını," diye seslendi Tom İskilet.

Dokuz

Ve kuru toprağın derinliklerinden bir ses fısıldadı:

"Kefen-nnnn-yığını."

Karanlığın arasından bir şey acele ederek, çırpınarak yuvarlandı.

Uzun bir mumya elbisesi şeridi birden güneş ışığına çıktı.

Bu, sanki mezarın kendisi, yaşlı, kuru dilini uzatmış ve ayaklarının dibinde yatıyormuş gibiydi.

Çocuklar baktılar. Kumaş şerit yüzlerce metre uzunluğundaydı ve eğer isterlerse onlara aşağıya, Mısır toprağının gizemli derinliklerine doğru yol gösterebilirdi.

Tom İskilet titreyerek, sarı kumaş şeride dokunmak için bir parmağını uzattı.

Mezardan, "Evettt–" diyen bir rüzgâr esti.

"Ben gidiyorum," dedi Tom.

Cambazlar gibi şeridin üstünde kendini dengeleyerek aşağı doğru ilerledi ve gömü odalarının altındaki karanlıkta kayboldu.

"Evettt–" diye fısıldadı aşağıdan gelen rüzgâr. "Hepiniz. Gelin. Sonraki. Bir sonraki. Ve sonrakiler. Çabuk olun."

Çocuklar şerit patika boyunca karanlıkta koştular.

"Cinayete dikkat edin çocuklar. Cinayet!"

Koşan çocukların her iki yanındaki sütunlar parıldayarak canlandılar. Resimler titreştiler ve hareket ettiler.

Her sütunun üzerinde altın güneş vardı.

Ama bu kolları ve bacakları olan, mumya sargılarıyla sıkıca sarılmış bir güneşti.

"Cinayet!"

Karanlık bir yaratık güneşe korkunç bir darbe indirdi.

Güneş öldü. Işıkları yok oldu.

Çocuklar karanlıkta körlemesine koştular.

Evet, diye düşündü Tom koşarken, elbette, yani bence, güneş her gece ölüyor. Uykuya çekiliyor ama acaba bu sefer geri gelecek mi? Yarın sabah, hâlâ ölü mü olacak?"

Çocuklar koştular. Önlerindeki karanlık sütunlarda, tutulmayla kaybolan güneş tekrar belirdi.

Müthiş, diye düşündü Tom. İşte bu! Gündoğumu!

Ama güneş yine hızla öldürüldü. Yanından koşarak geçtikleri her sütunda güneş sonbaharda öldü ve soğuk kışta gömüldü.

Aralığın Ortası, diye düşündü Tom, sık sık düşünürüm: Güneş asla geri gelmeyecek! Kış sonsuza kadar devam edecek! Bu kez güneş *gerçekten* öldü.

Fakat, çocuklar uzun koridorun sonunda yavaşlarken güneş yeniden doğmuştu. Bahar altın boynuzlarıyla gelmişti. Işık saf bir ateşle koridoru doldurdu.

Tuhaf Tanrı, yüzü büyük bir zafer ateşiyle yanarak, altın şeritlere sarılmış halde her duvarda duruyordu.

"Yaaa, kahretsin, ben *bunun* kim olduğunu biliyorum!" diye soluk soluğa konuştu Henry-Hank. "Bir zamanlar korkunç Mısır mumyalarıyla ilgili bir filmde görmüştüm onu."

"Osiris,"dedi Tom.

"Evetttt..." diye tısladı Kefenyığını'nın sesi derin mezarlardan. "Cadılar Bayramı Dersi 101. Toprağın ve Gökyüzü'nün Oğlu olan Osiris, her gece kardeşi Karanlık tarafından öldürü-

lür. Osiris, sonbahar tarafından kılıçtan geçirilir, kendi gece kanı tarafından katledilir.

"Bu her ülkede aynen böyle olur, çocuklar. Her birinin mevsimlerle ilgili kendi ölüm festivali vardır. Kafatasları ve kemikler, çocuklar, iskeletler ve hayaletler. Mısırda, Ölülerin Kralı olan Osiris'in Ölümü'ne bakın. Dikkatli bakın."

Çocuklar baktılar.

Çünkü bir yeraltı mağarasındaki geniş bir meydana gelmişlerdi ve bu meydandan yarı karanlıkta sundurmalar veya eşiklerdeki çömleklere yada bakır kaplara yiyecekler konan bir Mısır köyünü görebiliyorlardı.

"Eve dönen hayaletlerrrrr içinnn," diye fısıldadı Kefenyığını, gölgelerin arasından bir yerden.

Evlerin önüne yağ kandilleri dizileri çivilenmişti ve bunlardan tıpkı alacakaranlık havasında gezinen ruhlar gibi yumuşak bir duman yükseliyordu.

Hayaletlerin kaldırım taşlı sokaklarda yer değiştirdiği neredeyse görülebiliyordu.

Gölgeler batıda kaybolan güneşten kaçarak evlere girmeye çalıştılar.

Fakat sundurmalarda tüten sıcak yemek, gölgeleri alıkoyarak çemberler çizmelerine ve kımıldanmalarına neden oldu.

Hafif bir tütsü ve mumya tozu kokusu, "hediyelerin" ortalıkta dolaşan çocuklar için değil de evsiz hayaletler için uygulandığı bu eski Cadılar Bayramı'nı izleyen çocuklara doğru sürüklendi.

"Hey," diye fısıldaştı bütün çocuklar.

"Karanlıkta yolunuzu kaybetmeyin," diye şarkı söyledi evin içindeki sesler harplara ve lavtalara. "Ey sevgili aziz ölüler, eve dönün, burada nezaketle karşılanın. Karanlıkta kaybolmuş ama

her daim aziz olanlar. Avare dolaşmayın, avare gezinmeyin. Aziz olanlar, eve dönün, eve dönün."

Soluk lambalardaki duman büküldü.

Gölgeler sundurmalarda ilerleyip armağan olarak verilen yiyeceklere çok nazikçe dokundu.

Ve evlerden birinde, eski bir büyükbaba mumyasının bir dolaptan çıkarılıp yemek masasının başındaki şeref köşesine yerleştirildikten sonra önüne yemek konduğunu görebiliyorlardı. Ev halkı da akşam yemeğine oturup bardaklarını kaldırarak, tozlu ve kuru bir sessizlik içinde orada oturan ölünün şerefine içtiler...

On

"Çabuk, artık gelip beni bulun."

Kefenyığını'nın sesi, gülerek, onlara geliyordu.

"Şu yoldan! Hayır, şu! Şu!"

Mumya sargısının ince şeridi boyunca dünyanın derinliklerine koştular.

"Evet. İşte buradayım."

Bir köşeyi dönünce durdular çünkü mezarın tabanı boyunca uzanan uzun kumaş şerit, bir duvara tırmanarak mum ışığıyla aydınlatılmış bir niş içindeki eski bir kahverengi mumyaya ayağından başlayarak dolanıyordu.

"Bu," diye kekeledi, kendisine ait Mumya kılığı içinde olan Ralph Bengstrom, "Bu – bu *gerçek* bir mumya mı?"

"Evet," mumyanın altın yüz maskesinin altından toz püskürdü. "Gerçek."

"Bay Kefenyığını! Siz?"

Altın maske düşerek parlak bir çan gibi çınladı.

Maskenin olduğu yerde mumyanın yüzü vardı. Bir gözü örümcek ağıyla kapatılıp yapıştırılmıştı. Diğer gözü ise çatlamıştı, içinden tozdan gözyaşları ve mavi camın parıltısı akıyordu.

"Ooorada mumya gibi giyinmiş bir çocuk var mı?" diye boğuk bir ses kefenin altından konuştu.

"Şey, ben, efendim!" diye ciyaklayan Ralph, mumya kılığına

girebilmek için kollarına, bacaklarına, gövdesine sarması tüm öğleden sonrasını alan tıbbi sargı bezlerini gösterdi.

"Güzel," diye içini çekti Kefenyığını. "Kumaş şeridi kavra. Çek!"

Ralph eğildi, eski mumya sargısını aldı ve... birden kuvvetle çekti.

Sargı bir yukarıya bir yanlara, bir yukarıya bir yanlara doğru çözülerek eski sürüngen burnu, tabakalar halindeki çeneyi ve Kefenyığını'nın kuru, gülümseyen ve tozlu ağzını ortaya çıkardı. Çapraz kollarını serbest bıraktı.

"Teşekkürler, evlat! Özgürlük! Ölüler Diyarı için bir cenaze armağanı gibi paketlenmek hiç de eğlenceli değil. Fakat – Şşşt! Çabuk olun çocuklar, nişlere sıçrayın, kaskatı durun. Biri geliyor. Mumyacılık oynayın, çocuklar, *ölüyü* oynayın."

Çocuklar kolları çaprazlama katlanmış, gözler kapatılmış, nefesler tutulmuş, tıpkı eski kayalara işlenmiş küçük mumya şayaklar gibi nişlere sıçrayarak ayakta durdular.

"Sakin olun," diye fısıldadı Kefenyığını. "İşte geliyor..."

Bir cenaze töreni.

Altın ve ince ipekler içinde, ellerinde yelkenli gemi oyuncaklar ve bakır yiyecek kapları olan yas tutanlar ordusu.

Ve onların ortasında hafif bir mumya tabutu, altı adamın sırtında güneş ışığı gibi taşınıyordu. Onun hemen arkasında, daha yeni sarılmış, şeritlerinin üstünde yeni yazılmış yazılar bulunan ve gizlenmiş yüzü küçük bir altın maskeyle kapatılmış olan bir mumya vardı.

"Yiyeceklere bakın çocuklar, oyuncaklara," diye fısıldadı Kefenyığını. "Oyuncakları mezarlara koyarlar, beyler. Böylece tanrı, çocuklarla ilgilenmek, onları neşelendirip Ölüler Diyarı'na mut-

lu yollamak için buraya oynamaya gelir. Teknelere, uçurtmalara, atlama iplerine, oyuncak bıçaklara bakın–"

"Ama şu mumyanın ölçüsüne bakın," dedi sıcak kumaş sargılarının içinden Ralph. "Onun içinde on iki yaşında bir çocuk var! Benim gibi! Ve mumyanın yüzündeki şu altın maske – size tanıdık gelmiyor mu?"

"Balbağı," diye boğuk bir sesle bağırdılar hep bir ağızdan.

"Şşşt!" diye tısladı Kefenyığını.

Çünkü cenaze töreni durmuştu, başrahipler titreşen meşale gölgelerinin arasını gözleriyle tarıyorlardı.

Yukarıda nişlerinde duran çocuklar gözlerini sıkıca kapattılar ve nefeslerini tuttular.

"Bir fısıltı bile yok," dedi Kefenyığını, Tom'un kulağındaki bir sivrisinek gibi. "Bir mırıltı bile yok."

Arp müziği yeniden başladı.

Cenaze yavaş yavaş ilerledi.

Ve ölüye ait bütün o altınların, oyuncakların, uçurtmaların ortasında, küçük, on iki yaşında, altın maskeli ve–

Tıpkı Balbağı'na benzeyen bir mumya vardı.

Hayır, hayır, hayır, hayır, hayır, diye içinden geçirdi Tom.

"Evet," diye bağırdı bir fare sesi, minik, kaybolmuş, sarmalanmış, alıkonulmuş, tuzağa düşürülmüş, vahşi. *"Benim! Buradayım! Maskenin altında! Bu sargıların altında! Kımıldayamıyorum! Bağıramıyorum! Serbest kalmak için mücadele edemiyorum!"*

Balbağı, diye düşündü Tom. Bekle!

Elimde değil! Tuzağa düşürüldüm! diye bağırdı resimli şeritlere sarılı küçük, minik ses. *Takip et! Buluş benimle! Beni şeyde bul–"*

Ses zayıfladı çünkü cenaze töreni karanlık labirentteki bir köşeyi dönmüş ve kaybolmuştu.

"Seni nerede takip edeceğim, Balbağı?" Tom İskilet nişinden aşağıya atladı ve karanlığa bağırdı. "Seninle *nerede* buluşacağım?"

Fakat aynı anda, Kefenyığını da tıpkı kesilmiş bir ağaç gibi nişinden düştü. Güm! diye yere çarptı.

Tom'u örümceğin kendi ağına yakalanmış gibi görünen bir gözüyle bakarak, "Bekle," diye uyardı. "Koca Balbağı'nı yine de kurtaracağız. Kurnazlık bunu başarır. Kayar gibi ihtiyatla hareket edin, çocuklar. Şşşt."

Onun mumya sargılarının bir kısmından kurtulmasına yardım ettiler ve parmaklarının ucunda koridorda ilerleyip köşeyi döndüler.

"Vay canına," diye fısıldadı Tom. "Bakın, Balbağı'nın mumyasını bir tabuta koyuyorlar ve tabutu da şeyin – şeyin içine."

"Lahit," diye tamamladı Kefenyığını, Tom'un cümlesini. "Tabutun içindeki tabutun içinde duran tabut, beyler. Her biri bir öncekinden büyük, hepsi hiyeroglifle yazılı ki böylece onun hayat öyküsünü–"

"*Balbağı'nın* hayatını mı?" diye sordu hepsi aynı anda.

"Ya da Balbağı bundan dört bin yıl önce yılın bugünlerinde artık kim idiyse."

"Evet," diye fısıldadı Ralph. "Tabutun etrafındaki resimlere bakın. Balbağı bir yaşında. Balbağı beş yaşında. Balbağı on yaşında olmuş ve hızla koşuyor. Balbağı bir elma ağacının tepesinde. Balbağı gölde boğulma numarası yapıyor. Balbağı bir bahçede şeftali yiyerek ilerliyor. Durun, bu da *ne*?"

Kefenyığını hareketli olan cenaze törenini izledi. "Ölüler Diyarı'nda kullanması için mezarına eşya koyuyorlar. Gemiler.

Uçurtmalar. Döndürmek için toplar. Olur da Balbağı bu günden yüz yıl sonra aç olarak uyanırsa diye taze meyveler."

"Acıkacağı kesin. Ulu Tanrım, bakın, dışarı çıkıyorlar! Mezarı kapatıyorlar!" Kefenyığını, Tom'u yakalayıp zaptetmek zorunda kaldı çünkü üzüntü içinde zıplayıp duruyordu. "Balbağı hâlâ orada, gömülü! Onu ne zaman kurtaracağız?"

"Sonra. Uzun Gece henüz genç. Balbağı'nı yeniden göreceğiz, sakın endişelenmeyin. Sonra—"

Mezarın kapısı sertçe kapandı.

Çocuklar sızlandılar, acıyla bağırdılar. Karanlıkta son çatlakları da dolduran harcın sürtünmesini, son taşların yerine konma seslerini işitebiliyorlardı.

Yas tutucular sessiz harplarıyla birlikte uzaklaştılar.

Mumya elbisesi içinde donmuş bir halde duran Ralph, son gölgelerin gidişini de izledi.

"Bu yüzden mi mumya gibi giyindim?" Sargılarını çekiştirdi. Çamurla çizgiler oluşturduğu eski yüzüne dokundu. "Benim Cadılar Bayramı'ndaki rolüm bu *mu*?"

"Hepsi, çocuğum, hepsi," diye mırıldandı Kefenyığını. "Mısırlılar, onları sonsuza kadar dayanacak biçimde inşa ettiler. On bin yıl için plan yaptılar. Mezarlar, çocuklar, mezarlar. Gömütler. Mumyalar. Kemikler. Ölüm, ölüm. Ölüm onların hayatlarının tam ortasındaydı, kursağıydı, ışığı, ruhu ve bedeniydi! Gizli geçitleriyle mezarlar ve daha çok mezarlar, böylece hiçbiri bulunamayacak ve mezar hırsızları, ruhları, oyuncakları ve altını çalamayacaklardı. Sen bir mumyasın, çocuğum çünkü onlar Sonsuzluk için böyle giyinirlerdi. İpliklerden oluşan bir kozaya bürünerek uzak, tatlı ve sevecen bir dünyada bir kelebek olarak ortaya çıkmayı ümit ederlerdi. Sen de kendi kozanı bil, çocuğum. Tuhaf nesnelere dokun."

"Yani," dedi Mumya Ralph, isli duvarlara ve eski hiyerogliflere bakarak, "Onlar için *her* gün Cadılar Bayramı'ydı!"

Hepsi hayranlıkla, "Her gün," diye iç çektiler.

"Her gün *onlar* için de Cadılar Bayramı'ydı," diye yanıtladı Kefenyığını.

Çocuklar döndüler.

Mezar zindanında bir tür yeşil elektrik fırtınası patladı. Eski bir depremle toprak sallandı. Bir yerde bir volkan, duvarları ateşli bir omuz darbesiyle aydınlatarak uykusunda öbür tarafa döndü.

Ve duvarlarda, Mısırlılardan da önceki mağara adamlarına ait tarih öncesi çizimler vardı.

"Şimdi," dedi Kefenyığını.

Şimşek çaktı.

Kılıç dişli kaplanlar haykırmakta olan mağara adamını yakaladılar. Katran kuyuları onların kemiklerini yuttu. Feryatlar içinde battılar.

"Durun, birkaçını ateşle kurtaralım."

Kefenyığını göz kırptı. Düşen yıldırım ormanları tutuşturdu. Koşan bir Maymun Adam yanmakta olan bir dalı kavradı ve onu kılıç dişli kaplanın çenesine kuvvetle vurdu. Kaplan çığlık atarak geriledi. Zaferle homurdanan Maymun Adam, yanmakta olan dalı mağarasındaki sonbahar yaprakları kümesine soktu. Öteki adamlar gelip ellerini ateşe uzattılar ve yeşil hayvan gözleri korkuyla dışarıda beklerken kahkahalar attılar.

"Gördünüz mü, çocuklar?" Kefenyığını'nın yüzü ateşte titreşti. "Uzun Soğuk'un günleri bitti. Bu cesur, yeni fikirli adam yüzünden kış mağarasında yaz yaşanıyor."

"Ama," dedi Tom. "Bunun Cadılar Bayramı'yla ne ilgisi var?"

"Ne ilgisi mi var? Yaaa, bu dediğin hiç olmadı, her şekilde

ilgisi var. Sen ve arkadaşların her gün ölürseniz, Ölüm'ü düşünecek *zaman* kalmaz, değil mi? Sadece kaçacak zaman vardır. Fakat sonunda kaçmayı kesince–"

Duvara dokundu. Maymun Adam kaçışının ortasında dondu.

"–şimdi nereden geldiğini, nereye gittiğini düşünecek zamanın var. Ve ateş yolu aydınlatır, çocuklar. Ateş ve yıldırım. Gözlenecek sabah yıldızları. Kendi mağaranda seni koruyan ateş. Mağara adamı, bir hayvan adam ancak gece ateşlerinde, sonunda bir an için düşüncelerine dönmeyi ve merakla onları düşünebilmeyi başardı. Güneş gökyüzünde öldü. Kış da beyaz bir canavar gibi tüylerini silkip onu altına gömerek geldi. Bahar bir daha dünyaya geri gelecek mi? Gelecek yıl güneş yine doğacak mı, yoksa öldürülmüş olarak mı kalacak? Bunu Mısırlılar sordu. Bundan bir milyon yıl önce mağara adamı sordu. Güneş yarın sabah doğacak *mı*?"

"Cadılar Bayramı da *böyle* mi başladı?"

"Gecenin uzun düşünceleriyle, çocuklar. Ve her zaman onun merkezinde ateş. Güneş. Güneşin soğuk gökyüzünde sonsuza kadar kaybolması. Bu ilk insanları ne kadar korkutmuştur, ha? İşte bu Büyük Ölüm'dü. Eğer güneş sonsuza kadar gitseydi, *sonra* ne olurdu?

"Böylece sonbaharın ortasında, her şey ölürken, maymun adamlar uykularında döndüler, geçen yılki kendi ölülerini hatırladılar. Kafalarında hayaletler seslendi. Anılar, işte aslında hayaletler bunlardı ama maymun adamlar bunu bilmiyordu. Göz kapaklarının arkasında, gecenin geç saatlerinde, anı hayaletleri seslendiler, böylece maymun adamlar uyandı, ateşe ince dallar attı, titredi, ağladı. Kurtları kovabilirlerdi ama anıları hayır, hayaletleri hayır. Bu yüzden eşlerine sıkıca sarıldılar ve bahar için

dua ettiler, meyve ve fıstık hasadı nedeniyle görünmeyen tanrılara teşekkür ettiler.

"Sahiden Cadılar Bayramı! Bir milyon yıl önce... sonbaharda bir mağarada... kafalarının içinde hayaletler ve güneş kayıp."

Kefenyığını'nın sesi zayıfladı.

Birkaç metre kadar mumya sargısı daha çözdü, onları azametle koluna doladı ve, "Görecek daha fazla şey var. Gelin çocuklar," dedi.

Ve yeraltı mezarlıklarından dışarıya, eski Mısır gününün alacakaranlığına çıktılar.

Büyük bir piramit önlerinde bekleyerek yükseliyordu.

"Tepeye en son çıkan," dedi Kefenyığını, "bir maymunun amcasıdır!"

Ve maymunun amcası Tom'du.

On Bir

Altın bir üçayak üzerinde yavaşça dönen muazzam bir izleme camının, uzak yerleri yakına getiren devasa bir gözün, kocaman kristal bir merceğin onları beklediği piramitin tepesine soluk soluğa vardılar.

Batıda, bulutların arasında boğularak ölen güneş battı. Kefenyığını sevinçle baykuş gibi öttü:

"İşte gidiyor, çocuklar. Cadılar Bayramı'nın kalbi, ruhu ve eti. Güneş. İşte Osiris yine öldürüldü. İşte Pers ateşi olan Mithra batıyor. İşte Yunanların ışığı Phoebus Apollon çöküyor. Güneş ve ateş, çocuklar. Bakın ve göz kırpın. Şu kristal dürbünü döndürün. Bin beş yüz kilometre ötedeki Akdeniz Kıyısı'na doğru çevirin. Yunan Adaları'nı görebiliyor musunuz?"

"Elbette," diye cevap verdi, süslü püslü solgun bir hayalet kılığına girmiş olan George Smith. "Şehirler, kasabalar, caddeler, evler. Halk yiyecek taşımak için verandalara fırlıyor."

"Evet," diye ışıdı Kefenyığını. "*Onların* Ölülerin Festivali: *Kaplar Dolusu Yiyecek Ziyafeti.* Eski tarz Hediyemi ver, yoksa karışmam oyunu. Ama onları beslemezsen ölüler sana oyun eder. Bu nedenle Hediyeler eşiklere çok hoş sergiler halinde serilir."

Çok uzakta, tatlı alacakaranlıkta, pişen etlerin kokusu yayıldı; yaşayanların diyarı boyunca ruhlar için hazırlanan tabaklar tüt-

tü. Yunan evlerindeki kadınlar ve çocuklar birbirinden farklı çok sayıda baharatlı ve leziz yiyecekle gelip gittiler.

Sonra tüm Yunan Adaları boyunca kapılar çarpılarak kapandı. Çarpma sesi karanlık rüzgârda yayıldı.

"Tapınaklar sıkıca kapatılıyor," dedi Kefenyığını. "Yunanistan'daki her kutsal yer bu gece iki kez kilitlenecek."

"Ve bakın!" Mumya olan Ralph kristal merceği çevirdi. Çocukların maskelerinin üstünde ışık parladı. "Şu insanlar, neden ön kapılarının eşiklerini siyah melasla boyuyorlar?"

"Zift," diye düzeltti Kefenyığını. "Siyah katran, hayaletleri yapıştırmak, onları hızla yere sabitleyip içeri *girememelerini* sağlamak için."

"Vay be," dedi Tom. "*Biz* neden bunu düşünmedik?"

Karanlık, Akdeniz kıyılarına doğru ilerledi. Mezarlardan sis gibi çıkan ölü ruhlar kapı eşiklerindeki siyah katrana yakalanmamak için caddelerde kurum dumanları gibi sallandılar. Rüzgâr sanki tuzağa yakalanan ölülerin azabını anlatmak istiyormuşçasına homurdandı.

"Şimdi, İtalya, Roma." Kefenyığını insanların mezarlara yiyecek koyup hızla uzaklaştığı Roma mezarlarını görmek için merceği çevirdi.

Rüzgâr, Kefenyığını'nın pelerinini kamçıladı. Ağzını kutsadı:

"Ey pişiren ve yakan sonbahar rüzgârları
Ve karanlığa dönen tüm dünya,
Şimdi fırtına estir, yakala ve beni...
Ağustos Ağacı'nın yaprak sürüsü yap!"

Kefenyığını yeri tekmeleyerek doğruca havaya sıçradı. Elbi-

seleri, pelerini, saçı, cildi, vücudu, mısır şekeri kemikleri gözlerinin önünde unufak olurken bile çocuklar neşeyle bağrıştılar.

"...yapraklar... yak...
... değiştir... dön...!"

Rüzgâr onu lime lime ederek konfetilere ayırdı; milyonlarca ağustos yaprağı, altın sarısı, kahverengi, kan gibi kırmızı, pas rengi, hepsi çılgın, hışırdayan, kaynaşan, bir meşe ve akçaağaç yaprağının kenetlenmesi, bir ceviz ağacı yaprağının düşmesi, karanlık nehir-dere gökyüzüne lapa lapa fısıltının, mırıltının, hışırtının boşalması. Kefenyığını patlayınca bir uçurtmaya değil ama on bin minik mumya-taneciği uçurtmasına saçıldı.

"Dünya dön! Yapraklar yan!
Otlar kuru! Ağaçlar... uç!"

Sonbahar topraklarındaki milyarlarca ağacın yaprakları, Kefenyığını'nın sesinin bir fırtına gibi gürlediği girdaplarda saçtığı kuru parçacıklardan oluşan taburlara katılmak için acele etti:

"Çocuklar Akdeniz kıyı şeridindeki ateşleri görebiliyor musunuz? Avrupa boyunca kuzeye doğru yayılan ateşleri? Korku ateşlerini. Kutlama alevlerini. Gizlice gözetler misiniz, çocuklar? Yukarıya, şimdi, uçun!"

Çığın içindeki yapraklar ürkütücü güveler gibi kanat çırparak her çocuğun üstüne üşüştü ve onları alıp götürdü. Çocuklar Mısır kumlarının üstünde şarkı söyleyip gülüp kıkırdadılar. Tuhaf denizin üstünde kendilerinden geçmiş ve isterik bir halde süzüldüler.

"Mutlu yıllarl" diye bağırdı çok aşağılardan bir ses.

"Mutlu *ne*?" diye sordu Tom.

"Mutlu yıllarl" diye cevap veren Kefenyığını'nın sesini bir paslı yapraklar sürüsü gıcırdattı. "Eski zamanlarda Kasım ayının biri Yılbaşı olurdu. Yazın gerçekten sona ermesi, kışın soğuğunun başlaması. Pek mutlu da değil ama, eh işte, Mutlu Yıllarl"

Avrupa'yı aştılar ve altlarında yeni sular gördüler.

"İngiliz Adaları," diye fısıldadı Kefenyığını. "İngiltere'nin kendi druid Ölüler Tanrısı'na bir göz atmak ister miydiniz?"

"İsterizl"

"O zaman bir süt otu kadar sessiz, bir kar tanesi kadar yumuşak olun, her biriniz ve hepiniz inin, aşağıya süzülün."

Çocuklar indiler.

Tıpkı bir kilo kestane gibi, ayakları dünyaya yağdı.

On İki

Şimdi birer parlak sonbahar çöpü gibi aşağıya yağan çocuklar şu düzendeydiler:

Tom İskilet, o leziz Kemik'lerinin içinde.

Henry-Hank, iyi kötü bir Büyücü.

Ralph Bengstrum, o çözülmüş bir Mumya ve sargıları her an biraz daha çözülüyor.

George Smith adında bir Hayalet.

J.J. (başka isme gerek yok), çok iyi bir Maymun Adam.

Wally Babb, kendisinin Gargoyl olduğunu iddia etse de herkes onun daha çok Quasimodo'ya benzediğini söylüyor.

Fred Fryer, pis suyun içinden çıkmış bir Dilenci'den başka kim olabilir.

Sonuncusu ama aynı derecede önemli olanı, son dakikada bir elbise aranan ve sadece ürkütücü beyaz maskeyi takarak büyükbabasının garaj duvarındaki hasat tırpanını kapan "Hackles" Nibley.

Bütün çocuklar selametle İngiliz toprağına indiler, milyonlarca sonbahar yaprağı döküldü ve uçarak uzaklaştı.

Devasa bir buğday tarlasının ortasında durdular.

"İşte, Nibley Efendi, tırpanını getirdim. Al onu. Tut! Şimdi yatın, hemen!" diye uyardı Kefenyığını. "Druid Ölüler Tanrısı! Samhain! Yatın!"

Yattılar.

Çünkü gökyüzünde muazzam bir tırpan savruluyordu. Jilet gibi keskin ağzıyla rüzgârı kesti. Islık çalan kenarıyla bulutları doğradı. Ağaçların kafasını uçurdu. Kenarı boyunca bir tepeyi yonttu. Buğdaylara temiz bir tıraş çekti. Havada bir buğday rüzgârı esti ve yere indi.

Ve her bir darbeyle, her kesişle, her tırpanla gökyüzü bağırtılar, çığlıklar ve feryatlarla dolup taştı.

Tırpan yukarı kalkarken tısladı.

Çocuklar korkuyla irkildiler.

"Ha!" diye homurdandı muazzam bir ses.

"Bay Kefenyığını, *siz* misiniz?" diye bağırdı Tom.

Çünkü üzerlerinde gökyüzüne kule gibi on beş metre yükselen, ellerinde muazzam bir tırpan olan, yüzü geceyarısı sisleriyle kaybolmuş, kukuletalı bir şekil vardı.

Tırpan aşağıya doğru savruldu: hıssssss!

"Bay Kefenyığını, bırakın yaşayalım!"

"Kapa çeneni." Biri Tom'un dirseğine vurdu. Bay Kefenyığını onun hemen yanında toprakta yatıyordu. "Bu ben değilim. Bu–"

"Samhain!" diye bağırdı sislerin içindeki ses. "Ölüler Tanrısı! Onları ve onlar gibileri hasatlarım."

Ssss-vınnnnnn!

"Bu yıl ölenlerin hepsi burada! Ve günahlarından dolayı bu gece *hayvana* dönüştüler."

Ssss-vammmm!

"Lütfen," diye sızlandı Mumya-Ralph.

Sssssssttt! Tırpan, Hackles Nibley'nin omurgası boyunca bir fermuar gibi ilerleyecek elbisesinde uzun bir yarık açtı ve küçük tırpanının elinden fırlamasına sebep oldu.

"Hayvanlar!"

Ve hasatlanan buğday, harman dövenindeymiş gibi yukarı fırladı, rüzgârın çevresinde döndü, son on iki ay içinde ölenlerin ruhlarını haykırdı, dünyaya yağdı. Ve buğday taneleri düşüp dokundukça, anıran eşeklere, hızla kaçan yılanlara, gıdaklayan tavuklara; havlayan köpeklere, miyavlayan kedilere ve bağıran ineklere dönüştü. Fakat hepsi minyatürdü. Her biri minicik, ufacık, solucandan, bir başparmaktan, bir burnun kesilmiş ucundan büyük değillerdi. Yüzlerce, binlerce buğday tanesi etrafa saçılarak yağdı ve yeryüzüne merhamet için bağıran, yalvaran ya da ağlayamayan ama sessizce çimende kaçışarak çocukların üstüne üşüşen örümcekler gibi indi. Yüz tane çiyan Ralph'ın omurgasında sessizce yürüdü. İki yüz sülük, bir karabasan soluğuyla silkinip onlardan kurtuluncaya kadar Hackles Nibley'nin tırpanına yapıştı. Her yere kara dullar ve minik boa yılanları düşüyordu.

"Günahlarınız için! Günahlarınız! Şunu alın! Bunu dal" diye gökyüzünde ıslık çalan ses kükredi.

Tırpan çaktı. Kesilen rüzgâr, parlak fırtınalar halinde düştü. Buğday çalkalandı ve milyonlarca tane verdi. Taneler düştüler. Günahkârlar kaya gibi çarptılar. Ve çarptıktan sonra kurbağalara, iribaşlara, birçok ayağı olan yaban domuzlarına ve ışıkta batan denizanalarına dönüştüler.

"İyi biri olacağım," diye dua etti Tom İskilet.

"İzin ver yaşayayım," diye ekledi Henry-Hank.

Bunların hepsi yüksek sesle söylendi çünkü tırpan korkunç bir kükreme çıkarıyordu. Sanki bir okyanus dalgasının gökyüzünden aşağıya inerek bir sahili temizlemesi ve başka bulutları kesmek için uzaklaşması gibiydi. Bulutlar bile kendi akıbetleriyle ilgili olarak daha sık, daha ateşli dualar ediyor gibiydiler. Beni değil! Beni değil!

"Yaptığınız bütün kötülükler için," dedi Samhain.

Tırpan biçti ve ruhlar hasatlandı; kaçışan, sıçrayan, sürünen ve tırmalayan kör su kertenkeleleri, berbat tahtakuruları, iğrenç karafatmalar olarak yeryüzüne düştüler.

"Vay canına, o bir böcek yapıcı."

"Pire ezicil"

"Yılan öğütücül"

"Hamamböceğine dönüştürücül"

"Sinek koruyucul"

"Hayır! Samhain! Ekim Tanrısı! Ölüler Tanrısı!"

Samhain çimendeki binlerce böceği çiğneyen koca bir adım attı, on bin minik ruh-hayvanı toza çevirdi.

"Bence," dedi Tom, "artık bizim tam–"

"Tüyme zamanımız?" diye tamamladı Ralph, hevesle.

"Oylayacak mıyız?"

Tırpan tısladı, Samhain gümledi.

"Oylamanın canı cehenneme," dedi Kefenyığını.

Hepsi fırladılar.

"Siz, oradakiler! diye gürledi tepelerindeki ses. "Geri dönün."

"Yok, bayım, teşekkürler," diye yanıt verdi biri, sonra bir başkası.

Bir sağ adım, bir sol adım atıp ilerlediler.

"Düşünüyorum da," dedi soluyan, sıçrayan, yanakları yaşlarla ıslanmış olan Ralph, "hayatımın çoğunda oldukça iyiydim. Ölmeyi hak etmiyorum."

"Aaa-haaa!" diye bağırdı Samhain.

Tırpan bir giyotin gibi inerek bir meşe ağacının tepesini uçurdu ve bir akçaağacı devirdi. Sonbahar elmalarıyla dolu bir bahçe, bir yerlerdeki mermer kuyuya düştü. Bu tıpkı bir ev dolusu çocuğun alt kata düşmesi gibiydi.

"Seni işittiğini sanmıyorum, Ralph," dedi Tom.

Daldılar, kayaların ve çalıların arasına düştüler.

Tırpan tüm kayaları tıraşladı.

Samhain öyle bir bağırdı ki yakındaki küçük tepede bir heyelan oldu.

"Vay canına," dedi Ralph, gözleri kapalı bir halde yukarı kıvrılıp yumak haline gelerek, dizlerini göğsüne doğru çekti: "İngiltere günahkâr olunacak bir yer değil."

İsterik ruhlar son bir yağmur, bir çisinti, bir sağanakla böceklere dönüştüler, pirelere dönüştüler, pis kokan sürüngenlere dönüştüler, uzun bacaklı örümceklere dönüştüler ve çocuklara üşüştüler.

"Hey, bakın. Şu köpek!"

Dehşetten çılgına dönmüş vahşi bir köpek kayalara doğru koştu.

Ve yüzü, gözleri... *gözlerinde* bir şeyler vardı–

"Bu şey olamaz–"

"Balbağı?" diye bağırdı herkes.

"Bal–" diye bağırdı Tom. "Seninle *buluşacağımız* yer burası mıydı? Seninle–"

Fakat *daaannn*! Tırpan indi.

Ve köpek korkuyla haykırarak yere yuvarlandı, çimenlerden aşağıya kaydı.

"Devam et, Balbağı. Seni tanıyoruz. Seni görüyoruz! Korkup kaçma! Kaçma–" Tom ıslık çaldı.

Fakat Balbağı'nın o tatlı, korkmuş sesiyle uluyan köpek gitmişti.

Ama tepelerden yansıyan havlaması gitmemişti.

"Buluş. Buluş. Buluş. Buluuu..."

Nerede? diye düşündü Tom. Anlayamıyordu ki bir türlü, *nerede?*

On Üç

Tırpan havada dururken Samhain olup bitenlere baktı, oyunlarından mutluydu.

En tatlı kıkırdamasıyla kıkırdadı, boynuzsu ellerine ateşli bir tükürük salladı, tırpanı daha sıkı kavradı, havaya kaldırdı ve dondu...

Çünkü bir yerde, birisi şarkı söylüyordu.

Tepeye yakın bir yerde, küçük bir ağaç topluluğunun arasında, küçük bir kamp ateşi titredi.

Gölge gibi insanlar orada toplanmışlardı, kollarını kaldırmış ve şarkı söylüyorlardı.

Samhain dinledi, tırpanı büyük bir gülümseme gibi kollarının arasında duruyordu.

"Ey Samhain, Ölüler Tanrısı!
Sesimizi duy!
Bizler, bu Ağaç Korusunda, Bu büyük Meşelerde,
Ölenlerin Ruhları için yalvaran,
Kutsal Druid Rahipleriyiz!"

Çok uzakta, parlak ateşlerinin yanında duran bu tuhaf adamlar, bir yandan şarkı söylerken metal bıçakları, kedileri ve keçileri ellerine aldılar:

"Hayvanlara dönüşenlerin
Ruhları için dua ediyoruz.
Ey Ölüler Tanrısı,
Bu hayvanları kurban ediyoruz,
Sen de böylece, bu yıl ölen
Sevdiklerimizin ruhlarını
Serbest bırakasın!"

Bıçaklar parıldadı.

Samhain daha büyük bir gülümsemeyle sırıttı. Hayvanlar çığlıklar attı.

Çocukların çevresindeki toprakta, otlarda, kayalarda, örümceklerde kaybolmuş; hamamböceklerinde hapsolmuş; pirelerde, tesbih böceklerinde, kırkayaklarda alıkonulmuş, kapana kısılmış ruhların ağızları hayretle açıldı, alçak sesle sızlandılar, titreştiler ve öfkelendiler.

Tom irkildi. Kırkayakların zıpladığı, örümceklerin dans ettiği çevresinde, milyonlarca küçük, ah, çok küçük acı ve rahatlama viyaklamaları duyduğunu sandı.

"Özgür bırak! Bırak gitsin!" diye tepedeki rahipler dua ettiler.

Ateş parladı.

Bir deniz rüzgârı, çayırların üstünde kükredi, kayaları fırçaladı, örümceklere dokundu, tesbih böceklerini ters çevirdi, hamamböceklerini yuvarladı. Minik örümcekler, böcekler, minyatür köpekler ve inekler milyonlarca kar tanesi gibi uçuşup gittiler. Böceklerin vücutlarında kapana kısılmış minik ruhlar çözüldüler.

Muazzam bir mağara fısıltısıyla serbest kalarak, vızıltılarla gökyüzüne yükseldiler.

"Cennete!" diye bağırdı druid rahipleri. "Ey özgürler! Gidin!"

Uçtular, büyük bir teşekkür ve minnetle içlerini çekerek gökyüzünde kayboldular.

Samhain, Ölüler Tanrısı, omzunu silkti ve gitmelerine izin verdi. Sonra, birdenbire, kaskatı kesildi.

Saklanmış çocukların ve Bay Kefenyığını'nın yaptığı gibi kayalıklara çömeldi.

Vadiden ve tepenin karşısından bir Roma ordusunun askerleri çift sıra halinde koşuyordu. Önderleri en önde koşuyor ve bağırıyordu:

"Roma askerleri! Paganları yok edin! Kutsal olmayan dini yok edin! Sentonius böyle emrediyor!"

"Sentonius için!"

Gökyüzünde duran Samhain tırpanını kaldırdı, artık çok geç!

Askerler kılıçlarını ve baltalarını kutsal druid meşelerinin dibine vurdular.

Samhain sanki baltalar kendi dizlerini kesiyormuşçasına acıyla haykırdı. Kutsal ağaçlar inlediler, vızıldadılar ve son bir darbeyle gümbürdeyerek yere devrildiler.

Samhain gözyüzünün tepesinde titredi.

Kaçan druid rahipleri durdular, titrediler.

Ağaçlar düştü.

Ayak bileklerinden ve dizlerinden doğranan rahipler düştüler. Bir fırtınadaki meşeler gibi ötelere savruldular.

"Hayır!" diye kükredi Samhain yukarıdan.

"Evet!" diye bağırdı Romalılar. "Şimdi!"

Askerler son müthiş darbeyi de indirdiler.

Ve köklerinden kopartılan, ayak bileklerinden doğranan Ölüler Tanrısı düşmeye başladı.

Yukarıya bakmakta olan çocuklar onun yolundan öteye sıçradılar. Çünkü devasa bir orman aynı anda hep beraber düşü-

yor gibiydi. Onun bu geceyarısı inişinin gölgesinde kalmışlardı. Ölümünün kükremesi önden geldi. O şimdiye kadar gelmiş geçmiş en büyük ağaçtı, böyle dikine devrilerek ölen en uzun meşeydi. Çılgın hava boyunca haykırarak, kendisini dik tutmaya çalışarak aşağıya indi.

Samhain yere çarptı.

Tepelerin kemiklerini sarsan ve kutsal ateşleri söndüren bir gümbürtüyle yere çarptı.

Ve Samhain'in kesilip öldürülmesiyle son druid meşeleri de tıpkı son tırpanla biçilen buğdaylar gibi onunla birlikte devrildiler. Muazzam tırpanı tarlalarda kaybolan gümüş gölcüklerine çözülüp çayırın içine batan devasa bir gülümsemeydi.

Sessizlik. İçin için yanan ateşler. Yaprakların uçuşması.

Güneş birden battı.

Çocuklar izlerken, druid rahipleri çayırın üstünde kan kaybettiler ve Romalı yüzbaşı ölü ateşleri dolaştı; kutsal külleri tekmeledi.

"Tapınaklarımızı kendi tanrılarımız için burada kuracağız!"

Askerler yeni ateşler yaktı ve yerleştirdikleri altın heykelciklerin önünde tütsüler tüttürdü.

Fakat çok geçmeden, doğudan bir yıldız daha parladı. Uzak çöl kumlarında, deve çanlarıyla, Üç Akıllı Adam yürüdü.

Roma askerleri gökyüzündeki Yıldızın pırıltısına karşı kalkanlarını kaldırdılar. Ama kalkanları eridi. Roma heykelcikleri eriyerek Meryem ve Oğul'un şeklini aldı.

Askerlerin zırhları eridi, damladı, değişti. Şimdi yeni sunakların önünde Latince şarkı söyleyen Rahiplerin kılığındaydılar, Kefenyığını bile gözlerini kısarak çömelmiş, o halde sahneyi tarttı ve maskeli küçük arkadaşlarına fısıldadı:

"İşte, çocuklar, gördünüz mü? Tanrılar tanrıları izliyor. Ro-

malılar druidleri kestiler, meşelerini, Ölüm Tanrılarını, güm! aşağıya! ve yerine kendi tanrılarını koydular, ha? Şimdi Hıristiyanlar geldi ve Romalıları kestiler! Yeni sunaklar, çocuklar, yeni tütsüler, yeni isimler...

Rüzgâr sunağın mumlarını söndürdü.

Tom karanlıkta haykırdı. Dünya titredi ve döndü. Yağmur onları sırılsıklam etti.

"Neler oluyor, Bay Kefenyığını? Neredeyiz biz?"

Kefenyığını çakmaktaşı parmağıyla ateş yaktı ve yukarıya kaldırdı. "Yaaa kahretsin, çocuklar. Karanlık Çağlar'dayız. İsa'nın dünyaya gelip gitmesinden çok sonraki en uzun, en karanlık gece ve–"

"Balbağı nerede?"

"Buradayım!" diye kapkaranlık gökyüzünden bir ses geldi. "Sanırım bir süpürgenin üstündeyim! Beni götürüyor – uzaklara!"

"Hey, beni de," dedi Ralph, sonra J.J., sonra Hackles Nibley, sonra Wally Babb ve diğerleri.

Devasa bir kedi karanlıkta bıyıklarını okşuyormuş gibi muazzam bir fısıltı vardı.

"Süpürgeler," diye homurdandı Kefenyığını. "Süpürgelerin toplantısı. Ekim Süpürge Festivali. Yıllık göç."

"Nereye?" diye sordu Tom, yukarıya seslenerek. Çünkü şimdi herkes havada, süpürme çığlıklarıyla trafikteydi.

"Süpürge İşleri'ne elbette."

"İmdat! Uçuyorum!" diye bağırdı Henry-Hank.

Süpürge bir süpürme sesiyle onu havalandırdı ve götürdü.

Dikenli büyük bir kedi Tom'un yanağını sıyırarak hızla geçti. Bacaklarının arasında ahşaptan bir sopanın yukarıya zıpladığını hissetti.

"Sıkı tutun!" diye uyardı Kefenyığını. "Bir süpürge tarafından saldırıya uğranınca yapılacak tek bir şey vardır. Sıkı tutunmak!"

"Tutunuyorum," diye bağırdı Tom ve uçtu.

On Dört

Gökyüzü, süpürgelerle tertemiz süpürülmüştü.

Gökyüzü aynı anda bu süpürgelerin sekizini işgal eden çocukların bağırtılarıyla temizlenmişti.

Korku çığlıklarını sevinç çığlıklarına çeviren şeyden dolayı çocuklar neredeyse aynı onlar gibi bulutların arasında yol alan Balbağı'na bakmayı veya onu dinlemeyi unutmuşlardı.

"Bu tarafa," diye seslendi Balbağı.

"Elimizden geldiğince çabuk," dedi Tom İskilet. "Fakat Bal, bu süpürgeyi sürme son derece zor."

"Bunu söylemen hoş," dedi Henry-Hank. "Aynı fikirdeyim."

Düşen, asılan, yeniden tırmanan herkes aynı fikirdeydi.

Şimdi öyle bir süpürge kalabalığı vardı ki bulutlara yer kalmamıştı ve elbette puslara, sislere ve çocuklara da. Muazzam bir süpürge trafiği tıkanması vardı, sanki dünyanın bütün ormanları bir gümlemede dallarını vermişler, uçan dallar sonbahar tarlalarını temizleyerek düzgünce kesmişler ve tahıl uçlarını sıkıca bağlayarak iyi süpürgeler, harman dövücüler ve çırpma makineleri yapmışlar ve sonra havalanmışlardı.

Ayrıca dünyadaki bütün arka bahçelerin çamaşır ipi destekleri de buraya gelmişlerdi. Onlarla beraber koyun-bulutlarını beslemek, yıldızları temizlemek ve çocukları taşımak için çimen parçaları, ot kümeleri, çalı parçaları da gelmişti.

Her biri kendi incecik dayangacının üstünde olan çocuklar,

tahtaların ve harman dövenin vuruşlarına ve darbelerine yakalanmışlardı. Gökyüzünü işgal ettikleri için sertçe cezalandırılıyorlardı. Her birinde yüzlerce yara, bir düzine kesik vardı ve nazik kafalarında da tam olarak kırk dokuzar şişlik bulunuyordu.

"Yaaa, burnum kanıyor!" diye bağırdı Tom, parmağındaki kırmızıya mutlulukla bakarken.

Bir buluta kuru olarak dalıp, ıslak olarak çıkan Balbağı, "Kahretsin!" diye bağırdı. "O yine bir şey değil. Benim bir gözüm kapalı, bir kulağım kötü durumda ve bir dişimi de kaybettim."

"Balbağı!" diye seslendi Tom. "Durmadan bize seninle buluşmamızı söyleyip durma. Çünkü nerede olduğunu bilmiyoruz! *Neredesin?*"

"Havada!" dedi Balbağı.

"Harika," diye mırıldandı Henry-Hank, "dünyayı saran iki trilyon, yüz milyar, doksan dokuz milyon hektar hava var. Acaba Bal hangi yarım-hektarı kastediyor?"

"Benim kastettiğim–" dedi Bal soluyarak.

Fakat süpürge sopalarından oluşan bütün bir grup, uçuş yapan mısır sapı mekikler gibi ya da birden maskaralığı tutup coşan tarla çitleri gibi gümbürtülü bir akimbo dansı yapmaya başladı.

Büyük, iblis suratlı bir bulut ağzını açtı. Balbağı'nı, süpürgesini ve başka ne varsa yuttu, ardından ağzını kapatarak Balbağı'nı hazmetmek için gümbürdedi.

"Tekmeleyerek dışarı çıkmaya çalış Balbağı! Sopayla midesine bastır!" diye birisi fikir verdi.

Ama hiçbir şey tekmelenmedi ve halinden memnun olan bulut, o leziz çocuk-akşam yemeğini geviş getirerek, Sonsuz Şafak boyunca Sonsuzluk Limanı'na doğru yelken açtı.

"Onunla havada buluşmak mı?" Tom homurdandı. "Kahret-

sin, hiçbir yere gitmeyen korkunç yönler hakkında konuşmak."

"Daha korkunç yönlere bakın!" dedi, bir süpürge sopasının üstünde yolculuk yapan ve bir sırığın ucundaki ıslak ve öfkeli bir kedi gibi görünen Kefenyığını. "Büyücüleri görüyor musunuz, çocuklar? Kocakarıları, acuzeleri, dilencileri, sihirbazları, kara büyüleri, ifritleri, şeytanları? Orada olacaklar, güruhlar halinde, kargaşa içinde, çocuklar. Gözyuvarlarınızı sakının."

Gerçekten de orada, altlarında, boydan boya tüm Avrupa'da, Fransa, Almanya ve İspanya boyunca, gece yollarında, kuzeye kaçan, Güney Denizi'nden uzaklaşmaya çalışan tuhaf günahkâr toplulukları, güruhları ve gösterileri vardı.

"İşte bu! Sıçra ve koş! Gecenin bu tarafına! Karanlığın bu yanına!" Kefenyığını alçaldı, iyi, günahkâr bir birliğin komutanı edasıyla güruhların üstünden bağırdı. "Çabuk olun, saklanın! Yüzüstü yatın. Birkaç yüz yıl bekleyin."

"Neden saklanacaklar?" diye merak etti Tom.

"İşte, Hıristiyanlar geliyor!" diye aşağıdaki yoldan bağırışlar geldi.

Cevap buydu.

Tom gözlerini kırpıştırdı, aynı seviyede uçtu ve seyretti.

Ve güruhlar tarlalarda, kavşaklarda, hasat alanlarında, şehirlerde tek başlarına saklanabilmek için koştular. Yaşlı erkekler. Yaşlı kadınlar. Dişsiz ve çılgın, süpürgeler aşağıya süzülürken yukarıya doğru haykırdılar.

"Şey," dedi Henry-Hank, afallamış bir halde. "Bunlar büyücüler!"

"Eğer haklı değilsen, ruhumu kuru temizleme yap ve kuruması için dışarı as, çocuk," diyerek Kefenyığını aynı fikirde olduğunu belirtti.

"Ateşten atlayan büyücüler var," dedi J.J.

"Ve kazanları karıştıran büyücüler!" dedi Tom.

"Ve çiftlik avlularındaki toza semboller çizen büyücüler!" dedi Ralph. "Onlar *gerçek* mi? Yani her zaman düşünmüşümdür ki–"

"Gerçek?" hakarete uğrayan Kefenyığını dikenli kedi süpürgesi yüzünden az daha düşüyordu. "Hey Tanrım, şu işe bak, her şehrin içinde ikamet eden kendi büyücüsü vardır. Her şehir eski bir Yunan pagan rahibini; Hıristiyanlardan kaçmak için yollarda kaçan, su yollarında gizlenen, mağaralarda saklanan minik tanrıların bazı Roma ibadetçilerini gizler! Her minik köyde, çocuğum, her bodur çiftlikte eski dinler saklanır. Druidlerin kesilip doğrandığını gördünüz, ha? Onlar Romalılardan saklandılar. Ve şimdi aslanları Hıristiyanlarla besleyen Romalıların kendileri saklanmak zorunda. Bu nedenle günü gününe yaşayıp serserilik yapan, her tat ve tipteki bütün küçük kültler, hayatta kalmak için çabalıyor. Nasıl kaçtıklarına bakın, çocuklar!"

Ve bu doğruydu.

Avrupa'nın her yanında ateşler yandı. Her kavşakta ve her ot yığınında karanlık şekiller kedi gibi ateşlerin üstünden atladılar. Kazanlar kaynadı. Eski cadılar beddua ettiler. Köpekler kıpkırmızı kömürlerle oynadılar.

"Büyücüler, büyücüler, her yerde," dedi Tom şaşkınlıkla. "Bu kadar çok olduklarını hiç bilmiyordum!"

"İnsan kalabalığı ve izdiham, Tom. Avrupa lağımlara kadar doldu taştı. Büyücüler ayak altında, yatağın altında, bodrumlarda, en yukarıdaki tavan aralarında."

"Vay be," dedi Henry-Hank, büyücü elbisesiyle gururlanarak. "Gerçek büyücüler! Bunlar ölülerle konuşabilirler mi?"

"Hayır," dedi Kefenyığını.

"Şeytanların üstünden atlayabilirler mi?"

"Hayır."

"Cinleri kapı menteşelerinde tutabilir ve onları gece yarısı ciyaklatabilirler mi?"

"Hayır."

"Süpürgeye binebilirler mi?"

"I-ıh."

"İnsanlara aksırık büyüsü yapabilirler mi?"

"Üzgünüm."

"Bebeklere iğne batırarak insanları öldürebilirler mi?"

"Hayır."

"Eeeh, hadi be, o zaman *ne yapabilirler*?"

"Hiçbir şey."

"Hiçbir şey mi?" diye bütün çocuklar hakarete uğramış gibi hep bir ağızdan bağırdılar.

"Oh, büyücüler *düşünebilirler*, çocuklar."

Kefenyığını Çete'yi, süpürgeleriyle birlikte, büyücülerin kazanlara kurbağalar attıkları, iribaşları ezdikleri, burunlarına mumya tozu çektikleri ve gülerek zıpladıkları çiftliklerin üstüne doğru indirdi.

"Bir an için düşünün. 'Büyücü' sözcüğünün gerçek anlamı nedir?"

"Şey–" dedi Tom ve şaşırdı.

"Böğü," dedi Kefenyığını. "Yani bilgin. İşte anlamı bu. Bilgi sahibi. Bu nedenle, yarım beyinli ve öğrenmeye meyli olan herhangi bir erkek veya kadının kendince bir zekâsı vardır, öyle değil mi? Böylece çok akıllı olup da dikkatli olmayan herkese–"

"Büyücü denirdi!" dedi hepsi.

"Ve akıllılardan bazıları, zekâya sahip olanlar, büyülüymüş gibi davrandılar ya da kendilerini hayaletlerle, yürüyen ölülerle ve avare dolaşan mumyalarla birlikte hayal ettiler. Eğer düşman-

ları tesadüfen düşüp ölecek olursa, bundan kendilerine pay çıkardılar. Güçleri olduğuna inanılmasından hoşlanıyorlardı fakat hiçbir şeyleri yoktu, çocuklar, hiçbir şeyleri, biliyorum bu acı ve üzgünüm ama doğruya doğru. Fakat dinleyin. Orada, tepenin arkasında. Süpürgelerin geldikleri yer orası. Gittikleri yer orası!"

Çocuklar dinlediler ve işittiler:

"Süpürge işleri yapar
Heyula gibi yükselen süpürgeleri
Gökyüzünde kasvet ve ayın yükselişi
Bu süpürge, büyücünün uşağı, yükseklere uçar
Hasatların ve fırtına rüzgârlı çimenlerin üstünde
Onu hareket ettiren çığlık ve soluklarla
Bulutların okyanus denizleri şimdi yumuşak, şimdi sesi yüksek...!"

Aşağıda, tüm hızıyla çalışan bir büyücü süpürgesi fabrikası karmaşası vardı; sırıklar getiriliyordu, kuşkusuz az sonra bağlanacak ve havalanma kıvılcımları içinde bacalara götürüleceklerdi. Kocakarılar damların tepesinde, yıldızlara gitmek için onlara bineceklerdi.

Ya da çocuklar seyrederken ve sesler şarkı söylerken öyle görünüyordu.

"Büyücüler ve cadılar gece rüzgârını yataklarında hissedecekler mi?
Ve Şeytanlarla ve ölülerle dönerek dans edecekler mi?
Hayır!
Ama, lanetler okuyarak böbürlendikleri, iddia ettikleri ve söyledikleri

Bütün kıtaların azimle
Masumları 'büyücüler' olarak adlandırıp,
Yaşlı kadınları, bebekleri ve bakireleri
Ateşte yakmak için gizli bir anlaşma yapıncaya kadar."

İnsan grupları ellerinde meşaleleler lanetler okuyarak, köylerden, çiftliklerden taşkınlık çıkara çıkara ilerliyordu. İngiliz Kanalı'ndan Akdeniz sahillerine kadar kamp ateşleri parladı.

"Tüm Almanya ve Fransa boyunca,
Kötü-cadılar denen on bin kişi
Son antik danslarını tekmelemek için asıldılar
Korkunun kükremesini paylaşmayan bir köy kalmadı
Her iki taraf da birbirini Şeytan'ın domuzu diye adlandırırken,
Artık Eski Şeytan'ın dişi domuzu, şimdi İblis'in çılgın erkek domuzu."

Arkalarına büyücüler yapıştırılmış vahşi domuzlar, damların kiremitleri üzerinde kıvılcımlar çıkartarak, buharlar püskürterek koşturdular:

"Tüm Avrupa büyücü ve cadı dumanlarından bir buluttu.
Genellikle yargıçları da onlarla birlikte bağlandı ve yakıldı.
Ne için? Bir şaka!

Ta ki bütün erkekler suçlulukla şımartılıncaya kadar!
Hepsi günah, hepsi yalan!
O zaman, ne yapmalı?
Niçin, herkes ölmek zorunda!"

Gökyüzünü duman kapladı. Her kavşakta büyücüler ve cadılar asıldı, tüylü karanlıkta kargalar toplandılar.

Gökyüzündeki süpürgelerinden sarkan çocuklar, gözleri faltaşı, ağızları açık.

"Aranızda büyücü olmak isteyen var mı?" diye sordu Kefenyığını en sonunda.

"Şey," dedi Henry-Hank, büyücü paçavralarının içinde titreyerek, "B–*Ben* değil"

"Eğlenceli değil, değil mi oğlum?"

"Eğlenceli değil."

Süpürgeler, közler ve dumanlar boyunca onları uçurdu.

Paris'te boş bir caddenin açık bir alanına indiler.

Süpürgeler yere düştü ve can verdi.

On Beş

"Evet çocuklar, korkutanları korkutmak, ürkütenleri ürkütmek, titretenleri titretmek için şimdi ne yapacağız?" diye seslendi Kefenyığını bir bulutun içinden. "Şeytanlardan ve büyücülerden daha büyük olan nedir?"

"Daha büyük tanrılar?"

"Daha büyük büyücüler?"

"Daha büyük kiliseler?" diye fikir yürüttü Tom İskilet.

"Sen çok yaşa, Tom, doğru! Bir fikir büyür, evet? Bir din büyür! Nasıl? Tüm ülkeye gölgesini salacak kadar büyük binalarla. Yüz milden görülebilecek bir bina inşa edin. Çok yüksek, ünlü ve içinde çanları çalan bir kambur da olan bina inşa edin. İşte bu nedenle, çocuklar şimdi, onu tuğla üstüne tuğla, payanda üstüne payanda koyarak inşa etmeme yardım edin. Haydi hep birlikte–"

"Notre Dame'ı inşa edelim!" diye bağırdı sekiz çocuk.

"Ve Notre Dame'ı inşa etmek için daha çok nedenimiz var, çünkü–" dedi Kefenyığını. "Dinleyin..."

Gong.

Gökyüzünde bir çan çaldı.

Gong.

"Çan sesi yok olunca bir ses, "...imdat!" diye fısıldadı.

Gong!

Çocuklar bakındılar ve aya doğru yükselen ve yarı yarıya bir

çan kulesi olan bir yapı iskelesi gördüler. Tam tepesinde şimdi çalmakta olan muazzam bir bronz çan vardı.

Ve bu çanın içinden, her çarpma, gümleme ve gongdan sonra o küçük ses haykırdı:

"İmdat!"

Çocuklar Kefenyığını'na baktılar.

Hepsinin gözleri aynı soruyla alev alevdi.

Balbağı?

Benimle havada buluş! diye düşündü Tom. *Ve işte orada!*

Orada, Paris'e doğru tepe üstü asılmış, kafası bir tokmak olan Balbağı bir çanın içindeydi. Ya da bir şekilde Balbağı'nın gölgesi, hayaleti veya kayıp ruhu, artık her neyse.

Yani, orada bir çan vardı ve her saat başı çaldığı zaman çıkan ses, çanın kenarına çarpan et ve kandan bir tokmaktan geliyordu. Balbağı'nın kafası çana çarptı. Gong! ve yeniden: Gong!

"Beyni dışarı fırlayacak," diye soludu Henry-Hank.

"İmdat!" diye seslendi Balbağı, çanın içinde bir gölge, çeyrekleri ve saatleri vurmak için tepe aşağı zincirlenmiş bir hayalet.

Çocuklar süpürgelerine "Uç!" diye bağırdılar fakat süpürgeler Paris kaldırım taşlarının üstünde ölü halde yatıyordu.

"İçlerinde hayat yok," diye kederle söylendi Kefenyığını. "Özsu, öz ve ateş, hepsi gitmiş. Eh, şimdi." Kıvılcımlar çıkararak çenesini kaşıdı. "Balbağı'na yardım etmek için, süpürgeler olmadan nasıl yukarıya çıkacağız?"

"*Siz* uçabilirsiniz, Bay Kefenyığını."

"Ah, hayır, bu doğru yöntem değil. Her zaman ve daima, bir tek büyük kurtarışa kadar, bu gece onu defalarca siz kurtarmalısınız. Durun. Ah! İlham. Notre Dame'ı inşa edeceğiz, değil mi? O zaman, ne pahasına olursa olsun yapalım, şuraya! ve yu-

karıya, sert-kafalı, çan-tokmağı, saatleri-seslendiren Balbağı'na ulaşalım. Zıplayın çocuklar, şu merdivenleri çıkın!"

"*Hangi* merdivenleri?"

"Şunları! İşte, işte ve işte."

Tuğlalar yerlerine düştü. Çocuklar sıçradılar. Yukarıya, ileriye ve aşağıya doğru adım atarken ayaklarının altına her seferinde bir merdiven basamağı, bir defasında da bir taş geldi.

Gong! diye çaldı çan.

İmdat! dedi Balbağı.

Koşturarak boş havaya atılan adımlar tıkırdayarak indiler, ha gayret, çıkmaya devam—

Bir adım. Bir adım daha.

Ve tırmanılacak bir boşluk ve bir başka boşluk daha.

İmdat! dedi Balbağı.

Gong! diye yankılanan çan devam etti.

Böylece Kefenyığını'nın kışkırtması ve arkalarından dürtmesiyle boşlukta koştular. Tuğlaların, taşların ve harcın oyun kâğıtları gibi karışması, katılaşmak için dağılması, ayak parmakları ve topuklarının altında biçimlenmesi için, saf, rüzgârlı ışığın üstünde koştular.

Bu tıpkı kat üstüne kat dizerek kendisini inşa eden bir pasta boyunca yukarı doğru koşmak gibiydi; vahşi çan ve kederli Balbağı bağırarak onlara devam etmeleri için yalvarıyordu.

"Gölgemiz, işte orada!" dedi Tom.

Ve gerçekten de bu katedralin gölgesi, bu muhteşem Notre Dame, ay ışığında Fransa'nın tamamı ve Avrupa'nın yarısı boyunca uzanıyordu.

"Yukarı, çocuklar, yukarı; durmak yok, dinlenmek yok, koşun!"

Gong!

İmdat!

Koştular. Her adımda düşmeye başladılar ama basamaklar yeniden, yeniden ve yeniden yerine geldi ve onları kurtardı ve onları daha da yukarı çıkaradı ki böylece çan kulelerinin gölgeleri nehirlerin ötesinde, kavşaklardaki son büyücü yangınlarının kokusunu alanların üstünde heyula gibi yükseldi. Kocakarılar, acuzeler, akil adamlar, Şeytan tutkunları binlerce kilometre ötede yanan mumlar gibi söndüler, dumana dönüştüler, kilise eğildikçe, göklere doğru meylettikçe, feryatlar içinde gizlenmek için battılar.

"İşte böyle, Romalılar druid ağaçlarını kesip onların Ölüler Tanrısı'nı doğrayıp devirseler de şimdi biz çocuklar bu kiliseyle, bütün büyücüleri ayaklıklarından deviren, tohuma kaçmış büyücüleri ve bayatlamış sihirbazları popolarının üstüne oturtan bir kilise yaptık. Artık küçük büyücü ateşleri yok. Sadece yanan bu büyük mum var, Notre Dame. Hadi çabuk!"

Çocuklar neşeyle gülüştüler.

Çünkü son basamak yerine düşmüştü.

Soluk soluğa tepeye ulaşmışlardı.

Notre Dame katedrali inşa edilip bitmişti.

Gong!

Son yumuşak saat vurmuştu.

Büyük bronz çan titredi.

Ve boş olarak sallandı.

Çocuklar onun mağaramsı ağzına bakmak için eğildiler.

İçinde Balbağı biçiminde bir tokmak yoktu.

"Balbağı?" diye fısıldadılar.

"...bağı," diye yankılandı ismi.

"O buralarda bir yerde. Yukarıda, havada, onunla buluşacağımıza söz vermişti. Ve Balbağı asla sözünden dönmez," dedi

Kefenyığını. "Efrafınıza bakın çocuklar, iyi el işçiliği, değil mi? Asırların yorucu çalışması hızlı bir koşu ve bir aksırıkta bitti mi yani? Fakat of, of, Balbağı'nın kaybolması dışında. Ne? Yukarı bakın. Çevrenizi tarayın, olur mu?"

Çocuklar merakla baktılar. Şaşırdılar.

"Şey–"

"Burası berbat denecek kadar dümdüz görünmüyor mu, çocuklar? Felaket derecede el sürülmemiş, süslenmemiş?"

"Gargoyllar!"

Herkes bakmak için döndü, o...

Cadılar Bayramı için Gargoyl gibi giyinmiş Wally Babb. Gelen ilham nedeniyle haklı olarak yüzü ışıyordu.

"Gargoyllar. Bu yerin gargoylları yok."

"Gargoyllar." Kefenyığını kertenkelemsi diliyle söyleyerek ve baykuş gibi öterek sözcüğü harika bir şekilde paramparça etti. "Gargoyllar." Onları yerine koyalım mı çocuklar?"

"Nasıl yapacağız?"

"Bakın, bence ıslıkla onları yerlerine getirebiliriz. Şeytanlar için ıslık çalın, çocuklar, ifritler için ıslık çalın, hayvancıklar ve karanlığın vahşi dişli yaratıkları için ıslık çalın."

Wally Babb derin bir nefes aldı. "İşte benimki."

Islık çaldı.

Hepsi ıslık çaldılar.

Ve gargoyllar?

Koşarak geldiler.

On Altı

Avrupa geceyarısının tamamının işsizleri taş uykularında titreyip uyandılar.

Yani, bütün eski hayvanlar, bütün eski hikâyeler, bütün eski kâbuslar, bir kenara atılmış ve kullanılmayan bütün eski Şeytanlar ve zor zamanlarında terk edilmiş bütün eski büyücüler davetle titrediler, ıslıkla canlandılar, çağrıyla sarsıldılar ve küçük toz fırtınalarının güdümüyle yollarda sektiler, göklerde süzüldüler, titreyen ağaçlar boyunca geyikler gibi sıçradılar, ırmakların sığ yerlerini aştılar, nehirlerde yüzdüler, bulutları delip geçtiler ve geldiler, geldiler, geldiler.

Ayrıca, tıpkı iğrenç kar yığınları gibi Avrupa'nın yıkıntılarda terk edilmiş olan bütün ölü heykelleri, putları, yarı tanrıları, yarı ilahları gözlerini kırpıştırdılar ve yollarda semenderler gibi ilerleyerek, yarasalar gibi uçarak ya da çalılıklardaki yabani köpekler gibi koşarak gelmeye başladılar. Uçtular, koştular, kaydılar.

Kuzeyden, güneyden, doğudan, batıdan gelen tuhaf yaratık güruhları kapılarda paniğe kapılıp ıslık beklerken, Kefenyığını da aşağıya eğilen çocukların genel heyecanı, şaşkınlığı ve aşırı geveze bağırtıları karşısında onlarla birlikte eğildi.

"Üstlerine erimiş halde akkor kurşun dökelim mi?"

Çocuklar Kefenyığını'nın gülümsediğini gördüler.

"Kahretsin, hayır," dedi Tom. "Kambur bunu zaten yıllar önce *yaptı*."

"Eh, öyleyse yanan lav yok. O zaman onları yukarıya *ıslıklayalım* mı?"

Hepsi birden ıslık çaldılar.

Ve çağrıya itaat ederek, güruhlar, sürüler, görkemliler, ezilenler, toplanmışlar, canavarların kudurmuş akınları, hayvanlar, başıboş kötü alışkanlıklar, ekşiyen meziyetler, ıskartaya çıkarılmış azizler, yanlış yönlendirilmiş gururlar, çamurlu ve heyecanlı semboller, hepsi birlikte Notre Dame'ın kenarından yukarıya doğru kaydılar, emildiler, seğirttiler, cesaretle koştular. Kâbusların taşkın dalgasında, çığlıkların ve karmaşanın büyük dalgasında kendilerini her mafsala, yükselen her taşa tutturmak için katedrali sel gibi kapladılar.

İşte domuzlar koşuyor. Şurada Şeytan'ın keçileri tırmanıyor ve başka bir duvara kendilerini yol boyunca yeniden yontarak eski boynuzlarını düşürüp yenilerini uzatmış ve sakallarını yer solucanı bıyıklar uzatmak için tıraş etmiş olan çokbilmiş iblisler tırmanıyor.

Bazen, kerevitler ve yalpalayan tuhaf ıstakozlar ordusu tarafından duvarların yukarısına doğru hızla taşınan, sadece maskeler ve yüzlerden oluşan bir sürü, yüksek payandalardaki yerlerini alıyordu. Şuradan günah ve diş dolu goril kafaları geldi. Şuradan da ağızlarında sosisler olan erkek kafaları göründü. Bir soytarının yukarıya bakan maskesinin altında dans eden, bale yapmayı bilen bir örümcekti.

O kadar çok şey oluyordu ki Tom, "Vay canına, ne kadar çok şey oluyor!" dedi.

"Daha fazlası var, *işte*!" dedi Kefenyığını.

Notre Dame artık çeşitli hayvanlar, yanlamasına yürüyen örümcek yengeçleri, bakışlarla ve maskelerle istila edilmiş olduğundan, artık çocukları kovalayan ejderler, Yunus Peygamberleri

yutan balinalar, kafatasları ve -kemiklerle tıka basa dolu arabalar geliyordu. Yarı iblislerin şeklini alan akrobatlar ve taklacı güvercinler zıpladılar ve damda donmak için tuhaf pozlar vererek düştüler.

Her birine, harp çalan erkek domuzlar, pikolo çalan dişi domuzlar ve gayda çalan köpekler eşlik ediyordu; böylece sonsuza kadar orada, taş yuvalarında kapana kıstıracak müziğin güzelliği yeni grotesk çetelere cazip geldi ve onları çekti.

Şurada bir maymun lir çalıyor; orada balık kuyruklu bir kadın çırpınıyor. Şimdi bir sfenks gecenin içinden çıktı, kanatlarını döktü ve yarı kadın yarı aslana dönüştü, yüksek çanların gölgesi ve sesi altında asırlarca uyuklamak için yerleşti.

"Şey, *bunlar* nedir?" diye bağırdı Tom.

Kefenyığını öne eğilerek homurdandı: "Bunlar günahlar, çocuklar. Ve kolay tanımlanamayanlar. İşte Vicdan Kurdu sürünüyor."

Onun sürünmesini görmek için baktılar. Gayet iyi sürünüyordu.

"Şimdi," diye yavaşça fısıldadı Kefenyığını. "Yerleş. Kımıldama. Uyu."

Yabancı yaratık sürüleri, kötü köpekler gibi üç defa döndüler ve uzandılar. Bütün hayvanlar kök saldı. Bütün buruşuk yüzler taşa döndü. Bütün çığlıklar dindi.

Gölgede duran ay aydınlandı ve Notre Dame'ın gargoyllarını gösterdi.

"Bu sana bir anlam ifade ediyor mu, Tom?"

"Elbette. Bütün eski tanrılar, bütün eski rüyalar, bütün eski kâbuslar, hiçbir işe yaramayan ve kenara atılmış bütün eski fikirler... biz onlara iş *verdik*. Onları buraya *çağırdık*."

"Ve burada yüzyıllarca kalacaklar, değil mi?"

"Kesinlikle!"

Kenardan aşağıya baktılar.

Doğu burcunda bir hayvanlar güruhu vardı.

Batıda bir günahlar kalabalığı.

Güneyde bir kâbuslar akını.

Kuzeyde tanımlanamayan kötülükler ve kötü kullanılmış meziyetlerin güzel bir harmanı.

"Ben," dedi Tom, bu geceki çalışmanın gururuyla, "burada *yaşamakta* bir sakınca görmezdim."

Rüzgâr hayvanların ağızlarında alçak sesle şarkı mırıldandı. Hayvanların sivri dişleri tısladı ve ıslık çaldı: "Çok teşekkürler."

On Yedi

"Kral Jehoshaphat," dedi Tom İskilet damın kenarındaki alçak duvarın üstünde. "Bütün taş ejderhaları ve iblisleri ıslıkla buraya çağırdık. Şimdi Balbağı yine kayboldu. Düşünüyorum da neden *onu* ıslıkla çağıramıyoruz?"

Kefenyığını öyle güldü ki, gece rüzgârında pelerini şişti ve kuru kemikleri derisinin içinde ahenksiz seslerle tıngırdadı.

"Çocuklar, etrafınıza bakın! O hâlâ *burada!*"

"Nerede?"

"Burada," diye uzak bir ses sızlandı.

Çocuklar duvarın üstünden bakarken belkemikleri kasıldı. Yukarı bakarken boyunları çatırdadı.

"Arayın ve bulun çocuklar, saklambaç oyunu!"

Ve ararken bile, dehşetlerle süslenmiş ve kapana kısılmış hayvanlarla nefis biçimde çirkinleşmiş katedralin çalkantılı duvarlarından bir kez daha tat aldılar.

Balbağı, solungaçları sonsuz bir soluk ve iç çekmeyle açılan ağızlar gibi sonuna kadar açılmış bu deniz yaratıkları arasında neredeydi? Gece pusularının çürük kayalarından kesilerek güzelce yontulmuş kâbusların, eski depremlerle yeryüzüne fırlayan ve çılgın volkanların onları korkular ve hezeyanlarla soğuttuğu canavarların arasında neredeydi?

"Burada," diye yeniden feryat etti, uzak, zayıf, tanıdık bir ses.

Ve gözlerini kısan çocuklar aşağıda, bir çıkıntıda, yeryüzüne

olan yolun yarısında, küçük, yuvarlak, tanıdık gözleri, tanıdık burnu, dost ve tanıdık ağzı olan çok güzel bir melek-şeytan yüz görür gibi oldular.

"Balbağıl"

Çıkıntıya ulaşıncaya kadar merdivenlerden aşağıya, karanlık koridorlarda çığlık çığlığa koştular. Sonunda orada, uzakta, bu kadar çirkinliğin arasında, rüzgârlı havada uzanan çok dar bir patikanın üstünde, gerçekten o tatlı surat vardı.

Tom önden yürüdü, aşağıya bakmıyordu, kolları ve bacakları yana gerilmiş halde yatıyordu, Ralph onu takip etti. Diğerleri sırayla onları izlediler.

"Dikkatli ol, Tom, sakın düşme!"

"Düşmüyorum. İşte Bal."

Dışarı fırlamış taş bir maskenin tam altında bir büst, bir gargoyl; bu güzel ve güçlü surata, bu büyük yumru burna, sakalsız yanaklara, mermer saçların kabarık takkesine baktılar.

Balbağı.

"Bal, Tanrı aşkına, burada ne arıyorsun?" diye sordu Tom.

Bal hiçbir şey söylemedi.

Ağzı taş kesilmişti.

"Yaaa, bu sadece bir taş," dedi Ralph. "Çok uzun zaman önce burada yontulmuş ve Balbağı'na *benzeyen* bir gargoyl, bir su oluğu."

"Hayır, ben onun *seslendiğini* duydum."

"İyi de nasıl–"

Ve sonra rüzgâr onlara yanıtı verdi.

Notre Dame'ın yüksek köşeleri boyunca esti. Su oluklarının kulaklarında flüt ve açık ağızlarında org çaldı.

"Offf–" diye fısıldadı Balbağı'nın sesi.

Çocukların enselerindeki tüyler diken diken oldu.

"Aaaa," diye mırıldandı taş ağız.

"Dinleyin. İşte bul" dedi Ralph heyecanla.

"Kapatın çenenizi," diye bağırdı Tom. "Bal? Rüzgârın bir sonraki esişinde, bize nasıl yardım edebileceğimizi söyle. Seni buraya *ne* getirdi? Seni nasıl aşağıya indirebiliriz?"

Sessizlik. Çocuklar büyük katedralin kayalık-uçurum yüzüne tutundular.

Başka bir rüzgâr emildi, soluklarını kesti ve çocuğun taştan yontulmuş dişlerinde ıslık çaldı.

"Bir–" dedi Balbağı'nın sesi.

"–soru," diye yeniden fısıldadı Balbağı'nın sesi, kısa bir duraklamadan sonra.

Sessizlik, daha fazla rüzgâr.

"Her–"

Çocuklar beklediler.

"–seferinde"

"Her seferinde bir sorul" diye Tom tercüme etti.

Çocuklar kahkahalarla öttüler. Evet, bu Bal'dı.

"Pekâlâ." Tom söyleyeceklerini toparladı. "Burada ne *arıyorsun?*"

Rüzgâr hüzünle esti ve ses derin bir kuyudan geliyormuş gibi konuştu.

"Sadece... birkaç... saat içinde... o kadar çok... yerde... bulundum ki."

Çocuklar dişlerini gıcırtatarak beklediler.

"Konuş, Balbağı!"

Rüzgâr açık duran taş ağızda mırıldanmak için geri geldi.

Ama rüzgâr durdu.

Yağmur yağmaya başladı.

Bu çok da iyi oldu. Çünkü soğuk yağmur damlaları Balbağı'nın

taş kulaklarından ve burnundan aşağıya aktılar, açık ağzından bir çeşme gibi fışkırdılar, böylece Balbağı heceleri akıcı bir dille, soğuk, berrak yağmur suyu sözcüklerle söylemeye başladı.

"Oh be – bu daha iyi."

Balbağı buhar püskürttü, hızla yağan yağmuru boşalttı.

"Bulunduğum yerlerde olmalıydınız! Vay be! Bir mumya olarak gömüldüm. Bir köpeğin içinde kapana kısıldım."

"Onun sen olduğunu tahmin ettik, Balbağı!"

"Ve şimdi buradayım," dedi kulaklarındaki yağmur, burnundaki yağmur, mermer ağzından damlayıp duran yağmur. "Vay be, müthiş eğlenceli, tuhaf, bütün bu şeytanlar ve iblislerin arkadaşı olarak bu kayanın içinde! Ve on dakika sonra nerede olacağım kimbilir! Çok yukarılarda mı? Yoksa çok derinlere mi gömülü?"

"Nereye, Balbağı?"

Çocuklar birbirlerini dürtüklediler. Fırtınaya dönüşen yağmur az daha onların eğilip kenardan aşağıya düşmelerine neden oluyordu.

"Sen öldün mü, Balbağı?"

"Hayır, henüz değil," dedi ağzındaki soğuk yağmur suyu. "Bir parçam evden çok uzaktaki bir hastanede, bir parçam o eski Mısır mezarında. Bir parçam İngiltere çayırlarında. Bir parçam burada. Bir parçam da daha kötü bir yerde–"

"Nerede?"

"Bilmiyorum, ben bilmiyorum, of, vay canına, bir dakika oluyor kahkahalar atıyorum, bir sonraki dakika korkuyorum. Şimdi, tam şimdi, tam şu anda, sanırım biliyorum, korkuyorum. Bana yardım edin çocuklar. Yardım, ah, *lütfen.*"

Yağmur gözlerinden gözyaşları gibi aktı.

Çocuklar yapabilecekleri en iyi şey olarak Balbağı'nın çenesine dokunmak için uzandılar. Ama daha onlar dokunamadan...

Gökyüzünde şimşek çarktı.

Mavi ve beyaz ışıldadı.

Tüm katedral sallandı. Çocuklar boşluğa fırlamamak için her iki taraftaki şeytanların boynuzlarına, meleklerin kanatlarına tutunmak zorunda kaldılar.

Yıldırım ve duman. Ve büyük bir taş ve kaya serpintisi.

Balbağı'nın yüzü gitmişti. Çakan şimşek tarafından kopartılmış, aşağıya düşerek yerde paramparça olmuştu.

"Balbağı!"

Fakat aşağıda, katedral sundurmasının taşlarının üstünde, uçuşan kıvılcımlı parçacıklar ve ince bir su oluğu tozu vardı. Burun, çene, taş dudaklar, sert yanaklar, parlak gözler, güzel yontulmuş kulaklar, hepsi, hepsi ufalanmış tanecikler ve şarapnel tozu halinde rüzgârla süpürüldüler. Çocuklar bir barut tozu patlamasıyla çiçeklenen, güneye ve batıya doğru sürüklenen bir ruh dumanına benzer bir şey gördüler.

"Meksika–" dedi Kefenyığını, kendisi söylenmiş olan bir sözcüğü kesin olarak yorumlayabilecek, dünyadaki birkaç kişiden biriydi..

"Meksika mı?" diye sordu Tom.

"Gecenin son büyük yolculuğu," diye yanıtladı Kefenyığını, hâlâ hecelerin tadını ala ala konuşuyordu. "Islık çalın çocuklar, kaplanlar gibi kükreyin, panterler gibi bağırın, etçil bir yaratık gibi çığlık atın."

"Kükremek, bağırmak, çığlık atmak mı?"

"Uçurtma'yı yeniden bir araya getirin, beyler, Ağustos Uçurtması'nı. Azı dişlerini, ateşli gözleri ve kanlı pençeleri yeniden yapıştırın. Onları tekrar dikmesi ve son kez bizi yükseklere ve uzağa taşıması için rüzgâra bağırın. Gürültü yapın, çocuklar; sızlanın, boru gibi ötün, bağırın!"

Çocuklar tereddüt ettiler. Kefenyığını kazıklardan yapılmış bir çitin üstünde şamata yapan biri gibi çıkıntı boyunca koştu. Dizi veya dirseğiyle her çocuğa çarptı. Çocuklar düştüler ve bu da her birinin kendince sızlanmasına, boru gibi ötmesine ve bağırmasına neden oldu.

Soğuk uzayda dikine düşerken, öldürücü tavus kuşu kuyruğunun tüm kanlı gözleriyle altlarında oluştuğunu hissettiler. Yanan on bin adet göz yukarıya yükseldi.

Gargoylların rüzgârlı bir köşesinin çevresinden süzülerek, yeniden bir araya gelmiş olan Ağustos Uçurtması onların düşmelerini engelledi.

Onu kavradılar, kenarına, dışına, çapraz desteklere, takırdayan süsleme kâğıtlarına, et kokan aslan ağızlarının ve bayat kan kokulu kaplan gırtlaklarının parçalarına tutundular.

Kefenyığını da tutunmak için sıçradı. Bu kez kuyruk oydu.

Ağustos Uçurtması, sekiz çocuk onun dişler ve gözlerden oluşan yüzeyinde dalgalanırken bekleyerek süzüldü.

Kefenyığını kulağını ayarladı.

Yüzlerce kilometre ötede, dilenciler İrlanda sokaklarında kapı kapı dolaşarak, açlıktan ölmemek için yalvarıyordu. Feryatları gecenin karanlığında yükseldi.

Dilenci elbisesi içindeki Fred Fryer bunları işitti.

"Şu tarafa! Oraya uçalım."

"Hayır. Vaktimiz yok. Dinleyin."

Binlerce kilometre ötede geceyi tıklayan ölüm gözcüsü böceklerin hafif darbelerinin sesi vardı.

"Meksika'nın tabutçuları," Kefenyığını gülümsedi. "Uzun kutuları, çivileri ve çekiçleriyle caddelerde tıkırdıyor, tıkırdıyorlar."

"Balbağı?" diye fısıldadı çocuklar.

"Duyduk," dedi Kefenyığını. "Ve Meksika'ya gidiyoruz."

Sonbahar Uçurtması bin metrelik bir rüzgâr gelgitinin üstünde onları hızla alıp götürdü.

Taş burunlarıyla flüt çalan gargoyllar inildeyerek onlara veda etmek için mermer dudaklarını açıp aynı rüzgârı kullandılar.

On Sekiz

Meksika'nın üstünde süzüldüler.

Meksika'daki o gölde bulunan bir adanın üstünde süzüldüler.

Çok aşağıdaki gecede, bir köpeğin havladığını duydular. Ay ışığıyla aydınlanan gölde birkaç teknenin su böcekleri gibi hareket ettiğini gördüler. Bir gitarın çaldığını ve bir adamın yüksek ve hüzünlü bir sesle şarkı söylediğini işittiler.

Ülkenin karanlık sınırlarının çok ötesinde, Birleşik Devletler'de, çocuk grupları ve köpek sürüleri, gülerek, havlayarak, peşpeşe kapıları çalarak, elleri tatlı hazine torbalarıyla dolu, göbek ata ata Cadılar Bayramı'nı kutluyordu.

"Ama, burada–" diye fısıldadı Tom.

Dirseğine dayanmış bir halde süzülmekte olan Kefenyığını sordu, "Burada ne?"

"Ah, şey, burada–"

"Ve bütün Güney Amerika boyunca–"

"Evet, Güney. Burada ve Güney'de. Bütün mezarlıklar. Bütün kabristanlar–"

–mum ışığıyla dolu, diye düşündü Tom. Şu mezarlıkta bin mum, şu kabristanda yüz tane, yüz kilometre öteden beş bin kilometre aşağıya, Arjantin'in en ucuna kadar, on bin titrek küçük ışık.

"Onların şeyi kutlama yolları bu mu–"

"*El dia de los Muertos.* İlkokulda öğrendiğin İspanyolcan ne durumda, Tom?"

"Ölüler Günü?"

"*Caramba, sil* Uçurtma, parçalara ayrıll"

Bir hamlede aşağıya dalan Uçurtma son kez parçalandı.

Çocuklar sessiz gölün kayalık sahiline düştüler.

Suların üstünde pus asılıydı.

Gölün karşı yakasında, uzakta, ışıklanmamış bir mezarlık gördüler. Orada henüz hiçbir mum yanmıyordu.

Pusun içinden içi oyulmuş kütükten yapılma bir kano, sanki suların ötesindeki bir gelgit dalgası ona dokunmuş gibi, sessizce ve kürekleri olmadan ilerledi.

Teknenin bir ucunda gri kefen giymiş uzun bir şekil hareketsiz duruyordu.

Tekne yavaşça çimenlik sahile süzüldü.

Çocuklar soluklarını tuttular. Çünkü hissedebildikleri kadarıyla, kukuletanın ve kefenin içinde sadece karanlık bir boşluk olabilirdi.

"Bay – Bay Kefenyığını?"

O olması gerektiğini biliyorlardı.

Ama o bir şey söylemedi. Sadece kukuletanın içinde bir ateşböceğinin en zayıf pırıltısı gibi bir gülümseme titreşti. Kemikli bir el işaret etti.

Çocuklar tekneye atladılar.

Boş kukuletanın içinden bir ses, "Şşşt!" diye fısıldadı.

Figür tekrar işaret etti ve rüzgâr tarafından dokunuldu, daha önce hiç görülmemiş milyarlarca yıldızın ateşi altında, gecenin karanlık sularında sürüklendiler.

O karanlık adanın uzak bir ucunda bir gitar sesinin karıncalanması vardı.

Mezarlıkta bir tek mum ışığı yandı.

Birisi bir yerlerde bir flütle bir melodi üfledi.

Mezar taşlarının arasında başka bir mum yandı.

Birisi, bir tek sözden oluşan bir şarkı söyledi.

Üçüncü bir mum, alev alan bir kibritten hayat aldı.

Tekne hızlandıkça kayalık tepelerin tümseklerinde daha fazla gitar sesi duyuldu ve daha fazla mum yandı. Sanki Andromeda Yıldız Kümesi gökten düşerek burada dinlenmeye çekilmiş gibi görününceye kadar, neredeyse gece yarısı olmuş bu Meksika gecesinde bir düzine, yüz tane, bin tane mum alev aldı.

Tekne kıyıya yanaştı. Şaşıran çocuklar tekneden indiler. Çocuklar etrafta dolandılar ama Kefenyığını gitmişti. Sadece kefeni teknede öylece duruyordu.

Bir gitar onları çağırdı. Bir ses onlara şarkı söyledi.

Beyaz taşlar ve beyaz kayalardan oluşmuş, nehre benzeyen bir yol, mezarlığa benzeyen bir şehre uzanıyordu, bir... *şehre* benzeyen mezarlığa uzanıyordu.

Çünkü şehirde hiç insan yoktu.

Çocuklar, mezarlığın alçak duvarına ve sonra da demir kapıların muazzam kafes işlemelerine ulaştılar. Demir çubukları tutarak içeriye baktılar.

"Vay be," dedi soluğu kesilen Tom. "Böyle bir şeyi daha önce görmedim!"

Şehrin neden böyle boş olduğunu artık biliyorlardı.

Çünkü mezarlık tıka basa doluydu.

Her mezarın başına, taşın üstündeki çerçeveye gardenyalar, açelyalar veya kadife çiçekleri yerleştirmek için bir kadın eğilmişti.

Her mezarın yanında, yeni bir mum yakan veya sönmüş olan mumu yeniden tutuşturan bir kız çocuğu vardı.

Her mezarın yanında, parlak, kahverengi gözlü, bir elinde tahtaya yapıştırılmış küçük bir cenaze ilanı, diğer elinde de yapıştırılmış kâğıtlardan yapılmış ve kafasının içi pirinç veya fıstıkla doldurulmuş bir iskelet tutan bir erkek çocuk vardı.

"Bakın," diye fısıldadı Tom.

Yüzlerce mezar vardı. Yüzlerce kadın vardı. Yüzlerce kız çocuk vardı. Yüzlerce erkek çocuk vardı. Ve yüzlerce ve yüzlerce ve binlerce mum vardı. Sanki bir ateş böceği nesli, Büyük Toplantı'yı duyarak buraya uçmuş ve ateşler içinde taşların üstüne konarak kahverengi yüzleri, koyu gözleri ve siyah saçları aydınlatmış gibi tüm mezarlık bir mum ışığı sürüsüyle kaynaşıyordu.

Tom biraz da kendisine, "Vay be," dedi, "bizim orada mezarlığa hiç gitmeyiz, ancak belki Anma Günleri'nde gideriz, o da yılda bir gün, tam öğlen vakti, güneşin altında, can sıkıcı. Ama bu, bu – *eğlenceli*!"

"Kesinlikle," diye hepsi fısıldayarak haykırdılar.

"Meksikalıların Cadılar Bayramı bizimkinden daha iyi!"

Çünkü her mezarın üstünde, cenaze rahipleri, iskeletler veya hayaletler biçiminde kurabiyeler tadına bakılmayı bekliyordu – ya yaşayan insanlar tarafından ya da şafağa doğru aç ve hüzünlü hayaletler tarafından, değil mi? Bunu kimse bilmiyordu. Kimse söylememişti.

Mezarlıkta, annesi ve kızkardeşinin yanında duran her erkek çocuk, mezarın üstüne minyatür bir cenaze koydu. Çocuklar minik mumları olan minik mihrabın önüne konan minik tahta tabutun içindeki minik şeker insanı görebiliyorlardı. Ve minik tabutun çevresinde, fıstıktan kafaları olan ve fıstık kabuğuna boyanmış mihrap çocukları sıralanmıştı. Ve mihrabın önünde kafası fındık ve karnı ceviz olan bir rahip duruyordu. Ayrıca

mihrabın üstünde, tabuttaki kişinin, bir zamanlar gerçek olup şimdi anılan kişinin, fotoğrafı duruyordu.

"Daha iyi ve hâlâ daha iyi," diye fısıldadı Ralph.

"*Cuevos!*" bir ses uzaktan, tepenin üstünden şarkı söyledi.

Sesler mezarlığın içinde şarkıyı yankıladı.

Bazılarının ellerinde gitar, bazılarında şişeler olan köyün erkekleri mezarlığın duvarlarına yaslanmışlardı.

"*Cuevos de la Muertos*—" diye uzaktaki ses şarkı söyledi.

Kapının içindeki gölgelerdeki adamlar, "*Cuevos de la Muertos*," diye şarkı söylediler.

"Kurukafalar," diye tercüme etti Tom. "Ölülerin kurukafaları."

"Kurukafaları, tatlı şeker kurukafaları, tatlı şekerleme kurukafaları, ölülerin kurukafaları," diye şarkısını söyledi gittikçe yakınlaşmakta olan ses.

Ve tepeden aşağıya inip gölgeleri yavaşça çiğneyerek, Kurukafaları Kambur Satıcısı geldi.

"Hayır, kambur değil," dedi Tom, biraz yüksek bir sesle.

"Arkasında *kurukafalardan* oluşan bir yük var," diye bağırdı Ralph.

Yüzü büyük bir sombrero şapkanın altına gizlenmiş olan satıcı, "Tatlı kurukafaları, tatlı beyaz kristal şekerden şekerleme kurukafaları," diye şarkı söyledi. Ama bu öten tatlı ses Kefenyığını'na aitti.

Ve omzundaki uzun bambuya asılı siyah ipliklerde, çocukların kendi kafaları kadar büyük, düzinelerce, sayısız şeker kurukafa asılıydı. Ve her kurukafanın üstünde yazılar vardı.

"İsimler, isimler," diye şarkı söyledi yaşlı Satıcı. "Bana adını söyle, sana kurukafayı vereyim!"

"Tom," dedi Tom.

Yaşlı adam bir kurukafa çekti. Üzerinde kocaman harflerle ismi yazılıydı:

TOM

Tom kendi ismini alarak elinde tuttu; kendisinin tatlı, yenilebilir kurukafası parmaklarının arasındaydı.

"Ralph."

Üzerinde RALPH yazılı olan kurukafa havaya fırlatıldı. Ralph gülerek onu kaptı.

Usta bir numarayla, kemikli el kurukafa üstüne kurukafa çekerek onları nazikçe serin havaya fırlattı.

HENRY-HANK! FRED! GEORGE! HACKLESS! J.J! WALLY!

Bombardımana uğrayan çocuklar ciyakladılar ve çevrede dans ettiler, hepsinin alın kısmına şekerle kendi adları yazılmış olan muhteşem kafataslarının peşinden koştular. Bu olağanüstü bombardımanı yakaladılar ve az daha ellerinden düşürüyorlardı.

Ağızları bir karış açık bir halde, yapış yapış ellerindeki bu şekerli ölüm tatlılarına bakarak öylece durdular.

Ve mezarlıkta, epeyce yukarılardan, çok tiz erkek-soprano sesler şarkı söylediler:

"Roberto... Maria... Conehita... Tomas.
Calavera, calavera, yenecek tatlı şeker kemikler var!
Adın kar beyazı tatlı kurukafanın üstünde yazılı
Çabuk caddeye koş
O yüksek beyaz kümeden satın al,
Meydandaki tepelerden. Al ve ye!
İsmini çiğne! Ne hediye ama!"

Çocuklar ellerindeki tatlı kafataslarını kaldırdılar.

"T'yi, O'yu ve M'*yi ısır,* TOM.

H'*yi çiğne,* A'*yı yut,* N'*yi hazmet,* K'*da tıkan, Hank!"*

Çocukların ağızları sulandı. Peki ellerinde tuttukları zehir *miydi*?

"Böyle bir mutluluğu, böyle bir keyfi tahmin edebilir misiniz? Karanlıkta yemek yiyen her çocuğun, gecenin bir yemeğini yaptığını?

Ne zevk! Bir ısırık al!

Haydi durma! Bu güzel şeker kafayı kıtır kıtır ye!"

Çocuklar tatlı şeker isimlerini dudaklarına götürdüler, tam ısırmak üzereydiler ki, o anda –

"Olé!"

Bir Meksikalı çocuk grubu kafataslarını kapıp isimlerini haykırarak koşturdu.

"Tomas!"

Ve Tom, adı yazılı kurukafayla koşan Tomas'ı gördü.

"Aaa," dedi Tom. "Bu biraz – *bana* benziyor."

"Öyle mi?" dedi Kurukafa Satıcısı.

Henry-Hank'ın kurukafayı kavramış olan küçük bir kızılderili çocuk, "Enrique!" diye bağırdı.

Enrique tepeden aşağıya doğru koştu.

"Bana benziyor," dedi Henry-Hank.

"Öyle," dedi Kefenyığını. "Çabuk olun çocuklar, neyin peşinde olduklarını görelim. Tatlı kafataslarınıza sıkıca tutunun ve *gelin."*

Çocuklar sıçradılar.

Çünkü tam o anda bir patlama, aşağıdaki şehrin caddelerini sarstı. Sonra başka bir patlama daha ve bir başkası. Havai fişekler.

Çocuklar, çiçeklere, mezarlara, kurabiyelere, yiyeceklere, mezarların üstündeki kafataslarına, minyatür vücutların içinde olduğu tabutlarıyla... cenazelere, mumlara, çömelmiş kadınlara, yalnız erkek ve kız çocuklarına, erkeklere son kez baktılar ve sonra hızla dönerek tepeden aşağıya, havai fişek patlatanlara doğru fırtına gibi estiler.

Tom, Ralph ve Cadılar Bayramı kılığına bürünmüş diğer bütün çocuklar soluk soluğa şehir meydanına girdiler. Sertçe durakladılar ve ayaklarının altında binlerce minyatür havai fişek patlarken dans ettiler. Işıklar yanmıştı. Dükkânlar birden açılmıştı.

Ve Tomas, José Juan ve Enrique, havai fişekleri bağırışlar halinde tutuşturup fırlatıyorlardı.

"Aaa, Tom, bu *benden*, Tomas!"

Tom, vahşi çocuğun yüzünde kendi gözlerinin pırıldadığını gördü.

"Hey, Henry, bu Enrique'den! Güm!"

"J.J. bu – güm! José Juan'dan!"

"Oh, bu bütün Cadılar Bayramlarının en iyisi!" dedi Tom.

Ve öyleydi.

Çünkü o çılgın yolculuklarının hiçbirinde böylesine görülen, koklanan, dokunulan bir şey olmamıştı.

Her sokakta, kapıda ve pencerede çok güzel isimleri olan kurukafa tepecikleri vardı.

Her sokaktan ölüm gözcüsü böcek tabut yapıcıların, tıpkı gecenin tahta davulları gibi, tabut kapaklarını çivileyen, çekiçleyen, tap tap diye tıkırdatan sesleri geliyordu.

Her köşede, vücudu iskelet gibi boyanmış olan Bele-

diye Başkanı'nın ya da bütün vücudu kemiklerden oluşan Cumhurbaşkanı'nın veya ksilofon ve Ölüm gibi giyinmiş, kaburga kemiklerinde müzik çalan çok güzel bir bakirenin resimleri olan gazete istifleri vardı.

"Calavera, calavera, calavera–" şarkı tepeden aşağıya süzüldü. "Politikacıların haberlerde gömüldüğünü görün. İsimlerinin altında HUZUR İÇİNDE YATSINLAR. Ne şöhret ama!"

"İskeletleri, hokkabazlık yaparken,
birbirlerinin omuzlarında durarak yükselirken görün!
Vaaz verirken, güreşirken, futbol oynarken!
Zıplayıp düşen küçük koşucular,
Küçük atlayıcılar, küçük iskeletler.
Hiç ölümün bu kadar
Küçülebileceğini hayal ettiniz mi?"

Ve şarkı gerçekti. Çocuklar nereye baksalar minyatür akrobatlar, trapez cambazları, basketbol oyuncuları, rahipler, hokkabazlar, taklacılar vardı ama hepsi el ele tutuşmuş ve kemik omuzları birbiriyle omuz omuza olan birer iskeletti ve hepsi de insanın parmaklarıyla taşıyabileceği kadar küçüktü.

Ve orada, bir pencerede, iskelet bir trompetçisi, iskelet bir baterisi, bir çorba kaşığından büyük olmayan tuba çalan bir iskeleti, kafasında parlak bir takkesi ve elinde değnek tutan iskelet bir orkestra şefi olan ve minik müziğini minik borulardan sağlayan tam bir mikroskobik caz orkestrası vardı.

Çocuklar daha önce hiç bu kadar kemik görmemişlerdi.

"Kemikler!" diye hepsi güldü. "Oh, *güzel* kemikler!"

Şarkı zayıflamaya başladı:

"Karanlık bayramı avuçlarınızda tutun,
Onu ısırın, onu yutun ve kurtulun,
El Dia la Muerte'nin uzak, karanlık tünelinden çıkın
Ve mutlu olun, ah çok mutlu olun... sağ olduğunuzal
Calavera... calavera..."

Siyah çerçeveli gazeteler rüzgârın beyaz cenazesinde uçuşup gittiler.

Meksikalı çocuklar tepeye, ailelerine doğru koştular.

"Aa, tuhaf, komik derecede tuhaf," diye fısıldadı Tom.

Dirseğinin dibindeki Ralph, "Ne?" diye sordu.

"Illinois'de bütün bunları unuttuk. Şehrimizdeki ölüleri yani bu gece, kahretsin, unutuldular, kimse hatırlamıyor. Kimse umursamıyor. Kimse gidip yanlarına oturarak onlarla konuşmuyor. Vay be, bu terk edilmişlik. Bu gerçekten üzücü. Ama burada – şey, of. Bu hem mutluluk verici hem de üzücü. Burada, meydandaki ve mezarlıktaki tüm o havai fişekler ve iskelet oyuncaklar, şimdi bütün Meksikalı ölülere, aileleri çiçekler, mumlar, şarkılar ve şekerlerle ziyaret çekiyorlar. Yani hemen hemen Şükran Günü gibi, değil mi? Ve herkes yemeğe oturuyor ama oradakilerin sadece yarısı yemek yiyebiliyor fakat bunun bir sakıncası yok, onlar *oradalar*. Bu tıpkı bir ruh çağırma oturumunda arkadaşlarınızla el ele tutuşmak gibi ama bazı arkadaşlarınız yok. Of, kahretsin, Ralph."

"Evet," dedi Ralph, maskesinin arkasından onaylayarak. "Kahretsin."

"Bakın, of, bakın, bakın şuraya," dedi J.J.

Çocuklar baktı.

Beyaz şeker kurukafa tepeciğinin üstünde, üzerinde BALBAĞI yazılı bir kurukafa duruyordu.

Balbağı'nın tatlı kafatası, fakat... bütün o patlamalar, dans eden kemikler ve uçuşan kafatasları arasında, Bal'la ilgili bir toz zerreciği, bir sızlanma veya bir gölge bile yoktu.

Bal'ın Notre Dame'ın kenarında ortaya çıkması ya da lahitte gömülmesi gibi fantastik sürprizlerle ortaya çıkmasına öyle alışıktılar ki, bu nedenle ondan bir kutudan fırlayan yaylı kukla gibi şeker kurukafa tepeciklerinin birinden ortaya fırlamasını, yüzlerine konfetiler patlatmasını ve ağıtlar yakmasını bekliyorlardı.

Fakat hayır. Birden, Bal yoktu. Bal hiç yoktu.

Belki de Bal bir daha hiç olmayacaktı.

Çocuklar titredi. Soğuk bir rüzgâr nehrin sesini onlara doğru üfledi.

On Dokuz

Karanlık gecenin sokağında, bir köşeden omzunda yanan kömür dolu ikiz kepçeler taşıyan bir kadın göründü. Pembe kömür yığınlarından fışkıran ateş böceği kıvılcımları rüzgârda savruldu. Kadın çıplak ayaklarıyla geçtiği her yerde, ölmekte olan minik kıvılcımlardan oluşan bir iz bıraktı. Bir kelime bile söylemeden, ayaklarını sürüyerek, başka bir köşeden, başka bir sokağa saptı ve yok oldu.

Kadından sonra, başının üstünde kolaylıkla, rahatça bir tabut taşıyan bir adam göründü.

Düz beyaz tahtalardan yapılmış ve çivilenerek kapatılmış bir kutuydu bu. Kutunun kenarlarına ve tepesine ucuz, gümüş, gül şeklinde rozetler, el yapması ipek ve kâğıt çiçekler çivilenmişti.

Kutunun içinde...

İki kişilik cenaze töreni geçerken çocuklar baktılar. İki, diye düşündü Tom. Adam ve kutu ve evet, kutunun içindeki şey.

Ciddi ve vakur yüzlü adam, kafasının üstündeki tabutu dengeledi ve en yakın kiliseye doğru dimdik yürüdü.

"Bu–" diye kekeledi Tom. "Bu yine Balbağı mıydı, şu tabutun içindeki?"

"Ne düşünüyorsun, evlat?" diye sordu Kefenyığını.

"Bilmiyorum," diye bağırdı Tom. "Tek bildiğim, yetti artık. Gece çok uzun sürdü. Çok şey gördüm. Her şeyi biliyorum, yaaa, her şeyi!"

"Evet!" dediler hepsi bir ağzından, titriyor, bir araya toplanıyorlardı.

"Artık eve dönmemiz gerek, değil mi? Peki ya Balbağı, o nerede? Yaşıyor mu, yoksa öldü mü? Onu kurtarabilir miyiz? Kayıp mı oldu? Çok mu geç kaldık? Ne yapacağız?"

"Ne!" diye bağrıştı hepsi ve aynı soru ağızlarından uçuşup patlarken, gözlerinden fışkırdı. Hepsi Kefenyığını'nın başına üşüştüler. Onu cevap vermeye zorlamak için dirseklerinden çekiştirdiler.

"Ne yapacağız?"

"Balbağı'nı kurtarmak için mi? Son bir şey. Şu ağaca bakın."

Ağaçtan aşağıya Cadılar Bayramı için bir düzine hediye paketi sarkıyordu; rüzgârda sallanan iblisler, hayaletler, kafatasları ve büyücüler.

"Kendi paketinizi kırın çocuklar."

Ellerine sopalar sıkıştırıldı.

"Vurun!"

Bağrışarak vurdular, paketler patladı.

Ve İskelet paketinden binlerce iskelet yaprak, yağmur gibi inerek Tom'un üstüne üşüştü. Rüzgâr, yaprakları ve Tom'u uzaklara sürükledi.

Ve sonra Mumya paketinden Ralph'i de alıp gökyüzüne yükselmek için acele eden yüzlerce kuru Mısır mumyası döküldü.

Ve böylece her çocuk vurdu, kırdı ve aşağıya dans eden küçük sirke sineği şekillerini döktü, bu şekillerdeki iblisler, büyücüler, hayaletler çığlıklar atarak bütün çocukları ve yaprakları alıp Kefenyığını da peşlerinden dönerek gökyüzüne yükseldiler; şehrin son sokaklarında süzüldüler. Göl sularının üstüne düşerek taş gibi sektiler.

–ve bir dizler, dirsekler karmaşası halinde uzak bir tepeden aşağıya yuvarlandılar. Ayağa kalktılar.

Kendilerini içinde hiç kimsenin, hiçbir ışığın olmadığı, terk edilmiş bir mezarlıkta buldular. Sadece devasa düğün pastalarına benzeyen mezar taşları, yaşlı ay ışığının altında buz tutmuştu.

Ve onlar bakarken, Kefenyığını çevik ve sessiz bir hareketle iki ayağının üstüne inip eğildi. Toprağın üstündeki demir bir halkaya uzandı. Çekti. Menteşelerin çığlıkları arasında yerdeki kapak şeklindeki bir kapı sonuna kadar açıldı.

Çocuklar kocaman deliğin yanına gelerek durdular.

"Yer–" diye kekeledi Tom. "Yeraltı mezarları."

"Yeraltı mezarları," diye onayladı Kefenyığını.

Merdivenler kuru, tozlu toprağın içine doğru iniyordu.

Çocuklar zorlukla yutkundular.

"Bal aşağıda mı?"

"Gidip onu yukarı getirin, çocuklar."

"Aşağıda *yalnız* mı?"

"Hayır, şeyler onunla beraber. *Şeyler*."

"İlk kim inecek?"

"Ben değil!"

Sessizlik.

"*Ben*," dedi Tom sonunda.

Aşağıya inen merdivene ilk adımını attı. Dünyanın içine battı. Bir adım daha attı. Sonra birden, gitmişti.

Diğerleri onu izlediler.

Tek sıra halinde merdivenlerden aşağıya indiler ve aşağıya attıkları her adımda içerideki karanlık daha da karardı, aşağıya attıkları her adımda sessizlik daha da sessizleşti, aşağıya attıkları her adımda gece, bir kuyu kadar derinleşti ve son derece

karardı, aşağıya attıkları her adımda onları bekleyen gölgeler sanki duvarlardan aşağıya sarktılar, aşağıya attıkları her adımda, aşağıda onları bekleyen uzun mağarada tuhaf şeyler sanki onlara gülümsediler. Sanki yarasalar kafalarının üstünde topluca asılı duruyor ve o kadar yüksek sesle bağırıyorlardı ki çocuklar onları işitemiyorlardı. Onları sadece köpekler duyabilir ve isteri krizi içinde derilerini orada bırakarak kaçıp giderlerdi. Aşağıya attıkları her adımda şehir, yeryüzü ve dünyadaki bütün iyi insanlar gitgide geride kalıyordu. Mezarlık bile çok uzaklarda kalmış gibiydi. Kendilerini yalnız hissediyorlardı. O kadar yalnız hissediyorlardı ki ağlamak istiyorlardı.

Çünkü aşağıya attıkları her adım, onları hayattan, sıcak yataklarından, güzel mum ışıklarından, annelerinin seslerinden, babalarının pipo dumanından, onun karanlıkta oralarda bir yerde olduğunu, yaşadığını ve uykusunda döndüğünü, eğer yumruklaması gereken bir şey varsa onu yumruklarıyla tepeleyeceğini bilmenin tatlı huzurunu veren öksürük sesinden milyarlarca kilometre uzaklaştırıyordu.

Aşağıya doğru atılan her adımla nihayet merdivenlerin dibine gelip uzun mağarayı, uzun koridoru dikizlediler.

Ve *herkes* oradaydı ve çok sessizdi.

Çok uzun süredir sessizdiler.

Bazıları otuz yıldır sessizdi.

Bazıları kırk yıldır sessizdi.

Bazıları yetmiş yıldır suskundu.

"İşte oradalar," dedi Tom.

"Mumyalar mı?" diye fısıldadı birisi.

"Mumyalar."

Uzun bir mumya sırası. Sağ duvarın önünde elli mumya duruyordu. Elli mumya da sol duvarın önünde duruyordu. Ve dört

mumya karanlığın uzak ucundaydı. Tüm hayatları boyunca hissettiklerinden daha yalnız, daha kimsesiz, toz kadar kuru yüz dört mumya, çok derinlere, köpek havlamalarından, ateş böceklerinden ve gece şarkı söyleyen adamların tatlı şarkılarından uzağa, buraya terk edilmişlerdi.

"Vay canına," dedi Tom. "Tüm şu zavallı insanlar. Onları *duymuştum*."

"Ne?"

"Aileleri mezarlarının kirasını ödeyememiş, bu nedenle mezar kazıcılar mezarlarını kazıp bu insanları çıkararak buraya, aşağıya koymuş. Toprak o kadar kuru ki hepsini mumyaya çevirmiş. Bakın, nasıl giyindiklerine bir bakın."

Çocuklar baktılar ve eski insanların bazılarının çiftçiler gibi, bazılarının köylü kızlar gibi, bazılarının eski köylü elbiseleri içinde tüccar gibi ve hatta bir tanesinin eski, tozlu elbisesiyle bir boğa güreşçisi gibi giyinmiş olduğunu gördüler. Fakat elbiselerin içinde o kadar ince kemik, deri, örümcek ağları ve toz halindeydiler ki sanki bir aksırıp onları titretecek olsanız, hepsi kaburgalarının üstünden yere dökülecekti.

"Bu da ne?"

"Ne de ne?"

"Şşşt!"

Hepsi dinledi.

Uzun mahzenin içine dikkatle baktılar.

Tüm mumyalar boş gözlerle bakarak onlara karşılık verdi. Tüm mumyalar boş ellerle bekledi.

Uzun, karanlık koridorun uzak ucunda birisi ağlıyordu.

"Ahhh–" diye bir ses geldi.

"Of–" diye geldi ağlama.

"eeee–" ve küçük ses ağladı.

"Bu – şey, bu Bal. Onu sadece bir kez ağlarken duydum ama bu o, Balbağı. Ve burada, yeraltı mezarında kapana kısılmış durumda."

Çocuklar etrafa gözlerini diktiler.

Ve kırk metre ötede, bir köşeye çömelmiş, yeraltı mezarlığının en uzak köşesinde kapana kısılmış, hareket eden küçük bir figür. Omuzları kasılıyor. Başı öne eğilmiş ve titreyen elleriyle örtülmüş. Ve ellerinin arkasında ağzı sızlanıyordu ve korku içindeydi.

"Balbağı."

Ağlama durdu.

"*Sen* misin?" diye fısıldadı Tom.

Uzun bir duraklama, titrek bir iç çekiş ve sonra:

"... evet."

"Bal, Tanrı aşkına orada ne arıyorsun?"

"Bilmiyorum!"

"Dışarı çık?"

"Ben – yapamam, korkuyorum!"

"Ama Bal, eğer orada kalırsan–"

Tom durakladı.

Bal, diye düşündü, eğer kalırsan, sonsuza kadar kalırsın. Bütün bu sessizlikle ve yalnızlarla birlikte kalırsın. Uzun sırayla birlikte kalırsın ve turistler gelip sana bakarlar ve biraz daha bakabilmek için bilet alırlar. Sen–

"Bal!" dedi Ralph, maskesinin arkasından. "Dışarı çıkmak zorundasın."

"Çıkamam," diye ağladı Bal. "*Onlar* beni bırakmaz."

"Onlar mı?"

Fakat mumyaların uzun sırasını kastettiğini biliyorlardı. Dışarı çıkabilmek için kâbusların, gizemlerin, uğursuzlukların ve hortlakların arasındaki yol boyunca koşmak zorundaydı.

"*Onlar* seni durduramazlar, Bal."

"Ah, evet, durdurabilirler," dedi Bal.

Yeraltı mezarlığının derinliklerinde "...durdurabilirler..." sözcüğü yankılandı.

"Dışarı çıkmaya korkuyorum."

"Biz de korkuyoruz..."

İçeri girmeye korkuyoruz, diye düşündü hepsi.

"Belki cesur *birini* seçsek–" dedi Tom ve sustu.

Çünkü Balbağı yine ağlıyordu, mumyalar bekliyordu ve uzun mezar koridorundaki gece o kadar karanlıktı ki insan üstüne bastığı takdirde doğruca içine batar ve bir daha kımıldayamazdı. Taban, kemikli mermeriyle insanı bileklerinden yakalar, dondurucu soğuk insanı sonsuza, kuru-toz heykele çevirinceye kadar tutardı.

"Belki hepimiz bir grup halinde gitsek," diye önerdi Ralph.

Ve kımıldamaya çalıştılar.

Çocuklar bir sürü bacağı olan büyük bir örümcek gibi kapıdan geçmeye çalıştılar. İki adım ileri, bir adım geri. Bir adım ileri, iki adım geri.

"Ahhhhh!" diye ağladı Balbağı.

Bu sesle, bir şeyler geveleyerek, dehşet ve korkularını haykırarak kapıya doğru geri atılırken birbirlerinin üzerine yığıldılar. Göğüslerinde bir kalp çarpıntısı heyelanının acısını hissettiler.

"Aman Tanrım, ne yapacağız, o gelmeye korkuyor, biz de gitmeye korkuyoruz, ne yapacağız, ne?" diye sızlandı Tom.

Hemen arkalarında, duvara yaslanmış olan Kefenyığını duruyordu. Dişlerinin arasında hafif bir mum ışığı gülümseme titreşti ve yok oldu.

"İşte, çocuklar, onu *bununla* kurtarın."

Kefenyığını karanlık pelerininin derinliklerine uzandı ve ta-

nıdık beyaz şekerleme kurukafayı çıkardı; kaşlarının arasında adı yazıyordu:

BALBAĞI

"Balbağı'nı kurtarın çocuklar. Bir anlaşma yapın."

"Kiminle?"

"Benimle ve diğer isimsizlerle. İşte. Kurukafayı sekiz lezzetli parçaya bölün, elden ele dağıtın. B senin, Tom; A senin, Ralph; L'nin yarısı senin, Hank; diğer yarısı senin J.J; B'nın bir kısmı senin, çocuk ve A'nın bir kısmı da senin ve işte Ğ ve son I. Tatlı parçalara dokunun, beyler. Beni dinleyin. İşte size karanlık bir anlaşma. Balbağı'nın yaşamasını gerçekten istiyor musunuz?"

Bu söz üzerine öyle bir protesto taşkınlığı oldu ki Kefenyığını bunun karşısında gerçekten gerilemek zorunda kaldı. Çocuklar onun Balbağı'nın kurtulmasını gerçekten isteyip istemediklerini bu kadar çok sorması karşısında köpekler gibi havladılar.

Kefenyığını, "Tamam, tamam," diye onları yatıştırdı, "bunu kastettiğinizi anlıyorum. Peki o zaman, her biriniz hayatınızın sonundan bir yıl verir misiniz, çocuklar?"

"Ne?" diye sordu Tom.

"Ciddiyim, çocuklar, bir yıl, hayatınızın –uzun süre yanan mumunun– sonundan bir kıymetli yıl. Her birinize birer yıl düşen fidyeyle ölü Balbağı'nı kurtarabilirsiniz."

"Bir yıl!" Çocukların arasında bir fısıldaşma, bir mırıldanma, bu isteğin ürkütücü sonucu dolaştı. Kavramak çok zordu. Çok uzaklardaki bir yıl zaten bir yıl sayılmazdı. On bir veya on iki yaşındaki çocuklar, yetmişindeki bir adam kadar tahmin yürütemezlerdi. "Bir yıl mı? bir yıl? Şey, elbette, neden olmasın? Evet–"

"Düşünün çocuklar, düşünün! Bu öyle sonucu Önemsiz olan gelişigüzel bir anlaşma değil. Ben ciddiyim. Bu doğru ve gerçek.

Ciddi bir şartla karşı karşıyasınız ve ciddi bir anlaşma yapacaksınız.

"Her biriniz bir yıl vereceğinize söz vermelisiniz. O yılı şimdi aramazsınız elbette çünkü çok gençsiniz ve zihninize dokunarak anladığıma göre, son durumu tahmin de edemiyorsunuz. Sadece daha sonra, bu şafaktan altmış yıl sonra, zamanınız azalırken, güzel hava ve daha fazla zevk için içtenlikle fazladan bir gün daha isterken, ölüm adına Bay Ö ve iskeletler adına Bay İ ellerinde ödenecek faturalarla birlikte size gelecekler. Ya da ben, Kefenyığını, dostunuz, bizzat gelip 'teslim edin' diyebilirim. Bu nedenle söz verilen bir yıl, vazgeçilen bir yıl olmalıdır. 'Verin' dediğim zaman, vermek zorundasınız.

"Bunun her biriniz için anlamı nedir?

"Bu şu demek oluyor ki aranızda yetmiş bir yaşına kadar yaşayacak olanlar yetmişinde ölmek zorunda. Seksen beşine kadar yaşayacak olanlar, seksen dördünde öksürüp ruhunu çıkarmak zorunda. Bu müthiş bir yaş. Bir yıl fazla veya eksik olması önemsiz gelebilir. Ama vakit geldiği zaman çocuklar, pişman olabilirsiniz. Ama, *bu* yılı iyi geçirdim, Bal için verdim, tatlı Balbağı'nın hayatı için, hasat ağacından neredeyse olgunlaşmadan düşecek en güzel elma için borçlandım diyebilirsiniz. Bazılarınız kırk dokuzu yerine kırk sekizinde hayatın öbür tarafına geçecek. Bazılarınız elli beş yerine elli dördünde sonsuz uykuya dalacak. Şimdi her şeyi açıkça anladınız mı çocuklar? Rakamları topladınız mı? Aritmetik hesap basit mi? Bir yıl! Kim koca Balbağı'nı geri getirmek için hayatının üç yüz altmış beş gününü borçlanacak? Düşünün çocuklar. Önce sessiz olun. Sonra konuşun."

Aritmetik öğrencilerinin içten hesap yaptıkları uzun, düşünceli bir sessizlik oldu.

Aslında hesaplar çok hızlı yapıldı. Gerçi bundan sonraki

yıllarda bu korkunç telaş nedeniyle kararsızlığa düşebilirlerdi. Ancak başka ne yapabilirlerdi ki? Boğulmakta olan bir çocuğu, sahilden yüzüp o ürkütücü tozun içine son defa dalmasından önce kurtarabilirlerdi.

"Ben," dedi Tom. "Bir yıl vereceğim."

"Ben de," dedi Ralph.

"Ben de varım," dedi Henry-Hank.

Ardından "Ben!" "Ben!" "Ben!" dedi diğerleri.

"Neye söz verdiğinizi biliyor musunuz çocuklar? O zaman, Balbağı'nı gerçekten seviyorsunuz?"

"Evet, *Evet!*"

"Pekâlâ, öyle olsun. Çiğneyin ve yutun, çocuklar, yutun ve çiğneyin."

Şekerleme kafatasının tatlı parçalarını ağızlarına attılar.

Çiğnediler. Yediler.

"Karanlığı yutun çocuklar, bir yılınızı verin."

Yutkundular, o kadar sert yutkundular ki gözleri parladı, kulakları zonkladı ve kalpleri gümbürdedi.

Kendilerini sanki göğüslerinden ve vücutlarından dışarı salınmış ve uçarak uzaklaşmış, görünmeyen bir kafes kuş gibi hissettiler. Gördüler fakat hediye olarak verdikleri yılların dünya etrafından kanat çırparak dönüp tuhaf borçların halledildiği bir yere konduğunu göremediler.

Bir bağırtı işittiler.

"İşte!"

Ve sonra: "Ben!"

Ve sonra: "Geliyorum!"

Güm, güm, güm, üç sözcük ve taşa çarpan üç ayakkabı sesi.

Koridor boyunca, onu durdurmak için eğilen ama durduramayan mumya sıralarının arasından, sessiz çığlık ve haykırışların

içinden, azimle, hızla, koşarak, ayaklarını hızla atarak, dirseklerini ileri geri savurarak, yanaklarını şişirip soluyarak, gözleri kapalı, burnundan hırlayarak ve yukarı aşağı, yukarı aşağı inip çıkan ayaklarıyla tabanı güm güm gümleyerek–

Balbağı

geliyordu.

Ah, nasıl *koşuyordu*!!!

"Bakın. İşte geliyor. Haydi, Bal."

"Bal, yolu yarıladın!"

Bakın nasıl da koşuyor! dedi hepsi, tatlı şekerlemeleri ağızlarında, Balbağı'nın saygın adı güzel dişlerine sıvanmış, tadı çenelerinde, sevgili adı dillerinde, Bal, Bal, Balbağı!

"Sakın şimdi durma, Bal. *Geriye* bakma!"

"Sakın düşme!"

Bal tören yolunu koştu. Güzel, iyi, hızlı ve gerçek bir koşuydu. Bekleyen yüz mumyanın arasından, onlara hiç dokunmadan ve arkasına bakmadan koştu ve... yarışı kazandı.

"Bal, başardın!"

"Kurtuldun!"

Fakat Bal sadece ölü olanların arasından değil; sıcak, terleyen, canlı ve bağrışan çocukların arasından da koşmaya devam etti.

Onları ikiye yardı, hızla yukarıya koştu ve kayboldu.

"Bal, her şey yolunda, geri dön!"

Peşinden yukarı koştular.

"Nereye gidiyor, Bay Kefenyığını?"

"Şey, bu kadar korkudan sonra bence," dedi Bay Kefenyığını, "eve."

"Balbağı... kurtarıldı mı?"

"Haydi gidip görelim çocuklar. Yukarı!"

Bir hortum gibi döndü. Kolları havayı kapan kıskaçlar halinde doğrayarak dışarı uzandı. O kadar hızlı döndü ki bir vakum ve kendisinin yaptığı bir fırtına yarattı. Bu siklon, bu hızda emilen hava, çocukları kulaklarından, burunlarından, dirseklerinden ve ayak parmaklarından yakaladı.

Tıpkı bir ağaçtan sıyrılan yapraklar gibi, kendilerini çığlıklar atarak gökyüzünde buldular. Kefenyığını çılgın gibi aşağıya daldı ve çocuklar da sanki bu mümkünmüş gibi, dalarak onun peşinden hızla indiler. Bir tabanca kurşunu gibi bulutlara çarptılar. Hızla kuzeye, vaktinden önce evlerine göç eden bir kuş sürüsü gibi Kefenyığını'nı izlediler.

Dünya kuzeyden güneye dönüyormuş gibiydi. Tüm Meksika boyunca, mezarlıklarında mumlar yanan binlerce küçük köy ve şehir altlarında döndü; balkabaklarının içinde titreşen mumlarla aydınlanan sınırın ötesi Teksas boyunca, sonra Oklahoma, Kansas, Iowa ve sonunda Illinois ve ardından:

"Evimiz," diye bağırdı Tom. "İşte mahkeme binası, işte *bizim* ev, işte Cadılar Bayramı Ağacı!"

Mahkeme binasının çevresinde bir kez, binlerce kabağın yandığı ağacın çevresinde iki kez döndüler ve son kez olarak koca Kefenyığını'nın bir sürü sivri tepeliği, bir sürü odası, ağzı açık bir sürü penceresi, yüksek yıldırım çubukları, parmaklıkları, tavan araları, rüzgârın geçtiği yollara yapılmış ve rüzgâr estikçe eğilen ve inleyen süslemeleri olan yüksek evin çevresinde döndüler. Onları selamlamak için pencerelerden dışarıya toz püskürdü. Diğer pencerelerde tıpkı eski diller gibi titreşen gölgeler, tuhaf ilaçları olan ve rüzgârın getirdiği küçük doktorların teşhis koyması için uzandılar. Hayaletler, beyaz çiçekler gibi soldu, tıpkı rüzgârla harap olan, dolanıp açılarak çürüyen bayraklar gibi.

Ve çevresinde dönülen ev, her şeyiyle bir Cadılar Bayramı

eviydi. Kefenyığını evin damına inerken eski kollarını, örümcek ağlarını ve siyah ipeğini çırparak bağırdı ve çocuklara inmelerini işaret ederek evin bütün katlarının açıldığı muazzam dam penceresini gösterdi.

Çocuklar dam penceresinin etrafında toplandılar ve çeşitli katlara, insanların ve iskeletlerin çeşitli zamanlarına ve tarihlerine bir sürü girişi olan bir merdivene baktılar, kemik flütlerden gelen korkunç bir müzik duydular.

"İşte bu, çocuklar. Bakıyor musunuz? Görüyor musunuz? İşte bizim on bin yıllık uçuşumuz, işte tüm yolculuk aynı yerde, mağara adamından Mısırlılara, Roma ön verandasından İngiliz hasat tarlası ve oradan da Meksika'daki kemik tarlasına."

Kefenyığını devasa cam kapağı kaldırdı.

"Merdiven parmaklığı, çocuklar. Onunla aşağıya inin. Herkes kendi zamanına, seviyesine. Elbiselerinizin uyduğu yere sıçrayın, kendinizin, altında saklandığınız kılığın, maskenizin ait olduğu yere! Hadi!"

Çocuklar sıçradılar, merdivenden kayarak en üst kata indiler. Sonra birer birer parmaklığın üstüne atladılar ve bağırarak Kefenyığını'nın bu inanılmaz malikânesindeki tüm katlar, tüm düzeyler ve tüm tarih çağları boyunca aşağıya kaydılar.

Dönerek aşağıya, dönerek aşağıya, cilalı parmaklıkların üzerinde hızlandılar, kaydılar, döndüler.

Rrrrvınnn – güml J.J. Maymun Adam kılığıyla zemin kata indi. Etrafına bakındı. Mağara resimlerini, zayıf duman ve ateşi, iri ve hantal goril-adam'ın gölgelerini gördü. Kılıç dişliler, kömür karası karanlıktan gözlerini onun üstünde yaktılar.

Mısırlı mumya çocuk Ralph, hızla düşerek Mısır hiyerogliflerinin bir sembol ordusu gibi sıralandığı, göklerde eski kuşların hava filoları gibi uçtuğu, hayvan-tanrı sürülerinin ve altın

bokböceklerinin tarihten aşağıya pislik toplarını yuvarladıkları birinci kata düştü.

Çatırrrt! Elinde tırpanı her nasılsa hâlâ parıldayan Hackles Nibley, Samhain, Druidlerin Ölüler Tanrısı'nın gölgesinin odanın uzak duvarında orağını kaldırdığı ikinci kata düşünce, neredeyse kendisini doğruyordu.

Pat! George Smith, bir Yunan Hayaleti? Bir Roma İblisi? Üçüncü kata, ortalıkta dolanan eski ruhları kapı eşiğine yapıştıran katranla boyanmış verandaların yanına düştü.

Küt! Büyücü Henry-Hank, dördüncü kata, İngiliz, Fransız ve Alman kırsallarındaki kamp ateşlerinde zıplayan büyücülerin tam ortasına düştü!

Fred Foyer? Beşinci kat onu bir kümenin içine çekti. Açlıktan ölürken İrlanda sokaklarında dolanıp dilenen dilencilerin seslerinin arasında duran Dilenci.

Gargoyl'un bizzat kendisi Wally-Babb, uçtu ve altıncı katta güzel gargoyl eğlence ve coşkusunu yansıtan dışarı fırlamış dirseklerin, kollar ve bacakların, yumrukların, yüz buruşturmaların, duvarların bulunduğu odanın tabanına çarptı.

Son olarak İskelet Tom, parmaklıktan en üst kata kayarak tıpkı tümseklerin kenarına çömelmiş kadınların sivrisinek melodileri çalan minyatür iskelet bando topluluğunun gölgesinde, uğursuz bir on kuka oyunu oynaması gibi görünen beyaz şekerleme kurukafalara çarptı. Hâlâ çatıda olan Kefenyığını aşağıya bağırdı.

"Eee, çocuklar, *gördünüz* mü? Hepsi bir arada, değil mi?"

"Evet–" diye mırıldandı biri.

"Her zaman aynı ama farklı, öyle mi? Her çağ, her zaman. Gün her zaman sona erer. Gece her zaman gelir. Ve sizler, sen Maymun Adam? Ya da sen Mumya, güneşin bir daha hiç doğmayacak olmasından korkmadınız mı?"

"Eveeet," diye daha fazlası fısıldadı.

Ve büyük evin katları boyunca bakarak her çağı, her öyküyü ve tarihteki bütün adamları güneşin yükseliş ve batış döngüsünü izlerken gördüler. Maymun adam titredi. Mısırlılar ağıt yaktılar. Yunanlılar ve Romalılar ölüleri için resmi geçit yaptırdılar. Yaz ölüp düştü. Kış onu bir mezara koydu. Milyarlarca ses ağladı. Zaman rüzgârı devasa evi sarstı. Pencereler tıkırdadı ve insan gözleri gibi kırılarak kristal göz yaşlarına dönüştü. Sonra, sevinç çığlıkları arasında milyonun on bir katı kadar insan her pencereyi ateşleyen parlak yaz güneşine merhaba dedi!

"Gördünüz mü, beyler? Düşünün! İnsanlar sonsuza kadar yok oldular. Öldüler, ah, Tanrım, öldüler! Ama rüyalarda geri döndüler. Bu rüyalara Hayaletler dendi ve insanları her çağda korkuttu."

Tavan aralarından ve mahzenlerden milyarlarca ses, "Ah!" diye bağırdı.

Tıpkı eski salonlarda yeniden gösterilen eski filmler gibi, gölgeler duvarlara tırmandılar. Püflenen dumanlar, hüzünlü gözler ve mırıldanan ağızlar gibi kapılarda oyalandılar.

"Gece ve gündüz. Yaz ve kış, çocuklar. Tohumlama ve hasat zamanı. Yaşam ve ölüm. Cadılar Bayramı budur işte, hepsi bir bütündür. Öğlen ve gece yarısı. Doğmuş olmak, çocuklar. Yuvarlanmak, ölü köpekler gibi oynamak. Ve tekrar ayağa kalkıp ölümün binlerce gecesinde havlayarak çılgınlar gibi koşmak. Her gece bir Cadılar Bayramı'dır, her gece, her bir gece sizler şehirler ve kasabalar yapıp içinde saklanarak biraz dinleninceye, biraz soluk alıncaya kadar, karanlık ve korkutucudur.

"Ve daha uzun yaşamaya, daha çok zamanınız olmaya, ölüleri daha uzaklara koymaya, korkuyu bir kenara itmeye vaktiniz olur. Ve her yıl geceyi, şafağı, ilkbaharı, sonbaharı, doğmuş ol-

mayı ve ölü olmayı düşünecek en azından özel bir geceniz olur.

"Ve bunların hepsi aynı kapıya çıkar. Dört bin yıl önce, yüz yıl önce, bu yıl, orada veya şurada ama kutlamalar her zaman aynıdır–"

"Samhain'in yortusu–"

"Ölüler'in Zamanı–"

"Tüm Ruhlar, Tüm Azizler."

"Ölüler Günü."

"El Dia De Muerte."

"Tüm cadılar."

"Cadılar Bayramı."

Çocuklar zamanın katları arasından, tüm diyarlardan, tüm çağlardan, isimleri aynı olan bayramları sayarak zayıf seslerini yükselttiler.

"Güzel, beyler, güzel."

Çok uzakta şehir saati on bir kırk beşi vurdu.

"Neredeyse gece yarısı oldu, çocuklar. Cadılar Bayramı bitmek üzere."

"Ama," diye bağırdı Tom. "Ya Balbağı? Onu tarih boyunca izledik, gömdük, kazıp çıkardık, geçit törenlerinde onunla birlikte yürüdük, canlandırmak için ağladık. O yaşıyor mu, *yaşamıyor* mu?"

"Evet," dedi hepsi aynı anda, "onu kurtardık *mı*?"

"Gerçekten kurtardınız mı?"

Kefenyığını baktı, çocuklar da onunla birlikte vadinin ötesindeki ışıkları sönmekte olan bir binaya baktılar.

"Bu onun hastanesi, çocuklar. Ama evini kontrol edin. Gecenin son kapı çalışı, son büyük, Hediyemi ver, yoksa karışmam'ı. Gidin, son sorularınızı sorun. Bay Marley, onlara *çıkışı* gösterin."

Ön kapı sonuna kadar açıldı – güm!

Çocuklar merdiven parmaklıklarından kayıp kapıya doğru koşarken, kapıdaki Marley tokmak, bandajlı çenesini açtı ve onlara veda etmek için ıslık çaldı.

Kefenyığını'nın son bir seslenişiyle durdular: "Çocuklar, şey, hangisiydi? Bu gece benimle – hediyemi ver mi, yoksa karışmam mı?"

Çocuklar derin bir nefes aldılar, onu tuttular ve dışarı saldılar. "Tanrım, Bay Kefenyığını – ikisi de!"

Tak! Marley tokmak hareket etti.

Güm! Kapı kapandı.

Ve çocuklar koşuyorlardı. Vadi boyunca inip yukarı çıkarak, sıcak havayı soluyarak, maskeleri düşüp ayaklar altında çiğnenerek, Balbağı'nın kaldırımında durup uzaktaki hastaneye, sonra da Balbağı'nın ön kapısına bakıncaya kadar, koştular.

"Sen git Tom, sen git," dedi Ralph.

Tom yavaşça eve yanaştı, ilk basamağa ayağını koydu ve sonra ikinci basamağa ve kapıya yaklaştı, vurmaya korkarak, sevgili koca Balbağı'yla ilgili son yanıtı almaya korkarak. Balbağı ölmüş müydü? Balbağı son cenazesinde miydi? Balbağı, Balbağı sonsuza kadar yok mu olmuştu? Hayır!

Kapıyı tıkladı.

Çocuklar kaldırımda beklediler.

Kapı açıldı. Tom içeri girdi. Çocuklar uzun bir an boyunca kaldırımda soğukta bekleyerek en korkunç düşüncelerini rüzgârın dondurmasına bıraktılar.

Eee? diye sessizce içlerinden kapalı kapıya, karanlık pencerelere doğru haykırdılar, peki? Eee? Ne?

Sonunda kapı tekrar açıldı, Tom dışarı çıktı ve nerede olduğunu bilmezcesine verandada durdu.

Ardından, Tom başını kaldırdı ve milyonlarca kilometre ötede arkadaşlarının onu beklediğini gördü.

Tom bağırarak verandadan fırladı.

"Ah Tanrım, ah Tanrım, ah Tanrım!"

Bağırarak kaldırım boyunca koşmaya başladı. "Bal iyi. Bal çok iyi. Bal iyi! Balbağı hastanede! Bu gece dokuzda apandisini almışlar! Tam zamanında! Doktor onun çok iyi olduğunu söylemiş!"

"Balbağı–?"

"Hastane–?"

"Çok iyi–?"

Midelerine bir yumruk yemiş gibi, her birinin içinden dışarıya hava boşaldı. Sonra hava büyük dalgalar halinde yine içlerine girip dışarı çıkmaya başladı, bir çığlık, düzensiz bir zafer çığlığı.

"Balbağı, ah, Balbağı, Bal!"

Ve çocuklar Balbağı'nın arka bahçesinde, Balbağı'nın verandasının ve evinin önündeki kaldırımda, suratlarında gülümsemeleri yayılırken ve gözleri sulanırken donuk bir merakla birbirlerine baktılar ve sonra mutluluk gözyaşları yanaklarından süzülürken bağrıştılar.

Tom tükenmişçesine. "Oh be, oh be, oh be, oh be," dedi ve mutluluktan ağladı.

"Bunu yine söyleyebilirsin," dedi biri ve hepsi yeniden tekrarladılar.

Her biri orada durarak güzelce, mutluluk içinde ağlaştılar.

Ve gece gözyaşlarıyla neredeyse çorbaya dönerken, Tom etrafına bakındı ve çocukların dikkatini çekti. "Balbağı'nın evine bakın. Feci gözükmüyor mu? Ne yapacağımızı size söyleyim–"

Koştular ve her biri yanan bir balkabağıyla geri döndü ve

onları arsız sırıtmalarıyla Balbağı'nın eve dönüşünü beklemek üzere verandanın parmaklıklarına sıraladılar.

Elbiseleri kollarında, omuzlarında ve bacaklarında parçalanmış bir halde makyaj boyaları suratlarına damlayıp akarken ve göz kapaklarına, kollarına ve bacaklarına musmutlu bir yorgunluk çökerken, yine de gitmek istemeyerek bahçede durup bütün bu gülümsemelerin tatlı manzarasına baktılar.

Ve şehir saati gece yarısını vurdu – GONNNK!

Ve tekrar gonklayarak on ikiye kadar saydı.

Ve Cadılar Bayramı bitmişti.

Ve bütün şehirde kapılar çarpılıyor, ışıklar sönüyordu.

Çocuklar, Geceler, Geceler ve tekrar Geceler diyerek ayrılmaya başladılar, bazıları İyi Geceler dedi ama çoğunlukla Geceler, evet, Geceler... ve bahçe boşalmıştı ama Balbağı'nın verandası mum ışığı, sıcaklık ve pişen balkabaklarının kokusuyla doluydu.

Hayalet, Mumya, İskelet, Büyücü ve diğerleri evlerine, kendi verandalarına dönmüşlerdi, her biri dönüp şehre bakarak bütün hayatları boyunca unutamayacakları bu özel geceyi hatırladılar ve şehir boyunca birbirlerinin verandasına ama özellikle vadinin ötesine, sivri parmaklıklı tepesinde Bay Kefenyığını'nın durduğu büyük eve baktılar.

Çocuklar kendi verandalarından birbirlerine el salladılar.

Kefenyığını'nın yüksek, gotik bacasından tüten duman titredi, hareket etti, onlara el salladı.

Ve hâlâ şehirde bir sürü kapı çarpılarak kapatılıyor ve kilitleniyordu.

Ve her kapının çarpılışıyla, muazzam Cadılar Bayramı Ağacı'ndaki bir balkabağı daha, sonra bir başkası, daha sonra da bir başkası söndü. Düzinelerce, yüzlerce, binlerce kapı çarpıldı, kabaklar körleşti, sönen mumlar tatlı kokular yaydı.

Büyücü tereddüt etti, içeri girdi, kapıyı kapadı.

Ağaçtaki Büyücü yüzlü balkabağı karardı.

Mumya evine girdi ve kapıyı kapadı.

Mumya yüzlü bir kabak ışığını söndürdü.

Ve sonunda şehirde tek bir çocuk verandasında yalnız kaldı, içeri girmekten nefret eden, bütün yıl içindeki en gözde bayramının son sevgili damlalarının tadını almak isteyen, kafatası ve kemiklerinin içindeki Tom İskilet, gecenin havasında düşüncelerini vadinin ötesindeki tuhaf eve yolladı.

Bay Kefenyığını, kimsiniz siz?

Ve damın üstündeki Kefenyığını da düşüncelerini ona yolladı.

Sanırım biliyorsun, ufaklık, sanırım biliyorsun.

Tekrar karşılaşacak mıyız, Bay Kefenyığını?

Bundan birçok yıl sonra, evet, senin için geleceğim.

Ve Tom'dan son bir düşünce:

Ah, Bay Kefenyığını, sonunda gecelerden ve ölümden korkmayı bırakabilecek miyiz?

Ve düşünce geri döndü:

Yıldızlara ulaştığınız zaman, çocuğum, evet, bütün korkular gidecek ve Ölüm'ün kendisi de ölecek.

Tom dinledi, işitti ve sessizce elini salladı.

Çok uzakta Bay Kefenyığını elini kaldırdı.

Klik. Tom'un ön kapısı kapandı.

Onun bu kocaman ağaçtaki kurukafaya benzeyen balkabağı, burnunu çekti ve karardı.

Rüzgâr artık tam tepedeki bir balkabağı dışında ışıksız olan bu devasa Cadılar Bayramı Ağacı'nı salladı.

Kefenyığını'nın gözleri ve yüzü olan kabak.

Evin tepesinde duran Bay Kefenyığını eğildi, bir nefes aldı, üfledi.

Ağaçtaki balkabağındaki mum titreşti, söndü.

Doğaüstü biçimde, tatlı balkabağı ruhunu teslim ederken, sanki ruhu o anda ciğerlerinde söndürülüyormuş gibi, Kefenyığını'nın ağzından, burnundan, kulaklarından, gözlerinden kıvrılarak dumanlar çıktı.

Rüzgâr geldi, o muazzam ve fevkalade Cadılar Bayramı Ağacı'ndaki bütün karanlık ve tütmekte olan balkabaklarını sarstı. Rüzgâr binlerce karanlık yaprağı yakaladı ve onları gökyüzüne, dünyadan ötelere, kesinlikle yükselmesi gereken güneşe doğru savurdu.

Tıpkı şehir gibi, Ağaç da sönmekte olan gülümsemelerini kapattı ve uyudu.

Sabahın ikisinde, rüzgâr daha fazla yaprak toplamak için döndü.

"Bradbury kendi çağını yarattı ve gelecek yıllara da izini bıraktı."
—*Neil Gaiman*

Sonbahar Ülkesi ve *Uğursuz Bir Şey Geliyor Bu Yana* gibi korku edebiyatı başyapıtlarının yazarı Ray Bradbury'den Cadılar Bayramı ve tarihi üzerine yazılmış tüyler ürperten bir klasik.

Sekiz erkek çocuğu Cadılar Bayramı gecesinde kasabanın kıyısındaki perili evde toplanmışlardı. Ancak arkadaşları Balbağı beklenmedik bir şekilde ortadan kaybolduğunda onu bulmak zorunda olduklarını biliyorlardı. Onlara yardım edebilecek tek kişi ise uzun boylu ve gizemli bir adamdı. Çocuklar, işte bu adamın anlatacağı geçmişe dair hikâyelerle uzak diyarlardaki sonbahar manzaralarında esen siyah rüzgâra binip yılın bu karanlık döneminde başka yerlerde bu bayramın nasıl kutlandığına şahit olacaklardı.

Gündüz kayboldu.
Gece, her bir ağacın altından ortaya çıktı.
Cadılar Bayramı gelmişti.

Çeviren: Ümit Kayahoğlu

www.ithaki.com.tr

ithaki

9 786057 762351

/ithakiyayinlari